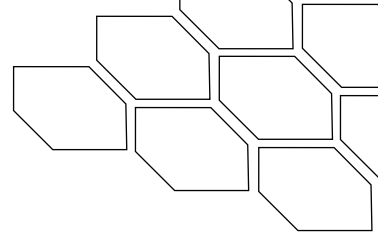

KUNST EN CULTUUR IN DE GEMEENTE GRONINGEN

Advies over de plannen van de culturele instellingen
in de gemeente Groningen
in het licht van de gemeentelijke cultuurnota 2013 - 2016

VOORWOORD

Cultuur, in de betekenis die daaraan in de politieke arena over het algemeen wordt gegeven, vervult een specifieke functie in de samenleving: zij maakt hem 'voorstelbaar'. Dat lijkt op wat bijvoorbeeld wetenschap of politiek ook doen, maar het is zeker niet hetzelfde. De laatste twee helpen de wereld te begrijpen, maar de omgang met erfgoed en kunst maakt een wereld ervaarbaar op het niveau van de waarneming en voorstelbaar voorbij de grenzen van het waarneembare. Een historisch museum maakt het verleden beleefbaar en lezers of theaterbezoekers toetsen hun perceptie van de wereld aan de voorstellingen die kunstenaars ervan aanbieden. Het vermogen zich iets voor te stellen stelt mensen in staat de wereld anders te zien of een andere wereld te zien; het maakt verbeelding mogelijk. Van Gogh schilderde zijn korenvelden wel naar, maar niet volgens de natuur en als Lucebert 'alles van waarde is weerloos' dicht, liegt hij de waarheid. Het is precies dat spel met de realiteit dat het mogelijk maakt gangbare voorstellingen van een wereld te onderzoeken.

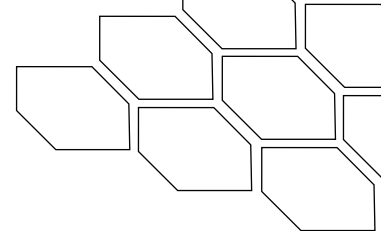
Werkend aan dit advies, in een tijd waarin grote bezuinigingen samengaan met een verlies aan grote gedachten, met name ook waar het gaat om het maatschappelijke belang van culturele weerbaarheid, heeft de Kunstraad zich gesteund gevoeld door de inzet van de gemeente Groningen voor het handhaven en versterken van het culturele leven.

Zoals in 1968 'onder het plaveisel het strand' lag, ligt onder de lijst criteria die de Kunstraad van de gemeente heeft meegekregen (en met overtuiging heeft toegepast), uiteindelijk de noodzaak om het voorstellingsvermogen van inwoners en bezoekers van Groningen aan te spreken en te versterken. Niet alleen vanwege het genot dat dit bij bezoekers van musea, festivals, concerten, tentoonstellingen en voorstellingen teweeg brengt, maar ook omdat het functioneren van een democratie sterk afhangt van de mate waarin de bevolking over voldoende voorstellingsvermogen beschikt en mag beschikken. Deze noodzaak ligt ook ten grondslag aan het werk dat door de commissies, secretarissen en het bureau van de Kunstraad Groningen voor dit advies is verricht en zal, naar de Kunstraad hoopt, ook de basis vormen van de politieke discussie hierover.

Hans van Maanen
Voorzitter van het bestuur van de Kunstraad

Groningen april 2012

VOORAF

Groningen wil graag de vijfde cultuurstad van het land zijn. Dat wil zeggen de beste cultuurstad buiten de Randstad. Er zijn onderzoeken die uitwijzen dat Groningen dat ook is. Daarbij speelt vooral de breedte van het aanbod een rol. In vrijwel alle disciplines doen zich bijna alle schakels in de culturele keten voor. Naast het brede aanbod is het van belang dat de Groningse bevolking daarvan ook gebruik maakt en dat bezoekers naar Groningen komen omdat daar veel te doen is op cultuurgebied. Culturele instellingen worden er daarom toe aangezet om meer publiek aan te spreken met wat zij te bieden hebben en het publiek ook meer aan zich te binden. Dat vraagt om een sterke interne coherentie tussen artistieke, zakelijke en sociale strategieën. Daarnaast worden ook vormen van samenwerking met andere instellingen noodzakelijk die verder gaan dan de uitwisseling van gegevens, personeel en materiaal, om ervoor te zorgen dat de kunsten nog manifester aanwezig zijn in het stedelijk leven.

De gemeente bezuinigt nauwelijks op het cultuurbudget. Zij voegt daaraan voor 2013 en 2014 zelfs incidenteel budget toe. Maar de stad heeft wel te maken met de bezuinigingen van het Rijk en van de provincie. Het is echter duidelijk dat de gemeente de gaten die daardoor vallen niet allemaal kan vullen. Zeker niet omdat 90% van de cultuurbegroting is verankerd in grote instellingen met veel vaste banen. Doordat de gemeente de voornaamste financier is van deze instellingen lijden zij relatief minder onder de rijksbezuinigingen. Het gevolg is wel dat de grote krapte zich concentreert bij de 10% van het budget waarop de overige ruim vijftig instellingen een beroep hebben gedaan.

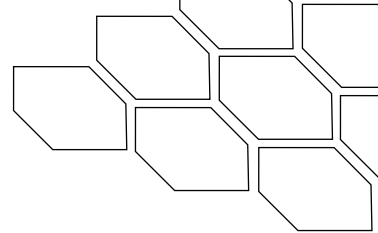
Door deze instellingen werd twee keer zoveel subsidie aangevraagd als er beschikbaar is. Veel instellingen die de landelijke bui zagen hangen vroeger meer of veel meer aan dan voorheen. In de beleidsplannen is veel geschreven over de gezamenlijkheid en samenwerking maar dat heeft nog niet geleid tot sterke verbanden en ook geen financiële lucht gegeven. De Kunstraad heeft daarom moeilijke keuzes moeten maken. Daarbij werd hij bijgestaan door een tweetal commissies met externe deskundigen met een zekere afstand tot de Groningse kunst- en cultuurwereld, die daarbij geassisteerd werden door adviseurs die de instellingen de laatste jaren van meer nabij hebben gevolgd. Het bestuur van de Kunstraad is al deze commissieleden en adviseurs, als ook de eigen medewerkers, zeer dankbaar voor het vele, inspannende, nauwgezette en vaak lastige werk dat is verzet.

Zoals gezegd heeft de Kunstraad bij zijn advisering de gemeentelijke criteria gevolgd. Behalve naar de artistieke waarde is ook gekeken naar authenticiteit en tevens aandacht gegeven aan de mate waarin er inspirerende ontwikkelingen in de toekomst te verwachten zijn. Mede door de krapte van het budget is cultureel ondernemerschap van essentieel belang. Bij lezing van de inleidende teksten en van de adviezen per instelling zult u vooral hierover veel kritische opmerkingen aantreffen. Terwijl de context van kunst en cultuur bepaald niet meer is wat deze is geweest gingen de beleidsplannen te vaak uit van *business as usual*. De Kunstraad heeft de indruk dat organisatorische zelfstandigheid ten onrechte vaak als noodzakelijke voorwaarde voor artistieke autonomie wordt gezien. Dat verzwakt de sector. Versterking wordt in dit advies gezocht door goed functionerende, 'sterke' instellingen te stimuleren om het voortouw te nemen, ook omdat juist zij gemakkelijker aandacht kunnen besteden aan talentontwikkeling enerzijds en kunsteducatie anderzijds. Zonder voldoende aandacht voor die twee elementen sterven de kunsten immers een langzame, maar zekere dood.

Als maar de helft van de in totaal gevraagde subsidie beschikbaar is, kan het niet anders dan dat nogal wat culturele organisaties op een ander advies hadden gehoopt dan hier nu voorligt. De Kunstraad hoopt echter met dit advies een bijdrage te hebben geleverd aan een toekomstbestendige culturele infrastructuur in de stad Groningen, een infrastructuur die kunstenaars en instellingen de kans geeft hun werk optimaal te doen, die de bevolking de kans geeft hiervan te genieten en zo haar voorstellingsvermogen te versterken en die de politiek de kans geeft Groningen de vijfde cultuurstad van het land te laten blijven.

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 INLEIDING	p. 7	HOOFDSTUK 5 LETTEREN	p.75
HOOFDSTUK 2 ALGEMENE OPMERKINGEN	p.13	45. Biblionet Groningen	p.76
HOOFDSTUK 3 PODIUMKUNSTEN	p.17	46. Poëziepaleis	p.78
1. Grand Theatre	p.21	47. Stichting Literaire Activiteiten Groningen	p.79
2. Noord Nederlands Toneel	p.23	HOOFDSTUK 6 OVERIGE INSTELLINGEN	p.81
3. Noorderzon	p.25	48. Stedelijke Muziekschool/ Kunstencentrum Groep	p.82
4. De Oosterpoort/Stadsschouwburg	p.26	49. Liga 68	p.84
5. Theater te Water	p.28	50. @Sinnema's	p.86
6. Theater de Citadel	p.29	51. Cultureel Studentencentrum Usva	p.87
7. Theater De Steeg	p.30	52. Vier 5 mei/Bevrijdingsfestival Groningen	p.88
8. Matchmaker	p.31	53. Van der Leeuw-lezing	p.89
9. Circus Santelli	p.32	HOOFDSTUK 7 INCIDENTELE BUDGETTEN	p.91
10. Jonge Harten Festival	p.33	HOOFDSTUK 8 FINANCIËN	p.95
11. De Noorderlingen	p.34	COLOFON	p.99
12. Vertellus	p.36		
13. Dansvoorziening Noord/Club Guy & Roni	p.37		
14. Noord Nederlandse Dans	p.38		
15. Capella Frisiae	p.39		
16. Luthers Bach Ensemble	p.40		
17. Martini Beiaard Groningen	p.41		
18. Musica Antiqua Nova	p.42		
19. Noord Nederlands Orkest	p.43		
20. Peter de Grote Festival	p.44		
21. Music and Fun	p.45		
22. Haydn Jeugd Strijkorkest	p.46		
23. Prinses Christina Concours	p.47		
24. Jungle Warriors Productions	p.48		
25. Urban House	p.49		
26. Productiehuis Popcultuur Groningen	p.50		
27. Simplon	p.51		
28. Stichting Muziek over Groningen	p.52		
29. Vera	p.53		
30. Eurosonic Noorderslag	p.54		
HOOFDSTUK 4 BEELDENE KUNST EN ERFGOED	p.55		
31. Centrum Beeldende Kunst Groningen	p.57		
32. Noorderlicht	p.59		
33. Groninger Museum	p.60		
34. Noordelijk Scheepvaartmuseum	p.62		
35. Grafisch Museum Groningen	p.64		
36. Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen	p.66		
37. Het Nederlands Stripmuseum	p.67		
38. Atelierorganisatie HaViK	p.68		
39. Kunstruimte 09	p.69		
40. NP3	p.70		
41. Sign	p.71		
42. Tschumipaviljoen	p.72		
43. Wall House #2	p.73		
44. Beeldlijn	p.74		

HOOFDSTUK 1 | INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt de voorgeschiedenis van de totstandkoming van dit advies kort beschreven en wordt informatie gegeven over de gehanteerde werkwijze.

WAT VOORAF GING

Begin 2011 leek het er nog op dat de cultuurnotaperiode 2009-2012 met een jaar zou worden verlengd omdat dat bij het aantreden van het kabinet Rutte in september 2010 was meegedeeld. Groningen wilde met het Rijk in de pas lopen en daarom werden de voorbereidingen voor een volgende cultuurnota op een laag pitje gezet. Tot begin 2011 staatssecretaris Zijlstra van cultuur besloot dat het oude schema toch van kracht bleef. Daarop moest er in korte tijd een kadernota cultuur 2013-2016 door de gemeente worden opgesteld, *Ruimte voor vernieuwing, vernieuwing voor ruimte*. Het college stelde het concept eind juli 2011 vast en de gemeenteraad stemde eind september 2011 daarmee in.

In de kadernota staat de culturele keten centraal. Die keten bestaat uit een samenhangende reeks aan voorzieningen die zich richten op de functies leren, produceren en presenteren. Deze schakels kennen weer een nationale en internationale top en een brede basis waarvandaan talent doorstroomt. Samenwerking en wisselwerking zijn essentieel. In de kadernota wordt ook een aantal knelpunten benoemd met name op het gebied van de podiumkunsten en de beeldende kunst. De zorg bij de podiumkunsten wordt vooral veroorzaakt door de bezuinigingen bij het Rijk en die bij de beeldende kunst door het gebrek aan zichtbaarheid. Aan de Kunstraad werd bij brief van 23 augustus 2011 gevraagd over deze sectoren een advies uit te brengen.

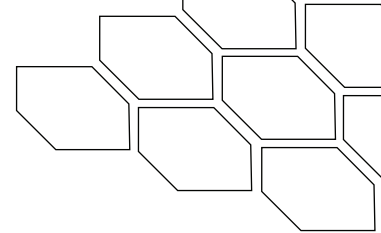
In de kadernota werden verder op basis van de visie *vernieuwen en ruimte creëren* de verschillende functies van de cultuur beschreven. Dat resulteerde in het opstellen van de criteria op basis waarvan de Kunstraad werd gevraagd de beleidsplannen voor de periode 2013-2016 te beoordelen.

De Kunstraad bracht op 8 oktober 2011 het sectoradvies *De (ont)ketening der kunsten* uit. Daarin stond een reeks conclusies en aanbevelingen waarbij voor zowel de beeldende kunst als de podiumkunsten de woorden samenhang en samenwerking centraal stonden. Met name op het gebied van de podiumkunsten werden in dat kader enkele verstrekkende aanbevelingen gedaan. Het advies leidde tot onrust in de kunstsector, vooral omdat men de gesuggereerde samenwerkingsverbanden als te dwingend ervoer en men erg hechtte aan zowel de artistieke als de organisatorische autonomie. De gemeente hoorde het cultuurveld in een viertal sessies. Het college van B&W reageerde in een raadsbrief van 17 november 2011 op het advies van de Kunstraad. Het college onderschreef in grote lijnen de denkrichting van de Kunstraad zonder zich expliciet over instellingen uit te spreken. Deze invalshoek kreeg steun van de raadscommissie cultuur.

Het voortraject kende eerst een vertraging en vervolgens een versnelling. Dat betekende dat de voorgenomen ronde van visitatie van de grote instellingen kwam te vervallen en dat daarvoor in de plaats aan de Kunstraad gevraagd werd een sectoradvies uit te brengen. Dat scherpte de discussie bij veld en gemeente over een aantal belangrijke knelpunten.

DE INDIENING VAN DE BELEIDSPLANNEN EN DE OPDRACHT AAN DE KUNSTRAAD

In de kadernota werd 1 december 2012 als datum van indiening van de beleidsplannen genoemd. Na overleg met het veld werd aan de instellingen die mede in aanmerking wensten te komen voor een rijkssubsidie (Basisinfrastructuur of landelijk fonds) en aan het CBK en De Oosterpoort/Stadsschouwburg uitstel verleend tot 2 januari 2012. Bovendien werd aan het Groninger Museum en aan de Muziekschool/Kunstencentrum Groep uitstel verleend tot 15 februari 2012. Op 27 januari 2012 verstrekke het college van B&W de opdracht aan de Kunstraad om advies uit te brengen over de ingediende beleidsplannen. In verband met een onduidelijkheid ten aanzien van het beschikbare budget werd deze opdrachtbrief gevolgd door een verduidelijkende brief van 23 februari 2012. Een laatste brief in dit kader (van 29 februari 2012) betrof het Groninger Museum.

In overleg met de gemeente werd de datum van het uitbrengen van het advies vastgesteld op 3 april 2012. Op enkele elementen uit deze brieven gaan we hieronder in, in het bijzonder ten aanzien van de criteria en de financiën.

Hoewel de Kunstraad werd gekend in het hanteren van verschillende inzendedata en er ook begrip is voor de achtergrond, vormde het toch een vreemd element in de procedure. Sommige aanvragers kregen zo meer tijd dan andere en daar was niet in alle gevallen een duidelijke reden voor.

DE BELEIDSPANNEN EN DE WERKWIJZE VAN DE KUNSTRAAD

De bij de gemeente ingediende beleidsplannen werden bij de dienst OCSW eerst op volledigheid getoetst en vervolgens aan de Kunstraad doorgezonden. Kort daarop volgde een korte rapportage van de toets op financiële aspecten (zoals transparantie en liquiditeit) door de afdeling CMS van OCSW. In een aantal gevallen had dat invloed op het onderhavige advies. Uiteindelijk zijn drieënvijftig beleidsplannen ontvangen en beoordeeld. Van die drieënvijftig behoren er vijf tot de kernvoorzieningen. In de sector podiumkunsten werden dertig plannen ingediend, in de sector beeldende kunst veertien, in de sector letteren (inclusief Biblionet) drie en in de sector diversen zes, waaronder dat van de Stedelijke Muziekschool/Kunstencentrum Groep. Negen plannen kwamen van instellingen die niet in de huidige cultuurnota zijn opgenomen. Veertien instellingen dienden ook een beleidsplan in bij een landelijk fonds of bij het ministerie van OCW voor de Basisinfrastructuur.

Het bestuur van de Kunstraad is inhoudelijk en procesmatig verantwoordelijk voor het advies. Ter voorbereiding werd een tweetal commissies ingesteld. Daarbij is gekozen voor een profiel waarbij een brede kennis van het cultuurveld en een scherp beoordelingsvermogen centraal stond en waarbij elke vorm van belangenverstrengeling en te nauwe binding met de Groningse cultuursector vermeden diende te worden. De commissies bestonden uit de volgende adviseurs:

commissie podiumkunsten:

- Jippe Hoekstra, voorzitter. Leraar, kunstenaar en kunsthistoricus, vanaf 1964 werkzaam in het onderwijs, de overheid en de politiek. Van 1982 tot en met 1995 gedeputeerde van Utrecht (PvdA), met onder meer cultuur in de portefeuille en na 1995 bestuurder/toezichthouder van diverse instellingen voor onderwijs, kunst en cultuur.
- Arthur de Bussy. Startte zijn loopbaan als pianist, componist en orkestleider. Hij was directeur van verschillende instellingen voor kunsteducatie en werkt sinds 2001 in binnen- en buitenland als zelfstandig adviseur op het gebied van (kunst)management, project- en organisatieontwikkeling.
- Yvonne Franquinet. Directeur van kunstfestival GrensWerk in Enschede. Na haar studie Theaterwetenschap werkte ze als dramaturg en initiator van projecten bij diverse gezelschappen en festivals. Van 2003 tot 2010 was ze directeur en artistiek leider van Huis en Festival a/d Werf in Utrecht.
- Bertien Minco. Directeur van het door haar zelf opgerichte Jeugdcultuurfonds. Als adviseur en programmamaker werkte ze voor tal van cultuur- en media-instellingen, zoals de VPRO, Kunstenaars en Co en het Fonds voor de Letteren.

commissie beeldende kunst:

- Gitta Luiten, voorzitter. Was de afgelopen tien jaar directeur van de Mondriaanfonds Stichting en werkte daarvoor onder meer als politiek adviseur van staatssecretaris Rick van der Ploeg.
- Titus Eliëns. Hoofd collecties Gemeentemuseum Den Haag en als bijzonder hoogleraar in de Industriële Vormgeving verbonden aan de Universiteit Leiden.
- Macha Roesink. Kunsthistoricus en sinds 2001 artistiek en zakelijk directeur van Museum De Paviljoens in Almere.

Vrijwel alle instellingen pasten binnen het adviesbereik van een van beide commissies (podiumkunsten en beeldende kunst). Een aantal preadviezen is rechtsreeks aan het bestuur

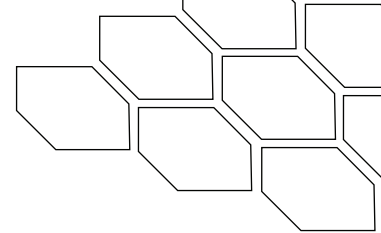
uitgebracht. Met alle instellingen is een gesprek gevoerd. Dat gebeurde in wisselende samenstelling. Altijd waren een of meer van de secretarissen (Saskia van de Ree, Mireille de Jong, Marco Bentz van den Berg) van de Kunstraad aanwezig, in de meeste gevallen een of meer leden van een van beide commissies en bij de meeste instellingen ook een adviseur. Voor deze constructie is gekozen om zowel de bredere beleidsmatige als ook de specifiek Groningse aspecten tot hun recht te laten komen. Een overzicht van de bij de advisering betrokken adviseurs staat in een bijlage. Deze adviseurs zijn wel betrokken geweest bij de inhoudelijke beoordeling van afzonderlijke instellingen maar niet bij de integrale inhoudelijke en financiële afweging. Van alle gesprekken is een verslag gemaakt dat ter goedkeuring en correctie aan de instellingen is voorgelegd. Op basis van het beleidsplan en de gespreksverslagen is tot een beoordeling en een advies gekomen. De gemeentelijke criteria vormden daarbij de leidraad. De preadviezen zijn ter kennis gebracht aan het bestuur en het bestuur heeft de uiteindelijke adviestekst en het advies over de verdeling van de middelen vastgesteld. De beschrijvende tekstgedeelten van de adviezen per instelling zijn ter controle op feitelijkheden aan de instellingen voorgelegd.

De drieënvijftig beleidsplannen zijn even divers als de drieënvijftig instellingen. De Kunstraad heeft een behandelprocedure op maat gehanteerd waarbij het horen van de instellingen en de inhoudelijke toetsing op basis van de criteria centraal stond. Daarbij is zowel van expertise van binnen als van buiten Groningen gebruik gemaakt. De medewerkers van de Kunstraad vormden de procedurele spil en het bestuur draagt de inhoudelijke eindverantwoordelijkheid.

HET BUDGET

Het totale cultuurbudget van de gemeente Groningen voor 2013-2016 bedraagt ongeveer € 31.000.000 per jaar (voor 2013 en 2014 aan te vullen met € 1.000.000). Een bedrag van € 9.000.000 valt buiten het bestek van deze advisering. Tot deze categorie behoren instellingen als de Groninger Archieven, het Groninger Forum en Martiniplaza en een reeks aan doelbudgetten die een speciale herkomst en/of een vaste bestemming hebben. Een aantal incidentele budgetten van in totaal € 500.000 komt deels wel en deels niet in dit advies aan de orde. Dat wordt nader toegelicht. Een bedrag van € 12.500.000 is gereserveerd voor vier van de vijf kernvoorzieningen: het Groninger Museum, De Oosterpoort/Stadsschouwburg, een groot deel van het budget van het Centrum Beeldende Kunst en de opgetelde budgetten van de voorgenomen fusiepartners Stedelijke Muziekschool/Kunstencentrum Groep. Aan deze instellingen is wel gevraagd een beleidsplan en een begroting in te dienen en die zijn ook ter advisering aan de Kunstraad voorgelegd. Daarbij werd vastgelegd dat de Kunstraad moest uitgaan van de handhaving van de bestaande gemeentelijke bijdrage. Dat betekent dat de Kunstraad is gevraagd te adviseren over een bedrag van € 9.340.000. Daarbij moet worden bedacht dat daarbinnen ook het advies valt over Biblionet voor iets minder dan € 6.000.000. Indien Biblionet en het bedrag voor incidentele subsidies buiten beschouwing worden gelaten (zie later in dit advies) resteert een bedrag van ongeveer € 3.000.000 voor achtenveertig instellingen die te samen voor bijna € 6.000.000 subsidie hebben aangevraagd. Bovenop dit bedrag stelt de gemeente voor de jaren 2013 en 2014 telkens € 686.000 incidenteel ter beschikking. Deze bedragen zijn in de advisering over de beleidsplannen meegenomen.

Indien we de vijf kernvoorzieningen en het afgezonderde deel van het cultuurbudget buiten beschouwing laten, werd de Kunstraad gevraagd te adviseren over ongeveer 10% van het cultuurbudget en daarbij de aanvragen van achtenveertig instellingen te betrekken. Deze instellingen vroegen gezamenlijk twee keer zo veel aan als er beschikbaar was. Iets meer dan 1% van het cultuurbudget bestaat uit vrije ruimte waarvoor incidentele subsidieaanvragen kunnen worden ingediend.

DE CRITERIA

De kadernota van de gemeente beschrijft het beoordelingskader. Dat gaat uit van de volgende criteria:

1. Artistieke kwaliteit en authenticiteit.
2. Stedelijk belang, af te meten aan
 - a. plaats en (sleutel)functie binnen de Groningse culturele keten,
 - b. betekenis voor talentontwikkeling,
 - c. betekenis voor toerisme, economie en stedelijke samenleving,
 - d. bijdrage aan de *collectie Groningen*.
3. Publieksbereik, af te meten aan
 - a. betekenis voor cultuurbereik, -educatie en -participatie,
 - b. zichtbaarheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid.
4. Cultureel ondernemerschap, af te meten aan
 - a. allianties met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties,
 - b. vermogen extern geld te genereren.
5. Cultural governance.
6. Grensoverschrijdende samenwerking (programmering, bedrijfsvoering, efficiency).

De commissieleden hebben alle beleidsplannen op basis van deze criteria beoordeeld. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen artistieke kwaliteit en authenticiteit omdat deze twee criteria een afzonderlijke beschouwing vereisen. De grote diversiteit maakt ook dat in lang niet alle gevallen sprake is van directe vergelijkbaarheid tussen de behandelde beleidsplannen. De onderlinge verschillen zijn groot. Er zijn instellingen met veel medewerkers en instellingen die nagenoeg draaien op één persoon. Sommigen bestrijken een breed palet, anderen zijn sterk gespecialiseerd. Bovendien is er een reeks aan instellingen die door aard en omvang niet aan *alle* criteria kan voldoen. Dat betekent dat de Kunstraad de weging steeds naar verhouding van de plaats binnen het geheel van de culturele infrastructuur heeft verricht. In de adviesteksten per instelling zal steeds worden ingegaan op de criteria die, zowel in positieve als in negatieve zin, bij deze instelling het meest vermeldenswaard zijn.

De door de gemeente opgestelde criteria vormen een goed handvat voor de beoordeling van de beleidsplannen. De onderlinge verschillen tussen de instellingen zijn erg groot en dat betekent dat er steeds op maat is gewogen.

VERHOUDING TOT ANDERE SUBSIDIËN

Op een enkele uitzondering na hebben de indieners ook elders subsidie aangevraagd. In veel gevallen was dat de provincie Groningen. Daar zijn inmiddels de beslissingen gevallen. Een vijftiental instellingen dat ook bij de gemeente heeft ingediend krijgt een subsidie van de provincie. Veel instellingen hebben ook een aanvraag ingediend bij het ministerie van OCW (voor opname in de Basisinfrastructuur) of bij het Fonds Podiumkunsten, het Fonds voor Cultuurparticipatie of het Mondriaan Fonds. In de loop van de komende maanden zal duidelijk worden welke instellingen landelijk worden gehonoreerd en voor welke bedragen. In de diverse beleidsstukken komt het woord *matching* vaak voor, maar vaste verhoudingen worden niet genoemd. Dat maakte het voor de instellingen niet eenvoudig om een dekkingsplan op te stellen en het maakte het voor de Kunstraad bovendien niet eenvoudig om een financieel advies te uit te brengen. In de begrotingen viel op dat de instellingen heel verschillende inschattingen maken ten aanzien van de te verwachten verdeling van de financiële verantwoordelijkheden tussen Rijk en regio.

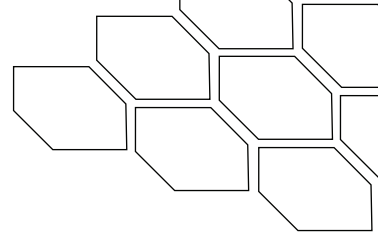
Veel instellingen zijn afhankelijk van meerdere subsidiënten en dus van verschillende beoordelingen op inhoud en geld. Men heeft in de dekkingsplannen steeds op een eigen wijze op deze situatie geanticipeerd. Het maakte met name de financiële advisering voor de Kunstraad niet eenvoudig.

DE AFWEGINGEN

De beleidsplannen zijn eerst op alle criteria beoordeeld. Dat leidde tot een indeling in plannen die wel en plannen die niet aan de criteria voldeden. De plaats in de keten en het streven naar echte samenwerking vormden het volgende toetsingsmoment. Vervolgens is naar de begrotingen en de gevraagde bedragen gekeken. Tot slot is de samenhang gezien en gezocht naar een zo integraal mogelijke afweging binnen het voor het advies beschikbare budget. Gelet op het feit dat twee keer zo veel subsidie is aangevraagd als er beschikbaar is, moesten stevige afwegingen worden gemaakt en moeilijke beslissingen worden genomen. Daarbij is ernaar gestreefd om het voor 2013 en 2014 beschikbare extra budget zo creatief en effectief mogelijk in te zetten ten faveure van het culturele leven in Groningen.

De commissies hebben in eerste instantie de afwegingen gemaakt binnen hun eigen sector. Het bestuur heeft alle adviezen besproken en neemt de verantwoordelijkheid voor het geheel.

De Kunstraad heeft primair gekeken naar de criteria en de plaats in de culturele keten. Daarbij is ook de samenhang en samenwerking beoordeeld. Dat heeft een belangrijke rol gespeeld bij de integrale afweging die tot dit advies heeft geleid.

In dit hoofdstuk wordt een aantal opmerkingen van algemene aard gemaakt naar aanleiding van de bevindingen bij de advisering. In de daarna volgende hoofdstukken wordt op de deelsectoren nader ingegaan.

KUNST, CULTUUR EN KUNSTRAAD

Kunst en cultuur staan binnen onze samenleving onder druk. Het grootste probleem van deze tijd is uiteindelijk niet de bezuiniging of de meetbaarheid van resultaten, maar de onmeetbaarheid. Niet het feit dat subsidie niet meer vanzelfsprekend is, maar het feit dat kunst en cultuur niet meer vanzelfsprekend zijn. De opdracht om het respect terug te winnen is niet eenvoudig. Maar toch is dat wat de cultuursector te doen staat. Kunst claimt de rol van degene die visie schept, bevraagt en omver werpt. Deze rol is nu meer dan ooit nodig. Daarom heeft de Kunstraad gekeken naar de toekomstbestendigheid van de instellingen, welke organisaties zijn het meest in staat om het vaandel van kunst en cultuur weer hoog te hijsen. De Kunstraad realiseert zich dat dit proces beginnende is en nog lang niet afgerond.

ENTHOUSIAST EN BREED

In de eerste plaats moet het grote enthousiasme en de grote inzet van de vele culturele instellingen worden geroemd. De betrokkenheid bij kunst en cultuur, bij de eigen instelling en bij de stad Groningen is zeer groot. Veel werk wordt daarbij ook door vrijwilligers gedaan. Daarbij valt te denken aan de besturen maar ook aan de velen die hand- en spandiensten verlenen, zowel bij festivals als bij andere culturele voorzieningen. In de gesprekken die door de Kunstraad zijn gevoerd is de inhoudelijke passie voelbaar.

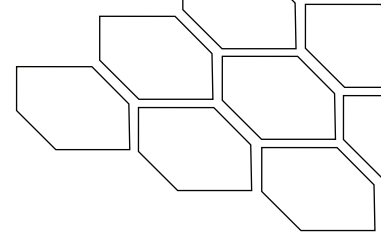
CULTUURBUDGET

Het is positief dat de gemeente Groningen niet bezuinigt op kunst en cultuur in deze tijden die zwaar zijn voor stad en land. Maar dat neemt niet weg dat de financiële marges uitermate krap zijn. Dat wordt helder als we naar de opbouw van het cultuurbudget kijken, zoals in hoofdstuk 1 al weergegeven. Het gaat om € 31 miljoen (plus een extra miljoen voor 2013 en 2014). Daarvan ligt € 9 miljoen vast bij enkele grote instellingen die buiten het bestek van dit advies vallen en nog eens € 18,5 miljoen bij een vijftal grote kernvoorzieningen. Er zijn budgetten voor incidentele projectsubsidies voor ongeveer € 0,5 miljoen. Daarmee blijft er voor de achtenveertig aanvragers die in dit advies aan de orde zijn € 3 miljoen over en dat is 10% van de begroting. Dat is absoluut een buitengewoon klein speelveld, zeker als in aanmerking wordt genomen dat uit dit budget veel essentiële maar uiterst kwetsbare voorzieningen moeten worden gehonoreerd.

DRUK OP HET BUDGET

De druk op het budget wordt vooral erg groot door de wetenschap dat er fors zal worden gekort op de landelijke subsidies. Door veel instellingen wordt nu een beroep gedaan op de gemeente Groningen om althans een deel van het te verwachten tekort te dekken. Sommige instellingen stellen zich daarbij bescheiden op en geven aan te begrijpen dat een flinke subsidieverhoging er niet in zit, anderen doen juist een stevig beroep op de gemeente en wensen een verveelvoudiging van de huidige subsidie. De Kunstraad moest in zijn afwegingen rekening houden met

- een inhoudelijk motiveerbare spreiding over de kunstdisciplines;
- het zo goed mogelijk bezien van de schakels in de keten;
- een inschatting van de matchingsrelatie met het landelijk niveau;
- een realistische inschatting van de haalbaarheid van de begrotingen;
- de wetenschap dat het onvermijdelijk is dat instellingen zelf een gezond cultureel ondernemerschap aan de dag leggen.

VERANTWOORDELIJKHEID GROTE INSTELLINGEN

De grote culturele instellingen leggen een beslag van bijna 90% op de cultuurbegroting. De Groninger Archieven, het Groninger Forum en Martiniplaza vallen buiten deze advisering maar spelen natuurlijk wel een belangrijke rol. De verantwoordelijkheid van de andere vijf voor de hele cultuursector (Oosterpoort/Stadsschouwburg, Centrum Beeldende Kunst, Stedelijke Muziekschool/Kunstencentrum Groep, Groninger Museum en Biblionet) is heel erg groot. Dat zou ook af te lezen moeten zijn uit de beleidsplannen van die instellingen. Dat is niet in alle gevallen zo. Wel kan worden vastgesteld dat de grote instellingen geen van alle een substantiële verhoging van het eigen budget vragen of dat ze geconfronteerd worden met binnengemeentelijke bezuiniging. Anderzijds blijft het een lastige zaak dat een groot deel van het budget van deze instellingen verankerd ligt in vaak hoge personeelslasten.

- Het plan van De Oosterpoort/Stadsschouwburg valt op doordat wordt ingesprongen op de situatie op het gebied van de podiumkunsten in de stad. Het plan straalt activiteit en betrokkenheid uit. Het is merkbaar dat de OPSB heeft deelgenomen aan de gesprekken tussen de instellingen op het werkterrein. Zoals uit de adviestekst over de OPSB blijkt, adviseert de Kunstraad wel een grotere financiële betrokkenheid bij de programmering van het Grand Theatre.
- In het sectoradvies van de Kunstraad van vorig najaar werd ingezet op een meer centrale rol van het Centrum Beeldende Kunst. In het beleidsplan van het CBK wordt echter te veel de nadruk gelegd op aspecten die juist geen prioriteit behoeven, zoals versterking van de Kunstuitleen, de presentatiefunctie en grotere naamsbekendheid. Ons pleidooi was meer gericht op een dienende dan op een profilerende rol.
- Het beleidsstuk van de Stedelijke Muziekschool/Kunstencentrum Groep (*de Fusie*) is een sterk intern gericht visiedocument en ontbeert de relatie met de andere culturele instellingen en de rest van de stad.
- Zoals te verwachten was is het beleidsplan van het Groninger Museum een 'tussenstuk'. Het bevat zeker interessante elementen, maar de Kunstraad hoopt dat de nieuwe directeur in zijn beleidsplan een samenhangende inhoudelijke visie formuleert en veel actiever zal inzetten op de relaties met de stad en de andere instellingen op het gebied van de beeldende kunst.
- Biblionet hoort wel tot de kernvoorzieningen maar het budget ligt niet vast. De Kunstraad oordeelt in grote lijnen zeker positief over het beleidsplan maar mist een actievere en bredere bindende rol. Van een instelling van de grootte en deskundigheid van Biblionet had meer mogen worden verwacht.

Kortom: de Kunstraad heeft een aantal kritische kanttekeningen bij de grote instellingen, vooral waar het de verantwoordelijkheid voor de cultuur in de stad in de breedte betreft.

UITGEBREIDE BELEIDSPANNEN

Het format dat de gemeente hanteerde maakte dat een belangrijk deel van de noodzakelijke informatie geordend werd aangeleverd. Daarnaast dienden veel instellingen nog uitgebreide aparte teksten in. In een aantal gevallen was dat nuttige aanvullende informatie, maar te vaak betrof het veel te lange en gedetailleerde uitweidingen; die kwamen de inzichtelijkheid niet altijd ten goede. Gelukkig leverden de gesprekken die de Kunstraad met de instellingen voerde de noodzakelijke helderheid.

Soms in schril contrast daarmee stond de toelichting op de begroting. Daarbij leidde het format wel erg tot beknoptheid. Ook hier moest aanvullende informatie vaak voor meer duidelijkheid zorgen.

CULTURAL GOVERNANCE

In de beleidsplannen dienden alle aanvragers een toets van de bestuurlijke organisatie in te vullen. Bij vrijwel allen levert dat een positief beeld op. De vraag is of dat klopt met de werkelijkheid. Naar aanleiding van de gesprekken en de bespreking van de aanvragen zijn enkele opmerkingen te maken.

Een bestuur (of raad van toezicht, we gebruiken hier steeds de traditionele term ‘bestuur’) moet zorgen voor enige distantie en – zoals het woord al zegt – toezicht op de culturele instelling. Daarbij zien we enerzijds besturen die zich vereenzelvigen met de instelling en geen zelfstandige bestuurskracht hebben, ze hebben te weinig afstand. Andere besturen hebben juist een te grote afstand en zijn nauwelijks op de hoogte van het feitelijk reilen en zeilen van de instelling. Hoezeer de code formeel ook wordt gevolgd, in feite is er in veel te veel gevallen onvoldoende sprake van een heldere en werkzame taakverdeling tussen directie en bestuur. De zorg is niet gebaseerd op de formele aspecten maar juist op inhoudelijke, strategische en financiële mogelijkheden die er zijn om het bestuur vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid een rol te laten spelen. In dat licht is het ook erg belangrijk dat via het bestuur relaties met andere sectoren van de samenleving kunnen worden gelegd. Nu valt op in welke mate directeuren van instellingen over en weer in het bestuur van collega-instellingen zitten. Het onderhouden van dergelijke collegiale netwerken heeft de bestuursstatus niet nodig maar kan verlopen via praktische kanalen. Een deel van de culturele sector laat daarmee zien te zeer intern gericht te zijn en laat daarmee kansen liggen voor een betere worteling in de samenleving.

CULTUUR IN DE SPIEGEL

Onder het punt ‘educatie’ wordt in veel beleidsplannen gerefereerd aan het project Cultuur in de Spiegel. Vaak wordt daarbij aangegeven dat men enthousiast is over dat project en dat men de aanbevelingen in de praktijk zal gaan brengen. Dat is opmerkelijk omdat het hier een onderzoeksproject betreft dat nog niet is afgerond en waaraan nog lang geen praktische aanbevelingen zijn gekoppeld. De aard van het onderzoek maakt het ook twijfelachtig of er binnen afzienbare termijn een duidbare rol te verwachten zal zijn voor specifieke culturele instellingen. Het is mooi dat dit vanuit Groningen verrichte onderzoek zo aansprekend is, maar het wordt te zeer als een legitimering van buiten behandeld.

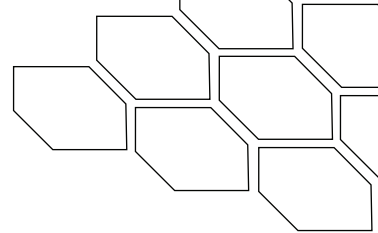
PERSOONSGEBONDEN ORGANISATIES

Voor alle instellingen is de persoon van de artistiek of inhoudelijk leider natuurlijk de spil. De Kunstraad constateert echter ook dat enkele organisaties vrijwel samenvallen met die persoon. Dat wil zeggen dat met het wegvallen van dat inhoudelijke centrum of bij het teruglopen van de inspiratie gelijk het voortbestaan van de gehele organisatie ter discussie komt te staan. Dat komt relatief veel voor en kan op den duur zorgelijk zijn voor de continuïteit van delen van de cultuursector.

MAATSCHAPPELIJKE BANEN

Veel instellingen maken gebruik van een van de regelingen voor een maatschappelijke baan. Deze regelingen staan op de tocht. Sommige banen zullen verdwijnen, andere zijn voor een aantal jaren gecontinueerd, over weer andere banen bestaat onzekerheid. In hun begrotingen gaan de instellingen hiermee heel verschillend om. De Kunstraad heeft zich gebaseerd op de aangeleverde gegevens.

In het algemeen kan worden gezegd dat het wegvallen van de maatschappelijke banen voor veel instellingen wel eens flink nadelige gevolgen zou kunnen hebben. De problematiek komt nu heel versnipperd over. De Kunstraad adviseert de gemeente hier een zeer actieve rol te spelen en zich te realiseren dat een nog verder teruglopen van deze banen grote gevolgen voor de cultuursector zal hebben.

SAMENHANG EN SAMENWERKING

In de inleidingen bij de sectorhoofdstukken zal nader worden ingegaan op de vraag in hoeverre er in de beleidsplannen sprake is van nauwere samenwerking. In het algemeen kan worden gesteld dat het tamelijk teleurstellend is hoe er in de Groningse cultuursector tegen echte samenwerking wordt aangekeken. Natuurlijk: vrijwel elke aanvrager kan een hele reeks instellingen van binnen en buiten de cultuursector opsommen waarmee structureel of incidenteel wordt samengewerkt. Soms wordt dan toch omstandig betoogd waarom die samenwerking toch echt niet in een vast verband kan worden omgezet. Nu en dan wordt wel ingezet op een intensievere band maar wordt daar, incidenteel of structureel, ook meer overheidsgeld bij gevraagd.

De Kunstraad meent dat een aantal instellingen hier de ogen sluit voor de realiteit. Er komt echt steeds minder geld ter beschikking. De gemeente kan de verloren gegane rijks gelden nauwelijks compenseren. Er moet dus worden ingezet op verwerving van middelen door verhoging van de publieksinkomsten of andere bronnen, maar dat zal niet alle financiële gaten kunnen dichten. Het is dan de verantwoordelijkheid van de sector om gezamenlijk te zoeken naar mogelijkheden om de diverse culturele functies overeind te houden. In diverse andere grote steden (de top vier in de lijst waarin Groningen op de vijfde plaats staat) zijn interessante voorbeelden van kostenbesparende samenwerking te zien. Het is opmerkelijk hoezeer in Groningen niet alleen aan de artistieke maar ook aan de organisatorische autonomie wordt gehecht. Op den duur zou dat echter juist die artistieke autonomie kunnen aantasten. De samenwerkingsverbanden die worden genoemd zijn wel erg aftastend en worden in de verschillende beleidsplannen anders geduid of soms zelfs vrijwel genegeerd. Zoals eerder opgemerkt is het onvermijdelijk dat de grote instellingen hierin een steviger rol nemen, zelfs als dat ten koste gaat van een deel van het eigen budget.

RELATIE MET HET ADVIES AAN DE PROVINCIE

De helft van de in dit advies behandelde instellingen diende een jaar geleden ook een aanvraag in bij de provincie Groningen. Soms zal het advies van de Kunstraad nu vergelijkbaar zijn met het aan de provincie uitgebrachte advies, soms zullen beoordeling en conclusie afwijken. Voor die afwijkingen is een aantal oorzaken:

- De provincie formuleerde een set aan criteria die op sommige punten heel anders uitpakte dan die van de gemeente. Daarbij valt te denken aan de rol van Het Verhaal van Groningen en aan de sterke nadruk op de economische en toeristische aspecten bij de provincie.
- Dit advies aan de gemeente kent een ander speelveld dan dat van de provincie. Zo zijn er bij de gemeente geen vastgelegde grenzen aan deelbudgetten. Het advies van de Kunstraad is in een integrale afweging tot stand gekomen. Dat kan, mede gelet op het beschikbare budget, tot een andere afweging leiden.
- Sommige instellingen dienden bij provincie en gemeente een op onderdelen afwijkend plan in. Soms kwam dat door voortschrijdend inzicht. En ook dat kan weer tot een andere nuance in de afweging hebben geleid.

INLEIDING

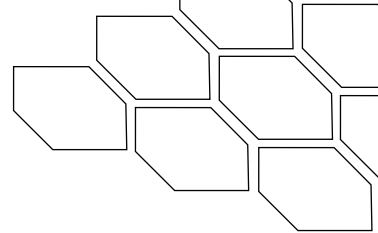
Sinds het definitief bekend worden van de voornemens van staatssecretaris Zijlstra was het duidelijk dat het nieuwe kabinetsbeleid in deze sector flinke gevolgen zou hebben voor Groningen. Van de instellingen in de stad die nu gebruik maken van rijksgeld worden het productiehuis van het Grand Theatre, het Noord Nederlands Toneel en de Noord Nederlandse Dans nu nog volledig door het Ministerie van OCW gesubsidieerd. De consequentie van het wegvallen van de volledige 8 ton rijkssubsidie voor het Grand (in het kader van de stopzetting van rijkssubsidie van de landelijke productiehuizen) wordt daarbij het zwaarst gevoeld. De bezuinigingen door het Rijk hingen al enige tijd in de lucht. Dat de productie- en presentatiefunctie op het gebied van de podiumkunsten de Kunstraad de meeste hoofdbrekens heeft bezorgd, was zeker niet onverwacht.

WAT VOORAF GING

In de zomer van 2011, rond dezelfde tijd dat de koers van de staatssecretaris bekend werd, bracht de gemeente haar kadernota uit. Daarin wordt de sector podiumkunsten opgeroepen om inzicht te geven in wat de instellingen kunnen doen om 'effectiever te opereren door bijvoorbeeld programmering af te stemmen, krachten te bundelen en daarmee synergie en kostenbesparingen te realiseren'. De gemeente spreekt daarbij over 'grensoverschrijdende krachtenbundeling waarbij het gaat om efficiencywinst, de mogelijkheden van samenwerking op bovenlokaal/regionaal vlak en samenwerking tussen instellingen binnen de keten'.

In de periode van voorbereiding van het sectoradvies sprak de Kunstraad met diverse partijen uit het veld waaronder het Grand Theatre, het NNT en Theater de Citadel. Zij bleken met elkaar in contact te zijn over de mogelijkheid tot verregaande samenwerking in de productiefunctie. De Kunstraad zag dit als een gunstig signaal en pleitte in oktober 2011 in het sectoradvies *De (ont)ketening der kunsten* voor integratie van de productiefunctie tussen het Grand Theatre, het Noord Nederlands Toneel en De Citadel. Het sectoradvies riep ook op tot onderzoek naar een bredere publieke functie van het gebouw van het Grand, bijvoorbeeld door een concentratie van jeugdprogrammering. De kern van het sectoradvies was vooral een pleidooi om te komen tot vormen van niet vrijblijvende samenwerking binnen de podiumkunsten in Groningen.

Overleg tussen diverse instellingen op het gebied van theater en dans leidde onder meer tot een bijeenkomst half november 2011. Negen instellingen brainstormden over de toekomst in de wetenschap dat de beleidsplannen snel moesten worden ingediend en dat er weliswaar door de gemeente niet zou worden bezuinigd, maar dat er niet voldoende geld zou zijn om de bezuinigingen van het Rijk op te vangen. Dat leidde tot het document *Groninger eendracht*. Dit stuk spreekt over een 'Gronings model' waarvan de kern een verregaande afstemming tussen instellingen is. Het document en de gesprekken die met instellingen zijn gevoerd laten een wisselend beeld zien van mogelijke samenwerkingen: sommige pril, sommige vergevorderd, sommige van harte, sommige uit lijfsbehoud, sommige kansrijk, sommige zonder toekomst. De Kunstraad deelt de visie in het document dat de instellingsplannen toekomstbestendig moeten zijn en ook na 2016 moeten doorwerken. De Kunstraad onderschrijft eveneens het idee dat allianties organisch moeten groeien en alleen dan tot stand moeten komen als ze inhoudelijk en organisatorisch winst opleveren. Alle podiumkunstinstanties dienden uiteindelijk een eigen beleidsplan in. Dat leidde tot een forse overvraging van het beschikbare budget. De gemeente heeft ook zelf een rol gespeeld in het 'overvragen van de sector'. Waar de gemeente alle functies in de keten participatie, talentontwikkeling, productie en presentatie – voor alle disciplines – vertegenwoordigd wil zien, constateert de Kunstraad dat het in deze tijden van schaarste en stelselwijziging schier onmogelijk is de Groningse podiumkunstensector in de volledige breedte overeind te houden. Daarom worden in dit advies enkele ingrijpende keuzes gemaakt.

DE AANVRAGEN

De Kunstraad heeft de aanvragen van dertig podiumkunstinstituten beoordeeld. Het betreft de beleidsplannen van

- vijf instellingen op het gebied van theater, waarvan één festival en twee podia (Grand Theatre en Oosterpoort/Stadsschouwburg);
- zeven instellingen op het gebied van jeugdtheater, waarvan één festival en een gezamenlijke aanvraag voor de functie van een 'Matchmaker';
- twee instellingen op het gebied van de dans;
- zes instellingen op het gebied van de klassieke muziek, waarvan één festival;
- vijf instellingen op het gebied van jeugd en muziek;
- vijf instellingen op het gebied van de popmuziek, waarvan een aantal festivals en twee podia.

De aanvragen laten een beeld zien van een rijk en breed ontwikkeld veld. Er is sprake van een aantal zeer succesvolle spelers die zowel de lokale als de regionale bevolking bedienen en bovendien Groningen landelijk en internationaal aanzien geven. Soms wordt daarbij een groot publiek bereikt, soms is er sprake van een kleine kern van liefhebbers. Het eigen aanbod is in de meeste beleidsplannen opvallend leidend. De Kunstraad constateert dat slechts enkele instellingen de vraag vanuit het publiek of de vraag wat er in de maatschappij nodig is, voorop hebben gesteld. Veel podiumkunstinstituten zijn diep geworteld in de stad en hebben een lange geschiedenis. Of het nu ter bevordering van de Europese popmuziek is of om de historische uitvoeringstraditie binnen de Oude Muziek gaat, er is jarenlang met passie en grote inzet gewerkt om in bepaalde specialistische deelsegmenten iets bijzonders op te bouwen.

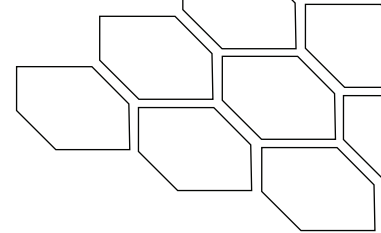
Er wordt op diverse manieren samengewerkt in de stad. In veel gevallen is er sprake van onderlinge dienstverlening en generositeit. Veel instellingen werken met vrijwilligers, draaien op een onbezoldigd bestuur of zijn afhankelijk van een of meer gesubsidieerde banen. De Kunstraad realiseert zich dat organisaties veel doen voor weinig geld en dat het werk door weinig handen wordt verricht. De Kunstraad gaat niet voorbij aan de sociale en materiële investeringen die vaak onzichtbaar zijn maar ook een niet te verwaarlozen factor. Tegelijk valt het op dat veel instellingen in hun plannen opvallend vaak willen vasthouden aan hoe het altijd al is gegaan en veel moeite hebben of vaardigheid missen om in te spelen op ontwikkelingen, kansen en bedreigingen van deze tijd. De maatschappelijke, financiële en politieke ontwikkelingen vragen om een herpositionering van de kunsten, vanuit een stevig zelfbewustzijn, gedreven door passie en professionaliteit, die ruimschoots aanwezig zijn, en met een reële blik op de kansen in de nabije toekomst.

De Kunstraad heeft, met respect voor alle aanwezige passie en gedrevenheid, de plannen behalve op artistieke kwaliteit ook nadrukkelijk getoetst op (toekomst)visie, cultureel en maatschappelijk ondernemerschap en kwaliteit van de (bestuurlijke) organisatie. Daarbij heeft hij er vooral op gelet welke instellingen als visionair en onderscheidend uit de bus komen. Ervoor wakend daarbij monopolieposities te creëren, heeft de Kunstraad gekeken welke instellingen zowel de inhoudelijke als de organisatorische kwaliteiten hebben om de gezamenlijke zorg voor een rijk podiumkunstenaanbod in Groningen voor de toekomst te kunnen dragen. De huidige diversiteit zal niet altijd in het lokale aanbod kunnen blijven gehandhaafd. Groningen is geen eiland: het is ook mogelijk om leemtes aan te vullen met aanbod van of allianties met instellingen uit andere noordelijke provincies of de rest van Nederland.

PRODUCTIE EN PRESENTATIE

De gemeente vraagt in de kadernota naar de samenhang op het gebied van theater en dans (inclusief het jeugdtheater) en naar programmatische afstemming tussen aanbieders, tussen aanbieders en podia en tussen podia onderling. Voor de popmuziek zijn de aanbevelingen uit de beleidsvisie *No guts no glory* uit 2011 meegenomen. De Kunstraad constateert:

- Het bedrag dat nodig is om zowel het gehalveerde productiehuis (zoals voorgesteld door het Grand) als het podium van het Grand Theatre overeind te houden, bedraagt bijna een derde van het budget waarover de Kunstraad een advies kon uitbrengen. Dat is een onevenredig groot beslag op het budget. De Kunstraad adviseert alleen de podiumfunctie van het Grand te blijven subsidiëren en niet het productiehuis.
- Het plan om de organisaties van Noorderzon, De Noorderlingen en het Grand Theatre verder te vervlechten biedt geen adequaat antwoord en mist een sterk draagvlak. De Kunstraad adviseert het festival Noorderzon voldoende te subsidiëren om op eigen kracht vorm te geven aan zijn (internationale) coproductiefunctie.
- Het voorstel van het Grand Theatre en De Oosterpoort/Stadsschouwburg om de kleine zaal programmering, waaronder die van het Kruithuis, tijdelijk in het Grand onder te brengen is een goed idee maar vraagt een steviger financiële investering van de kant van De Oosterpoort/Stadsschouwburg.
- Aangezien er sprake is van een tijdelijke uitruil van programmering acht de Kunstraad het noodzakelijk dat De Oosterpoort/Stadsschouwburg en het Grand Theatre in 2013 en 2014 gezamenlijk een visie formuleren op de toekomst van het vlakkevloertheater en de midden- en kleine zaalprogrammering in de stad.
- Hierbij is ook een toekomstgerichte rol voor de gemeente weggelegd. Er moet worden gewerkt aan de verzelfstandiging van De Oosterpoort/Stadsschouwburg en er moet op termijn een nieuw vlakkevloertheater in Groningen komen.
- Het plan van het Noord Nederlands Toneel, Club Guy & Roni en Theater de Citadel om te komen tot een Stadsgezelschap in een of andere vorm heeft potentieel om uit te groeien tot een zich landelijk onderscheidend gezelschap. Die ontwikkeling dient zich organisch te voltrekken en vooral inhoudelijk interessant te zijn. Vorming van een Stadsgezelschap zou niet moeten leiden tot een verhoging van de kosten.
- Naast de grote producerende instellingen 'het Stadsgezelschap', het Noord Nederlands Orkest en de podia zorgen de festivals in de stad, met name Noorderslag, Noorderzon en Jonge Harten voor de nodige diversiteit in het aanbod.
- Op het gebied van de dans is het advies de subsidie aan Club Guy & Roni te continueren met een verhoging. Dat is mede ter ondersteuning van het streven van het gezelschap ook op landelijk niveau subsidie te verwerven. De aanvraag van het NND wordt niet gehonoreerd.
- Wat de dansontwikkeling betreft verdient het aandacht dat het productiehuis van het Grand Theatre, dat ook aandacht besteedde aan dans, die functie niet langer zal kunnen vervullen. In dat kader zijn de alliantie/fusie tussen Club Guy & Roni en Random Collision en voldoende ruimte binnen het incidentenbudget voor de dans van belang.
- In de klassieke muziek is er naast het grote Noord Nederlands Orkest sprake van een aantal (zeer) kleine productie- en presentatie-instellingen. Hun artistieke kwaliteit is over het algemeen uitmuntend maar het bereik en de betekenis op het gebied van educatie en talentontwikkeling vaak zeer beperkt. De Kunstraad is van mening dat deze kleinere instellingen, die over het algemeen stevig geworteld zijn in de stad, meer kunnen halen uit private financiering (vrienden en donateurs) en projectfinanciering.
- De Kunstraad constateert dat er sprake is van goede differentiatie in aanbod en publiek tussen de verschillende poppodia. Met de aangekondigde stadsplanning wordt dat nog beter. Het aanbod is over de hele linie, van commerciële programmering tot een levendige (pop) underground scene, opvallend goed en breed. De Kunstraad onderschrijft het belang van instellingen om te blijven innoveren. Alleen dan kan de stad zijn landelijke en internationale koploperspositie behouden. Dat vraagt ook om keuzes (geen overaanbod creëren, innovatie belonen) en stelt hoge eisen aan de kwaliteit van organisaties.
- In de popvisie werd vorig jaar al geconcludeerd dat de popsector gebaat is bij professionalisering en samenwerking. Pioniers en jong talent moeten zich kunnen optrekken aan de professionele kracht van podia en festivals. Vooral Simplon en Urban House kunnen en moeten hun organisatie effectiever en transparanter maken. Opvallend vindt de Kunstraad het verschil in het functioneren en het kosten/batenniveau van de twee podia Vera en Simplon.

TALENTONTWIKKELING

De gemeente heeft de Kunstraad gevraagd te kijken naar de mogelijkheden van talentontwikkeling, daarbij rekening houdend met de landelijke ontwikkelingen. Talentontwikkeling gaat zowel over het toeleiden van talentvolle jongeren naar het kunstvakonderwijs als om het begeleiden van net afgestudeerde kunstenaars bij aanvang van hun beroepspraktijk. Dat kan zijn door hen een traject te bieden waarin ze hun stijl kunnen vormen, publiek kunnen opbouwen en zakelijk kunnen groeien naar een leidende rol in het kunstenveld.

- In de eerste categorie valt op dat Groningen met De Noorderlingen en het Haydn Jeugd Strijkorkest over een prachtige maar vrij exclusieve vorm van talentontwikkeling beschikt voor een kleine groep jongeren. De Kunstraad ziet daar in deze tijd noodzakelijkerwijs een grotere rol voor ouders, vrienden en donateurs weggelegd. Voor de toekomst is een bredere inbedding van deze twee organisaties wenselijk, bijvoorbeeld door alliantievorming met andere initiatieven voor cultuurparticipatie (Jeugdtheaterschool) of het beroepsonderwijs (conservatorium).
- Station Noord is een goed voorbeeld van hoe het veld (NNT, Grand Theatre, De Noorderlingen, De Citadel, Tryater en PeerGroup) gezamenlijk binnen de eigen taakstelling talentontwikkeling heeft georganiseerd.
- Het niet honoreren van de productiehuisfunctie van het Grand en van het Productiehuis Popcultuur heeft met name zware consequenties voor de kraamkamerfunctie theater, muziek en dans in de stad. Goede zorg is geboden voor de jonge aanwas voor de toekomst. Hierdoor komt een grotere verantwoordelijkheid te liggen bij de gezelschappen, de festivals en bij de gemeente zelf: in de vorm van een rijk voorzien incidentenbudget. De Kunstraad adviseert het huidige budget Groningse Nieuwe te gebruiken om het incidentenbudget te versterken.
- Wat de talentontwikkeling in de popmuziek aangaat moeten podia en festivals bedenken dat het alleen bieden van een podium nog geen talentontwikkeling is. Urban House heeft wat dat betreft een goede vorm gevonden met zijn Urban Academy. Samenwerking met de Friese Popfabryk en de Academie voor Popcultuur in Leeuwarden wordt gezien als een goed alternatief voor het Productiehuis Popcultuur Groningen.

EDUCATIE EN PARTICIPATIE

In de kadernota vraagt de gemeente aan alle podia en gezelschappen zorg te dragen voor een eigen of gezamenlijk educatief aanbod voor kinderen en/of volwassenen.

- In het aanbod voor de jeugd is (zowel organisatorisch als artistiek) gekozen voor kwaliteit boven kwantiteit. Daarbij dient te worden opgemerkt dat er naast structureel door de stad gesubsidieerde gezelschappen ook een breed projectgefinancierd aanbod van projecten en voorstellingen van lokaal en regionaal opererende en landelijke spelers beschikbaar is voor scholen, podia en festivals.
- Het plan voor een Matchmaker maakt een gedeelde noodzaak van podiumkunstinstanties duidelijk: men is ontevreden over het functioneren van de Kunstencentrum Groep en de afwezigheid van een bemiddelingsfunctie is een groot probleem voor zowel scholen als instanties. Partijen voelen zich aangesproken om te komen tot een meer consistent aanbod voor het voortgezet onderwijs. Maar de oplossing die wordt aangedragen overtuigt niet. De Kunstraad juicht het toe als partijen gezamenlijk optrekken in educatie. Uitgangspunt is dat dit uit eigen instellingsbudget bekostigd wordt. Het is de taak van de Kunstencentrum Groep om een dergelijk proces beter te faciliteren en te ondersteunen.
- De Kunstraad pleit ervoor de bemiddelingsfunctie zowel voor het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs te leggen bij de Kunstencentrum Groep. Daar is haast mee geboden. Bij het fusieproces van de Muziekschool/Kunstencentrum Groep moeten de wensen van de gebruikers (scholen en kunstinstanties) veel beter en eerder worden gehoord dan de Muziekschool/Kunstencentrum Groep in zijn visiedocument aangeeft. De Kunstencentrum Groep is nu een opvallende afwezige in de plannen van de instanties. Dat moet anders en beter in de toekomst. Deze periode van fusie is het moment bij uitstek om daarin verandering te brengen. De Kunstraad ziet daarbij tevens graag onderzocht of mogelijk praktische (en betaalbare) dienstverlening door de Kunstencentrum Groep een uitkomst kan bieden voor kleinere instanties voor cultuurparticipatie en amateurkunst.

1. GRAND THEATRE

Algemeen

Het Grand Theatre is een podium en productiehuis aan de Grote Markt in Groningen. Het theater heeft een programmering van actuele en avontuurlijke dans, theater en muziek. Daarnaast is het een belangrijk podium voor Groningse festivals. Als productiehuis opereert het Grand binnen een landelijk (ook stedelijk) en internationaal netwerk van vernieuwend en kleinschalig theateraanbod. Het biedt (jonge) theatermakers een klankbord, studioruimte en een podium om een eigen handschrift en vakmanschap te ontwikkelen. Het Grand beschikt over een decoratelier en kunstenaarshotel elders in de stad; deze zijn net als het theater ondergebracht in een aparte beheerstichting. De organisatie met een omvang van 20,4 fte wordt geleid door artistiek leider Jan Stelma en zakelijk leider Vincent Groen. Het Ministerie van OCW beëindigt met ingang van 2013 de landelijke subsidiëring van productiehuizen wat voor het Grand een verlies van 8 ton rijks subsidie betekent.

Beleid

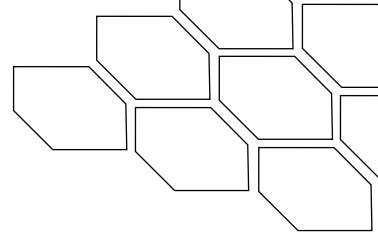
Het beleidsplan van het Grand Theatre is erop gericht de jarenlang opgebouwde expertise als kraamkamer voor de podiumkunsten te blijven inzetten als unique selling point. Het theater wil binnen het verschrallende landschap waarin veel productiehuizen zullen verdwijnen een internationaal onderscheidende functie blijven vervullen. Jaarlijks zal het Grand als (co)producent betrokken zijn bij zo'n tien projecten, waarvan (in alliantie met Noorderzon) vijf internationaal. Daarnaast biedt het theater facilitaire ondersteuning aan tal van lokale initiatieven. Met De Oosterpoort/Stadsschouwburg zijn afspraken gemaakt om het kwetsbare, avontuurlijke deel van de programmering van het Kruithuis (dat naar alle waarschijnlijkheid gaat sluiten) onder te brengen bij het Grand. De organisatie ziet zich de komende periode genoodzaakt in te krimpen tot 14,7 fte in 2016.

Deze aanvraag is ingediend in samenhang met Noorderzon en De Noorderlingen. Uitgangspunten voor de alliantie zijn geformuleerd in de gezamenlijke notitie *Culturele infrastructuur Groningen*. Er zal een extern adviseur worden aangetrokken om intensievere samenwerking tussen de drie instellingen te helpen vormgeven en begeleiden.

Beoordeling

Het Grand heeft landelijk naam als vlakkevloertheater waar kwaliteitstheater te zien is en als productiehuis, waar makers het als een warm bad ervaren om te zijn. Het theater heeft aan de wieg gestaan van Club Guy & Roni, het Jonge Harten Festival en andere bloeiende organisaties in de stad. Artistiek leider Jan Stelma heeft een goed oog voor talent. Zijn keuzes zijn vooral artistiek gedreven en komen voort uit goed gefundeerde intuïtie. De begeleiding die het Grand biedt aan kunstenaars op organisatorisch, communicatief of zakelijk vlak blijft daarbij achter. Het theater biedt vooral een plek waar makers in alle rust kunnen werken en een artistiek klankbord vinden. Op het gebied van cultureel ondernemerschap is het Grand echter onvoldoende ondersteunend en niet voorbeeldstellend. Het Grand vervult een belangrijke functie als podium en coproducent voor diverse partners in de stad. De generositeit en dienstbaarheid van het theater aan producerende instellingen en festivals geven blijk van grote betrokkenheid maar leveren ook een onwenselijke vervlechting op: bezuinigingen bij de een hebben consequenties voor de ander. Het theater bevindt zich op een A-locatie in de stad. Het publieksbereik is bescheiden en heeft voor het productiehuis ook niet de eerste prioriteit.

In 2008 concludeerde de visitatiecommissie van de Kunstraad terecht dat de kracht van het Grand in zijn productiefunctie ligt. Het verlies van de rijks subsidie voor deze functie heeft enorme consequenties. De Kunstraad moet constateren dat het de directie van het Grand niet is gelukt zijn talenten in te zetten om in deze veranderende tijd op een andere manier vorm te geven aan de functie van het theater. De Kunstraad ziet in een halvering van de productiefunctie geen oplossing. Het bedrag dat nodig is om zowel het gehalveerde productiehuis als het podium overeind te houden, bedraagt bijna een miljoen euro. Het plan om de organisaties van Noorderzon, De Noorderlingen en het Grand Theatre verder te vervlechten is onvoldoende onderbouwd, biedt geen adequaat antwoord en mist een sterk draagvlak. Het voorstel van het Grand Theatre en De Oosterpoort/Stadsschouwburg om de kleine zaal programmering, waaronder die van het Kruithuis, tijdelijk in het Grand onder te brengen is een goed idee maar financieel onvoldoende onderbouwd. Subsidiëring van de podiumfunctie van het Grand is in de voorgestelde constructie een indirecte subsidiebijdrage aan de Stadsschouwburg.

Conclusie en advies

De Kunstraad adviseert de productiefunctie van het Grand niet langer te subsidiëren omdat het een investering betreft die door het wegvallen van de rijkssubsidie een onevenredig grote belasting legt op het gemeentelijke cultuurbudget. De Kunstraad schat de kosten van het opvangen van de kleine zaalprogrammering van het Kruithuis door het Grand Theatre vele malen hoger in dan de partners hebben begroot. De Kunstraad acht het legitiem dat De Oosterpoort/Stadsschouwburg daarvoor dieper in de buidel tast. Binnen het budget van De Oosterpoort/Stadsschouwburg dient hiervoor voor de periode 2013-2016 uiteindelijk een bedrag van 2½ ton te worden geormerkt. Voor de bekostiging van de programmering van onder andere het Kruithuis in het Grand dient een transparante, zakelijke overeenkomst te worden gemaakt. De Kunstraad adviseert de gemeente tenslotte het Grand en De Oosterpoort/Stadsschouwburg op te dragen in de periode 2013-2014 gezamenlijk een visie te formuleren op de toekomst van het vlakkevloertheater en midden- en kleine zaalprogrammering in de stad. Op basis van dit plan zal de gemeente in 2014 voor de keuze staan of en met welk budget de subsidiëring van het Grand Theatre in de toekomst kan worden gecontinueerd.

Huidige subsidie: € 501.000

Gevraagde subsidie: € 894.000

Geadviseerd bedrag: € 125.000

+ € 350.000 in 2013 en in 2014

Aanvullend: + € 150.000 in 2013 en in 2014 en € 250.000 in 2015 en in 2016 van De Oosterpoort/Stadsschouwburg, geormerkt voor de realisatie van de kleine zaal/Kruithuis-programmering in het Grand Theatre

2. NOORD NEDERLANDS TONEEL

Algemeen

Het Noord Nederlands Toneel (NNT) is sinds de jaren tachtig de theatervoorziening van het Noorden. Het gezelschap wordt momenteel door het Ministerie van OCW binnen de landelijke Basisinfrastructuur voor 100% als regionale theatervoorziening gefinancierd. Vanaf 2013 is er naast de financiering als landelijk repertoiregezelschap cofinanciering door lokale overheden gewenst. Het basisbedrag van 2½ miljoen voor de functie waarvoor het NNT maximaal bij het Rijk kan opteren, is zo'n 2½ ton minder dan in de huidige cultuurnotaperiode. Het gezelschap is gehuisvest in de Machinefabriek, die met een grote studio en een vlakkevloertheater ook een publieksfunctie heeft. De organisatie beslaat 28 fte en wordt geleid door algemeen directeur en artistiek leider Ola Mafaalani en (interim) zakelijk leider Arie Wink.

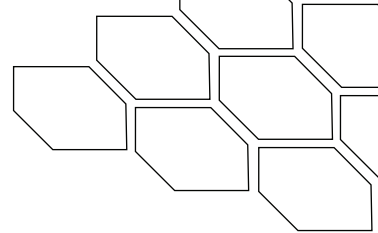
Beleid

Het beleidsplan van het NNT spreekt van een gezelschap dat, trouw aan de eigen overtuigingen, gericht is op de eisen en de dilemma's van deze tijd. Het wil met voorstellingen anderen inspireren in een veranderende wereld. Het NNT wil zorgen voor reuring in de stad en met die opwinding het land en de wereld intrekken. In de periode 2013-2016 moet het NNT jaarlijks drie (thans twee) groot gemonteerde voorstellingen produceren waarvan er twee op tournee gaan langs landelijke schouwburgen en één op locatie speelt in de noordelijke regio. In Groningen en Amsterdam is sprake van seriebespeeling. Voorgenomen publieksbereik is een stijging van 20% waarbij het NNT zich ook richt op mensen die normaal gesproken niet naar het theater gaan. De Machinefabriek wordt bij uitstek de locatie waar jonge regisseurs, acteurs en vormgevers de ruimte krijgen om een eigen theatertaal te ontwikkelen. Talentontwikkeling voor de grote zaal is een extra, specifieke taakstelling die het gezelschap van het Rijk meekrijgt. Op het gebied van educatie wordt in samenwerking met partners op stedelijk niveau gewerkt aan de realisatie van een doorlopende leerlijn voor jongeren. Het marketingbeleid is breed gedifferentieerd naar doelgroep en communicatieniveau. De realisatie van de nieuwe ambitie als toonaangevend gezelschap en de ontwikkeling tot Stadsgezelschap brengt een groei binnen de organisatie van 6 fte met zich mee. De aanvraag hangt samen met die van Club Guy & Roni en Theater de Citadel in verband met plannen voor een toekomstig Stadsgezelschap. Gezelschappen treden alvast onder de merknaam *Made in Groningen* naar buiten en gaan – waar aan de orde in nauwe samenwerking met de Stadsschouwburg – afstemmingsafspraken maken en verdere samenwerking onderzoeken. Het NNT is medeaanvrager voor het plan *Matchmaker* dat samen met het Jonge Harten Festival, De Noorderlingen en De Citadel door Theater De Steeg is ingediend.

Beoordeling

De Kunstraad heeft vertrouwen in het beleidsplan van het NNT en de artistieke signatuur van Ola Mafaalani. Er is sprake van een sterke, expressieve stijl en een authentieke, inspirerende visie. Mafaalani geeft het klassieke repertoiretoneel met passie en overtuiging een hedendaagse betekenis.

Het gezelschap staat midden in de samenleving. Het publiek krijgt regelmatig een actieve rol toebedeeld. Voor het publieksbereik worden middelen als sociale media, randprogrammering maar ook cocreatie breed en strategisch ingezet. Het NNT spaart kosten noch moeite om zichtbaar aanwezig te zijn in de stad. Dat is lovenswaardig, al vraagt de Kunstraad zich wel af of daarbij niet erg veel in 'zenden' wordt geïnvesteerd. De Kunstraad is benieuwd naar het duurzame effect van activiteiten op met name de groep 'latente bezoekers' en de resultaten van publieksonderzoek hiernaar. Het traject voor talentontwikkeling is nog pril. Het NNT heeft interessante jonge regisseurs aan zich weten te binden, die voor het publiek het palet verbreden. Kunstenaars krijgen hierin vooral artistiek mogelijkheden geboden. De samenwerking met Club Guy & Roni en De Citadel is complementair. Met het dansgezelschap is sprake van een reeds aangetoonde inhoudelijke klik tussen beide artistieke directies. Nadere samenwerking met De Citadel biedt het NNT voordelen op het gebied van invulling van zijn landelijke taakstelling educatie. De Kunstraad constateert dat daar de onderlinge relatie nog moet groeien. De organische weg naar een Stadsgezelschap ligt nog niet open.

Conclusie en advies

De Kunstraad acht het van belang dat het NNT als theatervoorziening van het Noorden met ingang van deze cultuurnota ook door de gemeente wordt ondersteund. Het nieuw te vormen Stadsgezelschap heeft voldoende in zich om uit te groeien tot een zich landelijk onderscheidend gezelschap. Die ontwikkeling dient zich organisch te voltrekken en vooral inhoudelijk interessant te zijn. Vorming van een Stadsgezelschap zou gepaard moeten gaan met de nodige creativiteit en ambitie om de daarvoor gewenste organisatie vorm te geven. Dit zou niet moeten leiden tot een verhoging van de kosten. De Kunstraad acht een gemeentelijke bijdrage aan het NNT vanzelfsprekend en noodzakelijk maar de groei van de organisatie nodig noch wenselijk.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 500.000
Geadviseerd bedrag: € 200.000

3. NOORDERZON

Algemeen

Noorderzon is een elfdaags internationaal performing arts festival in het Noorderplantsoen en de binnenstad (Down Town) van Groningen. Het festival trekt jaarlijks met ongeveer 450 voorstellingen ruim 135.000 bezoekers waarvan 50.000 betalend. De organisatie maakt onderdeel uit van het door de Europese Commissie gefinancierde coproductienetwerk NXTSTP. Voor de programmering van muziek, literatuur, beeldende kunst en andere festivalonderdelen wordt samengewerkt met diverse partners in de stad. Het festival opteert landelijk voor subsidiëring in de categorie 'festival groot'. Het maximaal aan te vragen bedrag bij het Fonds Podiumkunsten bedraagt 2½ ton. Dat is (exclusief een eventuele innovatietoeslag) € 75.000 minder dan de huidige rijkssubsidie van het festival.

De organisatie wordt gedragen door een professionele staf (4,7 fte) onder leiding van Femke Eerland (algemeen directeur) en Mark Yeoman (artistiek directeur), die voor het festival wordt versterkt met een tijdelijke crew van freelancers en ca. 600 vrijwilligers.

Beleid

Noorderzon wil met zijn festival een evenement zijn met een multidisciplinair, hoogwaardig artistiek profiel én een feestelijke gebeurtenis die diep is geworteld in de Groningse samenleving. De internationale programmering wil zich verhouden tot de actualiteit en de (politieke) context van Nederland en Noordwest-Europa. Toegankelijkheid uit zich onder meer in prijsbeleid, een laagdrempelige omgeving, een niet-elitaire benadering en een relaxte sfeer. Jaarlijks worden, veelal in samenwerking met het Grand Theatre, vijf internationale producties gerealiseerd. Het aspect talentontwikkeling is vooral verweven in begeleiding van artiesten in opdrachtwerk. Een educatieprogramma is in de festivalperiode tijdens de zomervakantie niet aan de orde, wel is er een activiteitenprogramma voor kinderen. Noorderzon heeft niet de wens of ambitie de komende periode te groeien in kwantiteit. Het festival wil investeren in de kwaliteit van het team, verbetering van service, het beter bereiken van de bezoekers, nieuwe verdienmodellen en duurzaamheid.

De aanvraag is ingediend in samenhang met het Grand Theatre en De Noorderlingen.

Uitgangspunten voor de alliantie zijn geformuleerd in de gezamenlijke notitie *Culturele infrastructuur Groningen*. Er wordt een extern adviseur gevraagd om intensievere samenwerking tussen de drie instellingen te helpen vormgeven en begeleiden.

Beoordeling

Noorderzon heeft zich ontwikkeld tot een sterk festival met een programmering van uitzonderlijke artistieke kwaliteit. Het festival weet binnen een breed multidisciplinair programma de internationale avant-garde te brengen in een effectieve, laagdrempelige setting. Er is sprake van een sterke organisatie die met een brede blik en gevoel voor verantwoordelijkheid naar haar positie in de stad kijkt. Met de producerende rol die het festival steeds meer op zich heeft genomen, heeft Noorderzon zich een plaats verworven binnen een belangrijk internationaal netwerk. Noorderzon weet met weinig menskracht en middelen een groot evenement neer te zetten. De materiële sponsoring en inzet van de vele vrijwilligers getuigen van maatschappelijk cultureel ondernemerschap. Het plan om de organisaties van Noorderzon, De Noorderlingen en het Grand Theatre verder te vervlechten is onvoldoende onderbouwd, mist een sterk draagvlak en biedt daarmee geen adequaat antwoord op de pijnlijke aderslating die het wegvallen van rijks subsidiëring voor de productiehuisen in Nederland is. Mits daarin voldoende financieel ondersteund, ziet de Kunstraad Noorderzon er eerder op eigen kracht toe in staat een nieuwe invulling aan die productiefunctie te geven.

Conclusie en advies

De Kunstraad adviseert de gemeente Noorderzon als belangrijkste producerend festival in de stad voor het gevraagde bedrag te subsidiëren. Deze aanzienlijke subsidieverhoging schept verplichtingen. De Kunstraad heeft er het behoud van de producerende functie en het behoud van meerkleurigheid binnen het kleinschalige theateraanbod in de stad mee voor ogen. Binnen het geadviseerde bedrag is € 100.000 geormerkt voor coproducties.

Huidige subsidie: € 271.000

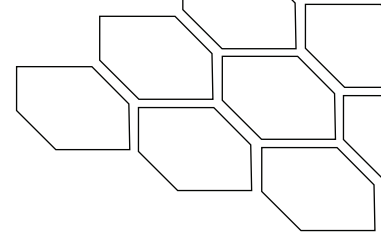
Gevraagde subsidie: € 489.945

Geadviseerd bedrag: € 490.000

+ € 20.000 in 2013 en 2014 aanvullende projectsubsidie

Binnen deze subsidie is in 2013 en 2014 € 120.000 en in 2015 en 2016

€ 100.000 geormerkt voor (internationale) coproducties

4. DE OOSTERPOORT/STADSSCHOUWBURG

Algemeen

De Oosterpoort en de Stadsschouwburg vormen samen een werkmaatschappij binnen de dienst Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn van de gemeente Groningen. De Oosterpoort/Stadsschouwburg biedt een breed programma van muziek (230 concerten per jaar), dans (31), theater (250) en muziektheater (31) en biedt ruimte aan concerten van het Noord Nederlands Orkest (29) en uitvoeringen van amateurverenigingen (45). Het Kruithuis, de kleine zaal aan de achterzijde van de Stadsschouwburg, zal de komende periode om arbo- en theatertechnische redenen naar alle waarschijnlijkheid sluiten. De organisatie is met 67 fte een van de grootste stedelijke kunstinstellingen en staat onder leiding van algemeen directeur Nynke Stellingsma.

Beleid

De missie van De Oosterpoort/Stadsschouwburg is een podium te bieden aan belangwekkende kunstenaars en daarmee, duidelijk meetbaar en toetsbaar, zoveel mogelijk en vooral het juiste publiek te bereiken. De organisatie kiest voor een onderscheidende programmering waarbij wordt gefocust op zowel het topsegment als op een laboratoriumfunctie.

Voor de festivals in de stad loopt de rol van De Oosterpoort/Stadsschouwburg uiteen van (co)producent, tot deelnemer, of leverancier van podia, faciliteiten en/of huisvesting. Met collega-kunstinstellingen worden in de periode 2013-2016 diverse samenwerkingsverbanden geïntensiveerd en waar nodig geformaliseerd. Het betreft onder meer

- vorming van een Muziekplein van het Noorden met het Noord Nederlands Orkest en het Prins Claus Conservatorium;
- samenwerking met Vera in een gezamenlijke stadsprogrammering popmuziek;
- partner-/coproductierelatie met het Noord Nederlands Toneel, Club Guy & Roni en De Citadel;
- uitruil van programmering en gezamenlijk voeren van publiciteit met het Grand Theatre;
- ontwikkeling van een educatieprogramma met partners De Citadel en De Steeg;
- positionering van jongeren- en studentenaanbod in Groningen met het Jonge Harten Festival.

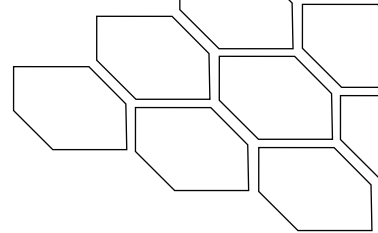
Beoordeling

De Kunstraad constateert dat er een frisse wind waait bij De Oosterpoort/Stadsschouwburg. In vergelijking met vijf jaar geleden, toen de visitatiecommissie opmerkte dat de organisatie nog aan het zoeken was naar haar rol in de stad, is er nu sprake van een proactieve, verantwoordelijke houding waarbij De Oosterpoort/Stadsschouwburg een goed gastheerschap vervult en de regie neemt in diverse processen. De Kunstraad onderschrijft de keuze voor topsegment/labfunctie in de programmering. Daarmee committeert het theater zich duidelijk aan kwaliteitstheater en kan het zich in de regio onderscheiden. Hoewel er sprake is van een degelijk marketingplan, mist de Kunstraad in de primaire visie 'het publiek'. De Oosterpoort/Stadsschouwburg zou de vraag welke functie het theater kan en moet hebben voor alle inwoners van Groningen voorop moeten plaatsen. In de manier waarop De Oosterpoort/Stadsschouwburg zijn educatiebeleid voorstelt, mist de Kunstraad een eenduidige onderliggende visie. Samenwerking met specialistische partners op het gebied van jeugd- en jongerentheater is een goed idee maar dat ontslaat het theater niet van een eigen regieverantwoordelijkheid. De Kunstraad onderschrijft het plan om de Kruithuis-programmering tijdelijk in het Grand Theatre onder te brengen maar acht het voorstel financieel onvoldoende onderbouwd. Het is niet de bedoeling dat de kleine zaalprogrammering van de Stadsschouwburg uit de subsidie van het Grand Theatre wordt bekostigd.

Conclusie en advies

De Kunstraad adviseert de gemeente geen efficiencykorting toe te passen bij De Oosterpoort/Stadsschouwburg en uit te gaan van de huidige subsidie. Daarbij dient De Oosterpoort/Stadsschouwburg binnen zijn budget een bedrag te oormerken voor de coprogrammering van het Grand Theatre. Voor de bekostiging van deze Kruithuis-programmering in het Grand moet een transparante, zakelijke overeenkomst te worden gemaakt. Aangezien er sprake is van een tijdelijke uitruil van programmering acht de Kunstraad het noodzakelijk dat de gemeente De Oosterpoort/Stadsschouwburg en het Grand Theatre vraagt om de komende periode gezamenlijk een visie te formuleren op de toekomst van het vlakkevloertheater en de midden- en kleine zaalprogrammering in de stad. Hierbij is ook een toekomstgerichte rol voor de gemeente weggelegd, die de weg dient te bereiden voor een zelfstandige Oosterpoort/Stadsschouwburg en nieuw vlakkevloertheater in Groningen.

Huidige subsidie: € 6.038.000
Gevraagde subsidie: € 5.985.000
Geadviseerd bedrag: niet van toepassing
Advies: € 150.000 in 2013 en in 2014 en € 250.000 in 2015 en in 2016
oormerken voor de realisatie van de Kruithuis-programmering in
het Grand Theatre

5. THEATER TE WATER

Algemeen

Theater te Water speelt jaarlijks 120 voorstellingen op binnenvaartschip de Verwondering (in de zomer) en in buurthuizen en wijkcentra ('s winters). Tot het speelgebied behoren de steden en dorpen van de drie noordelijke provincies en de Waddeneilanden. Theater te Water werkt met acteurs zonder (afgeronde) opleiding en biedt hen de gelegenheid om ervaring op te doen. De artistieke leiding is al vijftientig jaar in handen van Just Vink.

Beleid

Theater te Water wil toegankelijk theater maken voor een breed publiek. Het gezelschap hecht veel waarde aan theater als sociale gebeurtenis. Met een herkenbare speelstijl en heldere verhaallijn streeft het herkenning en identificatie na. Daarbij worden bestaande tradities niet geschuwd maar wel vernieuwd. Het repertoire is divers, van Hindoestaanse sprookjes en Chinese Yuan komedies tot bewerkte klassieken en een talentenjacht. Ieder jaar krijgen twaalf spelers de kans om zich te ontwikkelen. Met deze ervaring kunnen ze eventueel doorstromen naar het theateronderwijs. Ook zetten (oud-)spelers de opgedane ervaring in binnen het amateurtoneel.

Beoordeling

Theater te Water vervult een functie door theater te brengen op plekken waar het anders niet komt. Het gezelschap bekleedt daarmee een uitzonderlijke plaats in het Groningse theaterlandschap. Het werk heeft humor, toont betrokkenheid bij de samenleving en is doorgaans vakbekwaam in elkaar gezet. Hoewel de inhoudelijke kwaliteit nog wel eens te wensen overlaat en er weinig sprake is van artistieke ontwikkeling, weet Theater te Water dat te compenseren met een flinke dosis authenticiteit. De mogelijkheden op het gebied van educatie zijn klein. Wel is er sprake van doorstroom van (amateur)spelers die, seizoen na seizoen, basiskennis van theater opdoen. Theater te Water speelt vooral in de provincie. Het publieksbereik is klein maar continu. De begroting is bescheiden, de organisatie functioneert goed.

Conclusie en advies

De Kunstraad realiseert zich dat de ambitie van Theater te Water niet is om theater van het hoogste niveau te maken maar binnen een professionele structuur met de betere amateurspelers een herkenbaar verhaal neer te zetten. En daar slaagt Theater te Water goed in. De Kunstraad adviseert de traditie van Theater te Water in stand te houden met een bescheiden basissubsidie.

Huidige subsidie: € 20.000
Gevraagde subsidie: € 21.000
Geadviseerd bedrag: € 21.000

6. THEATER DE CITADEL

Algemeen

Theater de Citadel speelt jeugdtheatervoorstellingen (4+, 8+ en 12+) in het eigen theater aan de Akkerstraat of op locatie in de dagelijks omgeving op school (basis- en voortgezet onderwijs). Sinds 2010 richt het gezelschap zich naast jeugd en het onderwijs ook op nieuwe doelgroepen en speellocaties. De maximale subsidie voor een jeugdtheatergezelschap in de Basisinfrastructuur, de functie waarvoor De Citadel landelijk opteert, is met 5 ton iets lager dan de huidige rijkssubsidie van het gezelschap. Naast artistiek leider Rob Bakker maken regisseurs Saskia Driesen en Lotte Lohrengel onderdeel uit van het artistieke team.

Beleid

De Citadel wil kinderen uit alle lagen van de bevolking in aanraking brengen met theater. Oude en nieuwe verhalen, van Shakespeare tot Toon Tellegen, worden voor de doelgroep toegankelijk gemaakt. De onderwerpkeuze is actueel; het moet gaan over dingen die kinderen, leerkrachten en ouders raken. De Citadel beoogt verdieping van een thema zonder belerend te zijn. Intimiteit, veiligheid en ontmoeting zijn belangrijke uitgangspunten.

In de periode 2013-2016 staan behalve schoolvoorstellingen twee coproducties voor regulier publiek op de agenda: een familievoorstelling met het NNT en een speciaal project met het Groninger Forum. In samenwerking met de sociale werkvoorziening Wedeka staat een project in Oost-Groningen op het programma over het thema jeugdwerkloosheid. Om schoolvoorstellingen ook in de toekomst veilig te stellen is De Citadel het sponsorproject *Adopteer een school* gestart. De aanvraag hangt samen met die van het NNT en Club Guy & Roni in verband met de plannen voor een toekomstig Stadsgezelschap. Gezelschappen treden alvast naar buiten onder de merknaam *Made in Groningen*, gaan afstemmingsafspraken maken en verdere samenwerking onderzoeken. Daarnaast is De Citadel medeaanvrager voor het plan *Matchmaker* dat samen met het Jonge Harten Festival, De Noorderlingen en het NNT door Theater De Steeg is ingediend.

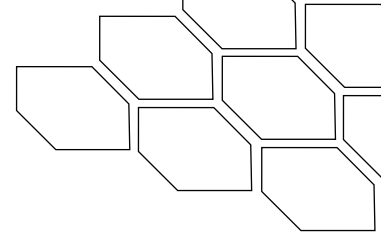
Beoordeling

Het staat buiten kijf dat De Citadel zich onderscheidt met jeugdtheater van hoge kwaliteit. Het aanzien dat het gezelschap internationaal geniet en de aansluiting bij het Europese jeugdtheaternetwerk Platform 11+ onderstrepen dat. De Citadel laat zien dat het met een voor het gezelschap nieuw type, inhoudelijk interessante, maatschappelijke activiteiten een eigen antwoord heeft gevonden op de vraag naar een groter bereik en meer ondernemerschap. Talentontwikkeling (Station Noord) en educatie zijn bij De Citadel in goede handen, al kan de Kunstraad zich voorstellen dat de invulling die wordt gegeven aan de ontwikkeling van regietalent creatiever en efficiënter kan. De stap om te komen tot een Stadsgezelschap is van buiten ingegeven en komt wat De Citadel betreft geforceerd over. Behalve de beoogde jaarlijkse familievoorstelling met het NNT wordt daaraan geen overtuigende invulling gegeven. Voor een Stadsgezelschap is De Citadel nog te veel op zichzelf gericht en geeft er onvoldoende blijk van in de stedelijke infrastructuur een voortrekkersrol te willen of kunnen spelen.

Conclusie en advies

Het oordeel is positief ten aanzien van de functie van De Citadel als landelijk onderscheidend jeugdtheatergezelschap. De Kunstraad adviseert in de periode 2013-2014 een eenmalige extra impuls toe te kennen om de artistieke ontwikkeling van nieuw werk voor in theaterzalen en voor nieuwe doelgroepen te ondersteunen. De Kunstraad ziet geen reden voor een structurele verhoging. De vorming van een Stadsgezelschap dient zich organisch te voltrekken en vooral inhoudelijk interessant te zijn. Dit zou niet moeten leiden tot een verhoging van de kosten. De Kunstraad adviseert de meerjarige subsidie voor De Citadel op hetzelfde niveau te houden.

Huidige subsidie: € 39.000
 Gevraagde subsidie: € 87.000
 Geadviseerd bedrag: € 40.000
 + € 40.000 in 2013 en in 2014

7. THEATER DE STEEG

Algemeen

Theater De Steeg maakt theaterproducties voor jongeren vanaf twaalf jaar. Jaarlijks worden zo'n 200 voorstellingen gespeeld op en voor scholen voor het voortgezet onderwijs (VO) en het middelbaar beroepsonderwijs (Mbo). Daarmee worden ongeveer 20.000 jongeren bereikt. De Steeg werkt met jonge acteurs binnen het kader van hun opleiding (met name studenten Kunst, Theater en Media van het Noorderpoort College) en met professionele acteurs. De artistieke leiding is sinds 2009 in handen van Karin Noeken. Het betreft een kleine organisatie (1,7 fte) die werkt met tijdelijke medewerkers, freelancers en stagiaires.

Beleid

De Steeg wil jongeren op een toegankelijke manier kennis laten maken met theater. Het gezelschap zet daarnaast theater in als middel om actuele onderwerpen en prangende kwesties invoelbaar en bespreekbaar te maken. In de periode 2013-2016 worden jaarlijks twee nieuwe voorstellingen gemaakt waarvan één in opdracht van een externe partij (themavoorstellingen voor maatschappelijke organisaties). Om voorstellingen geloofwaardig en zo herkenbaar mogelijk te maken, spelen jongeren een actieve rol in de ontwikkeling en uitvoering van de voorstellingen. De Steeg ziet mogelijkheden voor groei in aanbod voor het Mbo-onderwijs. Nieuw is het plan om binnen het voortgezet onderwijs vakleerkrachten aan te bieden. Voor De Oosterpoort/ Stadsschouwburg gaat De Steeg de komende periode een intensief CKV-programma ontwikkelen voor alle derde klassen van zes VO-scholen uit Groningen.

De Steeg is penvoerder van een aanvraag samen met het Noord Nederlands Toneel, Theater de Citadel, De Noorderlingen en het Jonge Harten Festival voor de functie van *Matchmaker* (zie advies nummer 8), voor bemiddeling en ontwikkeling van een samenhangend educatief aanbod voor het voortgezet onderwijs in de stad.

Beoordeling

De Steeg weet met een lage kostprijs en laagdrempelig aanbod een groot publiek te bereiken. De acteurs kennen de taal van jongeren, de thematische voorstellingen vinden over het algemeen redelijk goed aansluiting bij de doelgroep. Ze vervullen een leemte in het theateraanbod en vinden gretig aftrek, vooral in het VMBO. Het plan getuigt van kennis van de vraag van scholen maar er spreekt weinig oorspronkelijke artistieke visie uit. Dat is weliswaar ook niet het primaire doel, maar het drukt wel op de kwaliteit van de voorstellingen die juist voor deze doelgroep van het hoogste niveau zouden moeten zijn. Er is veeleer sprake van een praktische aanpakgerichte benadering. Inzicht in de positionering in het jeugdtheaterveld en eigen inhoudelijk groei zijn daaraan ondergeschikt. Het gezelschap heeft zijn bedrijfsvoering op orde en toont met opdrachtwerk ondernemerschap, maar dat vertaalt zich niet of nauwelijks in het dekkingsplan. Met een ander prijsbeleid zou De Steeg op projectbasis ook zonder meerjarige subsidie moeten kunnen functioneren.

Conclusie en advies

De Kunstraad concludeert dat De Steeg de inhoudelijke kwaliteitstoets onvoldoende doorstaat om voor een meerjarige subsidie in aanmerking te komen. De Kunstraad onderkent de waarde van het gezelschap als stageplek voor Mbo-studenten. Naast inkomsten uit opdrachtwerk ziet zij bij de exploitatie van de organisatie een grotere rol weggelegd voor het Noorderpoort College: als moederbedrijf voor het werkbedrijf dat De Steeg in de praktijk steeds meer voor het ROC is. Een dergelijke constructie zou ook meer transparantie geven aan de marktpositie van De Steeg.

Huidige subsidie: € 35.000 (uit programma cultuurparticipatie)

Gevraagde subsidie: € 45.000

Geadviseerd bedrag: -

8. MATCHMAKER

Algemeen

Theater De Steeg, Theater de Citadel, De Noorderlingen, het Noord Nederlands Toneel en het Jonge Harten Festival hebben het plan opgevat voor een nieuw in te stellen *Matchmaker*. De behoefte aan deze functie komt voort uit de gezamenlijke onvrede van de gezelschappen over het ontbreken van een makelaarsfunctie cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast hebben scholen behoefte aan een eenduidig aanbod gebaseerd op een doorlopende leerlijn. Bureau Cultuur Educatie Stad (CES) dat is ondergebracht bij het Kunstencentrum heeft alleen een adviestaak naar instellingen, het begeleidt scholen maar bemiddelt niet. Partijen hebben behoefte aan een *matchmaker* die deze bemiddelende functie wel uitvoert. De Oosterpoort/ Stadsschouwburg is geen partner maar ondersteunt het belang van een bundeling van krachten op het gebied van educatie. De Steeg is penvoerder van deze gezamenlijke aanvraag en zal de *matchmaker* huisvesten. De *matchmaker* (0,5 fte) gaat nauw samenwerken met de educatief medewerkers van de genoemde instellingen.

Beleid

De vijf instellingen willen met hun gezamenlijke aanbod invulling geven aan een doorlopende leerlijn voor de stad. Zo kunnen jongeren gedurende hun schoolcarrière kennismaken met diverse vormen van theater en kan daarin een opbouw worden aangebracht. De meerwaarde van de *matchmaker* is een intensievere vorm van relatiemanagement tussen gezelschappen en het onderwijs. Partijen hebben sterk de behoefte hieraan zelf invulling te geven en dit niet over te laten aan een externe partij die meer op afstand is en minder betrokken bij de gezelschappen. De *matchmaker* inventariseert vraag en aanbod, ontwikkelt in samenspraak met scholen en instellingen een doorlopende leerlijn waarin ieder zijn eigen plek inneemt en functie vervult. De *matchmaker* kijkt naar aansluiting met andere disciplines en brengt het aanbod op een inzichtelijke manier voor de scholen in beeld. De *matchmaker* is eerste contactpersoon voor aanbieders en scholen en adviseert over afstemming van pr en marketing. Hij/zij initieert en onderhoudt een platform waar docenten en jongeren een klankbordfunctie kunnen vervullen.

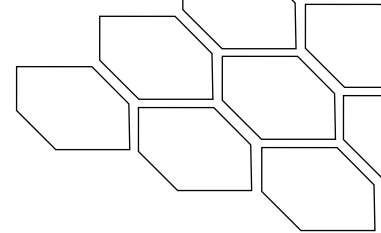
Beoordeling

De betrokken instellingen voelen een gedeelde noodzaak: men is ontevreden over het functioneren van het Kunstencentrum, het ontbreken van de bemiddelingsfunctie is een probleem voor zowel scholen als instellingen. Partijen voelen zich aangesproken om te komen tot een meer consistent aanbod voor het voortgezet onderwijs. Maar de oplossing die wordt aangedragen overtuigt niet. Het beeld doemt op van een parttime kracht met een loodzwaar takenpakket en de onmogelijke opdracht om iedereen tevreden te stellen. Het plan van de *matchmaker* ontbeert de sprankelende visie en samenhang met ondernemerschap (denk aan *Adopteer een school* van De Citadel en het Portal voor jeugd- en jongerentheater van Jonge Harten) die bij de educatieplannen van afzonderlijke partijen wel aanwezig is. Dit kan en moet beter.

Conclusie en advies

De Kunstraad juicht het toe dat partijen gezamenlijk optrekken in educatie. Uitgangspunt is dat dit uit eigen instellingsbudget bekostigd wordt. Instellingen hebben op het gebied van talentontwikkeling met Station Noord reeds bewezen dat het kan. Het is de taak van het Kunstencentrum om een dergelijk proces beter te faciliteren of te ondersteunen.

Huidige subsidie: -
 Gevraagde subsidie: € 25.000
 Geadviseerd bedrag: -

9. CIRCUS SANTELLI

Algemeen

Circus Santelli maakt circusvoorstellingen met kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Er wordt les gegeven in diverse circustechnieken in dienst van de voorstellingen maar ook in het kader van cultuureducatie op scholen of in het sociaal cultureel werk. Het circus heeft een eigen pand in de Wiersemastraat. Voorstellingen worden gegeven op de eigen locatie, op festivals, in theaters, op scholen en in buurthuizen in de stad Groningen maar ook daarbuiten. De organisatie bestaat uit vier betaalde krachten (waarvan één gefinancierd door loonkostensubsidie), een grote groep vrijwilligers en een actief bestuur.

Beleid

Santelli stelt kinderen en jongeren in staat op een creatieve en actieve manier circus te maken en te tonen aan publiek. Kinderen en jongeren kunnen ongeacht achtergrond of schooltype meedoen en daarnaast heeft het circus artistieke kwaliteit hoog in het vaandel staan. Inhoudelijk is het streven om vernieuwende circusvoorstellingen te maken waarin creativiteit de boventoon voert. Dans, live muziek en theatrale elementen maken een vast onderdeel uit van de voorstellingen. Circus Santelli werkt met een eigen leerwerkplan en een vast systeem van opleiding en bijscholing van trainers. Het circus is actief lid van de landelijke circuskoepel Circomundo en als zodanig betrokken bij de verbetering van (les)kwaliteit en (sociale) veiligheid binnen het jeugdcircus. In de stad levert Circus Santelli een bijdrage aan het aanbod van de Jeugdtheaterschool (Kunstencentrum Groep) en het jeugd- en jongerenwerk. Er is voor 2013-2016 ook een plan voor hernieuwde samenwerking met NOVO (dagopvang voor mensen met een beperking).

Beoordeling

Met de discipline jeugdcircus voegt Circus Santelli iets toe aan het actieve cultuurparticipatieaanbod in de stad. De inhoudelijke en technische kwaliteit is, gerelateerd aan de doelstellingen, voldoende en wordt geborgd door de samenwerking binnen de landelijke circuskoepel. Er is sprake van visie, methodiek voor talentontwikkeling en participatie en een planmatige werkwijze. Het bereik is verrassend groot en breed, gaat over de stads- en provinciegrenzen heen en breidt zich qua doelgroep uit tot intergenerationele projecten, studenten en mensen met een (verstandelijke) beperking. De organisatie is ondernemend en ogenschijnlijk zelfvoorzienend. De bedrijfsvoering is echter weinig professioneel en daardoor uiterst kwetsbaar. Het wegvallen van een deel van de loonkostensubsidies is voor de continuïteit een groot probleem. De bestuurlijke organisatie en zichtbaarheid van de activiteiten laten te wensen over.

Conclusie en advies

De Kunstraad moet constateren dat de bedrijfsvoering en organisatie van Circus Santelli op dit moment onvoldoende transparant en professioneel zijn. Dat maakt de organisatie kwetsbaar en staat ondersteuning uit publieke middelen op dit moment in de weg. Gezien de betekenis van het jeugdcircus voor de actieve cultuurparticipatie in Groningen adviseert de Kunstraad Santelli voor twee jaar een bedrag ter beschikking te stellen als impuls om de organisatie te professionaliseren.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 20.000
Geadviseerd bedrag: -
+ € 10.000 in 2013 en in 2014

10. JONGE HARTEN FESTIVAL

Algemeen

Het Jonge Harten Festival is een jaarlijks terugkerend negendaags theaterfestival voor jong publiek dat in de maand november op diverse locaties in de stad Groningen plaatsvindt. Het programma is gericht op jongeren en studenten (circa 8.000 bezoekers). Daarnaast worden met schoolvoorstellingen en workshops nog zo'n 3.500 scholieren bereikt. Het festival werkt landelijk en internationaal samen binnen een netwerk van in jongeren geïnteresseerde festivals en producenten. In Groningen heeft Jonge Harten een vaste coproductierelatie met De Oosterpoort/ Stadsschouwburg en met het Grand Theatre. De organisatie opereert met een klein professioneel team ondersteund door stagiaires en vrijwilligers (jongeren en studenten). Jonge Harten kreeg met Marga Kroodsmma in 2011 een nieuwe, jonge directeur.

Beleid

Jonge Harten laat jonge mensen (12 tot 29 jaar) op uitdagende en interactieve wijze kennis maken met artistiek hoogstaand theater- en dansaanbod uit binnen- en buitenland. Het festival wil met een laagdrempelige, feestelijke ambiance een dynamische context scheppen die jongeren het gevoel geeft dat het theater van hen is. Het festival programmeert professioneel kwaliteitsaanbod maar ook theater voor /door jongeren. Jonge Harten scout (jonge) makers van diverse disciplines, brengt hen in contact met jong publiek en scheidt in samenwerking met producerende partners in de stad gelegenheid om nieuw werk te maken speciaal voor deze doelgroep. Jonge Harten profileert zich als specialist op het gebied van publieksoptwikkeling en doet aan kennisdeling en -ontwikkeling op het gebied van jongerenmarketing. In de periode 2013-2016 gaat Jonge Harten buiten de eigen festivalperiode om (Groninger) podia en producenten ondersteunen bij het bereik van jongeren als publieksgroep.

Het Jonge Harten Festival is medeaanvrager voor het plan *Matchmaker* dat samen met het NNT, De Noorderlingen en De Citadel door Theater De Steeg is ingediend.

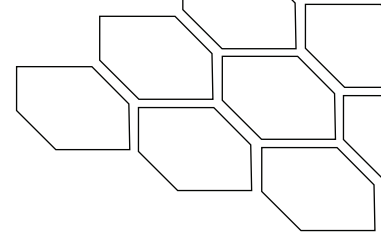
Beoordeling

De Kunstraad complimenteert Jonge Harten met zijn heldere beleidsplan. De organisatie is initiatiefrijk en geeft ook onder de nieuwe directie blijk van een prikkelende toekomstvisie. Bij de te verwachten landelijke verschraving van de jeugdtheatermarkt maakt Jonge Harten een gefundeerde keuze voor kwaliteit. De Kunstraad waarschuwt daarbij het avontuurlijke niet te schuwen. De organisatie weet wat er gebeurt in de jongerencultuur en deelt haar kennis en expertise op het gebied van educatie en jongerenmarketing met anderen. Jonge Harten signaleert kansen en problemen en probeert daar samen met collega-instellingen een oplossing voor te bedenken of er zelf de schouders onder te zetten (Cultuurkaart, Theater Advies Dag en Portal voor educatieaanbod). De beoogde nauwere samenwerking, ook buiten de festivalperiode, met De Oosterpoort/Stadsschouwburg op het gebied van publieksbereik wordt als positieve impuls gezien voor meer kwaliteitsaanbod voor jongeren in de stad. Het wegvallen van de productiefunctie van het Grand Theatre zal een gemis voor het festival zijn. De Kunstraad ziet Jonge Harten ertoe in staat – mits daarin door de gemeente voldoende financieel ondersteund – in zijn programmerende of coproducerende rol met een effectieve oplossing te komen.

Conclusie en advies

De Kunstraad adviseert de gemeente de aanvraag van Jonge Harten voor het gevraagde bedrag te honoreren. Een tijdelijke verhoging van het programmeringsbudget ligt in de rede, zodat de organisatie de gelegenheid krijgt zich aan te passen aan de nieuwe, veranderde productie-/ programmeringsrelatie met het Grand Theatre.

Huidige subsidie:	€ 59.000
Gevraagde subsidie	€ 60.000
Geadviseerd bedrag:	€ 60.000
	+ € 20.000 in 2013 en in 2014 voor programmering en/of coproducties

11. DE NOORDERLINGEN

Algemeen

De Noorderlingen is een theaterwerkplaats voor jongeren tussen de 12 en 20 jaar. Het aanbod bestaat uit een breed lesprogramma voor getalenteerde middelbare scholieren en een productiegroep. De Noorderlingen heeft landelijk naam als hofleverancier van jong talent aan de toneelscholen. Ongeveer 45 jongeren die via een auditie worden aangenomen, volgen jaarlijks lessen en trainingen. Na de initiële introductiegroep volgen leerlingen verdeeld in drie niveaugroepen twee maal per week lessen. Twee maal per jaar is er buiten het lesprogramma om een serie workshops. In de productiegroep maakt een groep schoolverlaters met de ambitie om het theatervak in te gaan een jaar lang voorstellingen. Het Grand Theatre heeft voor de productiegroep een belangrijke ondersteunende functie. De voorstellingen spelen onder andere op Jonge Harten en Noorderzon. De organisatie opereert met zes freelance docenten onder de artistieke leiding van Koen Jantzen.

Beleid

Bij De Noorderlingen komen jongeren in aanraking met meerdere cruciale aspecten van het theatervak. Die laten zich het best beschrijven als een combinatie van lef, durf, werklust en discipline, openheid en empathie; een osmose tussen Groningse nuchterheid en 'the sky is the limit'. Met de productiegroep worden in een jaar vijf voorstellingen gemaakt. Zelf theater maken, onderzoek doen, werken met tekst en werken op locatie zijn aspecten die aan bod komen. Om de instroom van jonge aanwas te bevorderen zet De Noorderlingen de in 2010 begonnen woensdagmiddaggroep voor 9- tot 12-jarigen voort. De Noorderlingen is vanaf 2013 verantwoordelijk voor de LOT-cursus (landelijke oriëntatie theaterscholen) Noord-Nederland. Er zijn twee maal per jaar werksessies voor het docententeam om de aandacht te scherpen. Deze werksessies staan steeds vaker open voor docenten van jeugdtheaterscholen en dramadocenten uit het voortgezet onderwijs.

De aanvraag is ingediend in samenhang met het Grand Theatre en Noorderzon. Uitgangspunten voor de alliantie zijn geformuleerd in de gezamenlijke notitie *Culturele infrastructuur Groningen*. Er wordt een extern adviseur aangetrokken om intensievere samenwerking tussen de drie instellingen te helpen vormgeven en begeleiden.

De Noorderlingen is medeaanvrager voor het plan *Matchmaker* dat samen met het Jonge Harten Festival, het NNT en De Citadel door Theater De Steeg is ingediend.

Beoordeling

De Noorderlingen bekleedt een mooie maar bescheiden plaats in de keten op het gebied van talentontwikkeling. De organisatie wordt professioneel geleid en heeft raakvlakken met de professionele theaterinfrastructuur van de stad. Een problematisch aspect bij deze aanvraag is de vraag hoeveel de gemeenschap in deze tijd moet en kan bijdragen aan deze prachtige maar vrij exclusieve vorm van talentontwikkeling voor een kleine groep jongeren. Het eigen verdienvermogen van De Noorderlingen is momenteel uiterst beperkt. De Kunstraad ziet daar noodzakelijkerwijs een grotere rol voor ouders, vrienden en donateurs weggelegd. De Kunstraad constateert tot zijn spijt dat het antwoord van De Noorderlingen in dit onzekere tijdsgewricht nog vooral is gelegen in het benadrukken van het eigen bestaansrecht. Het beleid is enigszins naar binnen gekeerd, op het eigen product gericht.

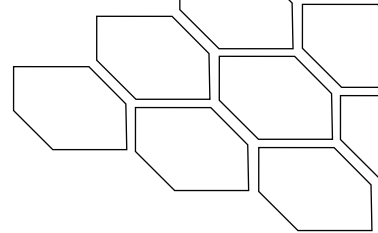
In steden met een toneelschool wordt de vooropleiding vanuit het hoger onderwijs gefinancierd. In Groningen hebben de gemeentelijke en provinciale overheid daar een rol in genomen. Op andere plaatsen in Nederland (Gouda, Rotterdam) vallen de functies van een jeugdtheaterschool en die van een vooropleiding theater succesvol samen in één organisatie met een veel breder bereik. Daar zijn zowel brede participatie aan de basis als ontwikkeling van toptalent aan de top van de piramide vertegenwoordigd, met een breder bereik en draagvlak als gevolg.

Het plan om de organisaties van Noorderzon, De Noorderlingen en het Grand Theatre verder te vervlechten is onvoldoende onderbouwd, mist een stevig draagvlak en biedt daarmee geen adequaat antwoord op de pijnlijke aderlating die het wegvallen van rijkssubsidieering voor de productiehuizen in Nederland is. De Noorderlingen heeft niet de functie om een leemte aan de aanbodkant te vullen. Het bereik van de productiegroep is kleinschalig. Het doel van de voorstellingen is primair gelegen in de talentontwikkeling.

Conclusie

De unieke kwaliteit van De Noorderlingen, zijn functie in de keten en het landelijke succes van de opleiding rechtvaardigt een bijdrage van de stad in het kader van de cultuurnota. Omdat de gevraagde bijdrage in het huidige tijdsgewricht (in het bijzonder waar het de productiegroep betreft) een onevenredig hoog subsidiebedrag per leerling betekent, is het advies de subsidie te verlagen. Er wordt een grotere inspanning van De Noorderlingen verlangd in private fondsenwerving, ouderbijdragen en donaties. Bij verhoogd lesgeld dient er een voorziening te worden getroffen voor leerlingen van minder vermogende ouders. Ook is een breder bereik van de activiteiten wenselijk. Voor de toekomst is een bredere inbedding van De Noorderlingen wenselijk, bijvoorbeeld door alliantievorming met andere initiatieven voor cultuurparticipatie of het beroepsonderwijs.

Huidige subsidie: € 88.000
Gevraagde subsidie: € 100.600
Geadviseerd bedrag: € 60.000

12. VERTELLUS

Algemeen

Vertellus is de organisatie van verhalenverteller Erik van Dort. Vertellus produceert jaarlijks een of meer verteltheatervoorstellingen en projecten voor kinderen in de leeftijd van vier tot en met elf jaar. Daarnaast geeft Van Dort workshops vertellen en presentaties aan kinderen en volwassenen. De thuisbasis van Vertellus is Bedum. Het gezelschap heeft een breed speelveld in de provincie Groningen.

Beleid

De voorstellingen van Vertellus zijn veelal gebaseerd op kinderboeken of op het immateriële Groninger erfgoed. Voor de regie worden externe regisseurs aangetrokken, zoals René Groothof, Rinus Knobel en de Vlaming Dirk Opstaele. Voorstellingen worden omlijst met muziek en beeld. Streekverhalen en Gronings dialect zijn een belangrijke inspiratiebron. In de periode 2013-2016 is het streven erop gericht om bij elke productie een of twee acteurs/muzikanten te betrekken. Voor de stad Groningen zijn er plannen voor een voorstelling over het Scholtenhuis in de Tweede Wereldoorlog met medewerking van een blazersensemble van het Prins Claus Conservatorium. Met de Prinsentuin wordt een verhalenfestival georganiseerd met als thema 'prinsenverhalen'. Het gezelschap wil een uitstap maken naar de doelgroep volwassenen met een vertelvoorstelling over Bommen Berend.

Beoordeling

De Kunstraad prijst de inzet van de organisatie om met het genre verteltheater materieel en immaterieel erfgoed tot leven te wekken. Het aanbod is echter niet onderscheidend binnen de markt van het jeugdtheater. Het werkveld van Vertellus ligt grotendeels buiten de stad Groningen, in de provincie. Erik van Dort is een gedreven cultureel ondernemer. De goede ervaring met inkomsten uit opdrachtwerk en tournees illustreren dit maar vertalen zich niet in het dekkingsplan. De activiteiten van het eenmansbedrijf van Van Dort (Horus) en Vertellus zijn nauw verweven. Daarmee is sprake van onvoldoende transparantie in de bedrijfsvoering. De beoogde inkomstenverwerving uit andere bronnen is optimistisch maar niet onderbouwd.

Conclusie en advies

Het beleidsplan maakt de noodzaak van schaalvergroting in de werkwijze niet duidelijk. De Kunstraad constateert dat Vertellus opereert als een projectorganisatie en die is niet zo complex dat meerjarige subsidiëring van activiteiten noodzakelijk is. Daarbij is de transparantie van de organisatie onvoldoende om voor ondersteuning via de cultuurnota in aanmerking te komen.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 30.000
Geadviseerd bedrag: -

13. DANSVOORZIENING NOORD / CLUB GUY & RONI

Algemeen

De Stichting Dansvoorziening Noord produceert sinds 2008 onder de merknaam Club Guy & Roni dansproducties voor een (inter)nationaal publiek. Het gezelschap bestaat uit een collectief van dansers, acteurs, schrijvers, vormgevers, modeontwerpers en beeldend kunstenaars. De artistieke leiding is in handen van Guy Weizman en Roni Haver. Vanaf 2013 maakt Random Collision, platform voor participatie en talentontwikkeling in de dans, onderdeel uit van Club Guy & Roni. Het gezelschap opteert bij het Ministerie van OCW voor een positie in de categorie *dans overig* binnen de Basisinfrastructuur maar heeft ook een parallelle aanvraag bij het Fonds Podiumkunsten ingediend.

Beleid

Club Guy & Roni streeft een fysieke dansstijl na, toegankelijk en complex tegelijk, maatschappelijk geëngageerd en soms gericht op entertaining. Het gezelschap wil voorstellingen maken om mensen te raken. Voor de periode 2013-2016 staan per seizoen een kleine en twee grote zaalvoorstellingen op het programma. Voor de kleine zaal wordt onder de noemer *Dansers zonder grenzen* samengewerkt met een aantal andere disciplines (slagwerkgroep, filmregisseur, architectenbureau, popgroep). Voor de grote zaal wordt naast werk van de artistieke directie jaarlijks een internationaal gerenommeerde maker aangetrokken (Constanza Macras, Sharon Eyal, Wim Vandekeybus en Heiner Goebbels). Met het Noord Nederlands Toneel wil Club Guy & Roni de komende periode twee maal een grootschalige coproductie maken. Als tegenhanger voor de grootschaligheid worden parallel aan de tournees ook 'huiskamervoorstellingen' op locatie beoogd. Club Guy & Roni opereert in een internationaal netwerk met verwante dansgezelschappen in Moskou, Belgrado en Toscane. Met het Oldenburgisches Staatstheater en de Tanzcompagnie Oldenburg zijn er plannen voor meerjarige coproductieafspraken. Voor het educatie- en participatiebeleid werkt Club Guy & Roni samen met het Noord Nederlands Toneel (NNT: Dichterbij). Met het NNT wordt ook productieruimte gedeeld. Met het Noord Nederlands Orkest wordt samengewerkt op het gebied van educatie (NNO: Move it!) en met Random Collision op het gebied van talentontwikkeling (Movement Research Classes). De aanvraag hangt samen met die van het NNT en De Citadel in verband met plannen voor een toekomstig Stadsgezelschap. Gezelschappen treden alvast naar buiten onder de merknaam *Made in Groningen*, gaan afstemmingsafspraken maken en verdere samenwerking onderzoeken.

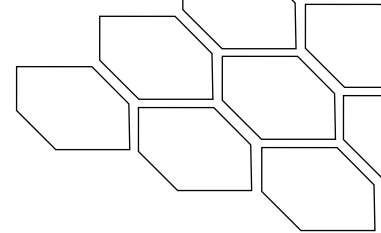
Beoordeling

Club Guy & Roni treedt overtuigend naar voren als een eigenzinnig, energiek gezelschap vol plannen en ambitie, dat zich de afgelopen periode landelijk en internationaal op de kaart heeft weten te zetten. De artistieke ambitie wordt gestut door stevig zakelijk management met oog voor strategische allianties en voor het belang van communicatie. De projectplannen zijn origineel en de werkwijze is vernieuwend, of het nu om interdisciplinaire concepten, publieksbereik of educatie gaat. Het gezelschap werkt breed samen en heeft een goede inbedding in de stedelijke infrastructuur. Het opgaan van de activiteiten van Random Collision in Club Guy & Roni is gunstig voor de functie van talentontwikkeling en participatie in de dans. Club Guy & Roni is zich bewust van de verantwoordelijkheid die een gooi naar een positie in de landelijke Basisinfrastructuur met zich meebrengt en komt daarvoor met een ambitieus en gedegen plan. De Kunstraad betwijfelt of de explosieve groei die het gezelschap voorstaat de artistieke ontwikkeling en de organisatie goed zal doen. De samenwerking met het Noord Nederlands Toneel is complementair. Er is sprake van een geloofwaardige match die voortkomt uit een reeds aangetoonde inhoudelijke klik tussen beide artistieke directies.

Conclusie en advies

Gezien het sterke artistieke profiel, de brede oriëntatie op talentontwikkeling en educatie en de inbedding in de stad adviseert De Kunstraad de ambitie van Club Guy & Roni als dansgezelschap van Groningen te honoreren. De samenwerking met het NNT en in mindere mate De Citadel heeft potentie. Het nieuw te vormen Stadsgezelschap heeft voldoende in zich om uit te groeien tot een zich landelijk onderscheidend gezelschap. Die ontwikkeling dient zich organisch te voltrekken en vooral inhoudelijk interessant te zijn. Dit zou niet moeten leiden tot een verhoging van de kosten. Enige groei van Club Guy & Roni acht de Kunstraad wenselijk maar het gevraagde bedrag is gezien het beschikbare budget niet reëel. Daarnaast acht de Kunstraad de voorgestelde mate van schaalvergroting ook niet in het belang van de artistieke ontwikkeling van het gezelschap.

Huidige subsidie: € 56.000
 Gevraagde subsidie: € 400.000
 Geadviseerd bedrag: € 120.000

14. NOORD NEDERLANDSE DANS

Algemeen

Noord Nederlandse Dans (NND) bestaat sinds 1997 en is als dansvoorziening van het Noorden opgenomen in de huidige landelijke Basisinfrastructuur. Het gezelschap staat sinds 2009 onder artistieke leiding van Stephen Shropshire. Voor een vaste groep van veertien modern geschoolde dansers worden grote zaalvoorstellingen gemaakt door Shropshire en een nieuwe generatie van internationale choreografen. De StudioGroup is een tweede volwaardige dansgroep met jong danstalent dat eigen voorstellingen speelt in Noord-Nederland en educatieve activiteiten verzorgt speciaal gericht op jongeren. In Groningen is het NND te zien in de Stadsschouwburg, daarnaast maakt het gezelschap landelijk en internationaal tournees. Het gezelschap heeft voor de nieuwe periode een aanvraag ingediend bij het Ministerie van OCW in de categorie *dans overig* binnen de Basisinfrastructuur.

Beleid

Het NND brengt kwaliteitsproducties voor de (inter)nationale markt. De artistieke signatuur wordt gekenmerkt door muzikaliteit en de technische mogelijkheden en ontwikkeling van het virtuoze lichaam. In de periode 2013-2016 wil het gezelschap één nieuwe grote zaalproductie (*Fall Series*) per seizoen uitbrengen, veelal met live muziek. Naast het werk van Shropshire zijn er gastchoreografen: Itzik Gallili, Roy Assaf, Emanuel Gat en aangekocht werk van William Forsythe. Er is een middenzaalproductie per seizoen (*Spring Series*), een klein gemonteerde reprise van een succesvolle productie. In de *Summer Series* is er ruimte voor interne talentontwikkeling van choreografisch talent. Speciale projecten zijn onder andere het Wintergala (in samenwerking met het Noordpool Orkest en de Stadsschouwburg) en Labdance. Internationaal zijn er plannen voor coproducties en talentuitwisseling met Wales, Denemarken, Canada en de Verenigde Staten.

Beoordeling

Stephen Shropshire heeft met het NND een dansstijl ontwikkeld waarmee het gezelschap internationaal goed aansluiting heeft maar zich niet nadrukkelijk onderscheidt. Er is sprake van gedegen artistiek vakmanschap maar het is de afgelopen periode niet gelukt om naar buiten te treden met een dwingende, oorspronkelijke visie. Op het gebied van educatie heeft het aanbod iets plichtmatigs. Binnen het gezelschap is ruimschoots gelegenheid voor talentontwikkeling van dansers en choreografen. Maar doordat er geen HBO-opleiding op het gebied van klassieke dans in Groningen is, biedt dat geen mogelijkheid tot aansluiting met de dansketen in de stad. Het NND heeft de ambitie uitgesproken om voor de regio meer educatieve activiteiten en randprogrammering aan te bieden maar dit plan heeft nog geen concrete vorm gekregen. Binnen het Groningse opereert het NND overwegend solitair. Bereik en zichtbaarheid zijn bescheiden. Er wordt voor de periode 2013-2016 ingezet op hogere publiekscijfers, meer publieks- en sponsorinkomsten maar een strategisch plan daarvoor ontbreekt.

Conclusie en advies

Het NND is er de afgelopen periode onvoldoende in geslaagd vorm te geven aan de functie van dansvoorziening van het Noorden. In aanmerking genomen dat het NND de afgelopen periode onvoldoende eigen gezicht heeft gekregen en niet op alle functies even goed presteert, adviseert de Kunstraad de gemeente het gezelschap – met waardering voor het door het NND in de dans getoonde vakmanschap – niet te subsidiëren.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 70.000
Geadviseerd bedrag: -

15. CAPELLA FRISIAE

Algemeen

Het professionele koor Capella Frisiae bespeelt vanuit zijn thuisbasis de Groninger Der Aa-kerk, de noordelijke provincies. Het koor staat onder leiding van Gijs Leenaars en deelt zijn zakelijk leider, Bob Klaassen, met een aantal andere Groningse organisaties. Onder de stichtingsnaam Noordelijke Stichting voor Koorzang en Koorscholing (NSKK) worden door de organisatie tevens educatie- en participatieprojecten uitgevoerd. Cofinancier in de periode 2009-2012 is de provincie Friesland.

Beleid

Capella Frisiae wil professionele klassieke zangers in het Noorden een professioneel ensemble bieden. Het koor stelt zich ten doel zich te onderscheiden met kwalitatief hoogwaardige concerten op bijzondere locaties. Daarvoor werkt Capella Frisiae onder meer samen met het Noord Nederlands Orkest (NNO), het Noord Nederlands Toneel (NNT), het Grand Theatre en het Prins Claus Conservatorium. Het vocale repertoire bestaat uit een mix uit diverse stijlperiodes met een accent op de muziek van de 20e en 21e eeuw. Jaarlijks staan een productie met een andere kunstdiscipline en een participatieproject op het programma en wordt een opdracht verstrekt aan een toonaangevende vocale componist.

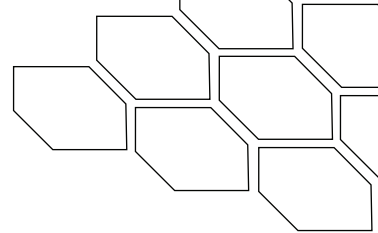
Beoordeling

Capella Frisiae onderscheidt zich met hedendaags repertoire en compositieopdrachten van het aanbod van de betere Groningse amateurkoren. De muzikale kwaliteit is van hoog niveau. De nieuwe artistiek leider brengt een eigen visie mee en een goed landelijk netwerk. De rol van Capella Frisiae in samenwerkings- en participatieprojecten met onder meer het NNO en het NNT is interessant. De vraag is echter of Groningen moet investeren in een eigen professioneel vocaal ensemble als het bereik ervan laag en de exploitatie moeizaam is. De ambitie om meer eigen inkomsten te genereren is aanwezig maar de strategie daarvoor is onvoldoende geformuleerd. Daarbij is het korenaanbod in stad en provincie groot en van hoge kwaliteit. Capella Frisiae voegt daar wel incidenteel maar niet structureel iets aan toe.

Conclusie en advies

De Kunstraad constateert dat Capella Frisiae wel enige toegevoegde waarde heeft. Maar de noodzaak van een professioneel vocaal ensemble is in Groningen onvoldoende aanwezig en het bereik van Capella Frisiae te klein om de organisatie meerjarig te subsidiëren.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 25.000
Geadviseerd bedrag: -

16. LUTHERS BACH ENSEMBLE

Algemeen

De Stichting Luthers Bach Ensemble voert sinds 2006 het werk van J.S. Bach (in het bijzonder zijn cantates) en dat van tijdgenoten uit. De concerten vinden plaats in het Noorden van Nederland en Duitsland waarbij de Evangelisch Lutherse Kerk in Groningen als thuisbasis fungeert. Het Luthers Bach Ensemble bestaat uit een aantal koren, een vocaal ensemble en een barokorkest. Uitvoerenden zijn jonge (semi)professionals en getalenteerde amateurs. De organisatie wordt gerund door artistiek leider Tymen Jan Bronda, een bestuur en een aantal actieve vrijwilligers.

Beleid

Het streven van het Luthers Bach Ensemble is om een kwalitatief goed, semiprofessioneel vocaal ensemble in stand te houden en daar de komende periode een klein professioneel koor aan toe te voegen. Samen werken, samen zingen en samen leren staan centraal. Er is sprake van wisselwerking en stimulans tussen de betrokken professionals en amateurs. Er wordt gewerkt vanuit de visie van een oorspronkelijke uitvoeringspraktijk. Het Luthers Bach Ensemble hecht veel waarde aan stenscholing en oefening van de barokke uitvoeringspraktijk. Met het project Bachschool (op projectbasis, los van deze aanvraag gefinancierd) wil het Luthers Bach Ensemble een nieuwe, bredere en vooral jongere doelgroep interesseren in en actief betrekken bij barokke koorzang van hoog niveau. Het Luthers Bach Ensemble wil de sensatie van barok zingen delen en toegankelijk maken. De ambitie is om op termijn een barokinstituut te worden voor zangers en instrumentalisten, met de Lutherse Kerk in Groningen als thuisbasis, inclusief een studie- en documentatiecentrum.

Beoordeling

Het Luthers Bach Ensemble wordt geleid door een aantal ambitieuze jonge musici. Artistiek-inhoudelijk ligt de lat hoog en de uitvoering is van goede kwaliteit. Met een lage entreprijs zijn de concerten toegankelijk. Strategisch, marketingtechnisch en organisatorisch is er het een en ander te winnen. De Kunstraad constateert een nog onvoldoende uitgewerkte visie en strategie achter de plannen.

De doelstelling ten aanzien van talentontwikkeling bijvoorbeeld is breed maar mist een visie op methodiek. Het is onduidelijk waarin de activiteiten van het projectkoor zich onderscheiden van de ambities met de Bachschool. Het betreft een al met al erg aanbodgericht beleidsplan waarbij inzicht in het publiek en de eigen positionering binnen het aanbod voor klassieke muziek in Groningen onvoldoende doorklinkt.

Conclusie en advies

De Kunstraad acht het bereik en draagvlak van het Luthers Bach Ensemble onvoldoende om voor meerjarige subsidiëring in aanmerking te komen. Hij spoort de organisatie aan om actiever in te zetten op publieksbereik en ondersteuning door de eigen achterban.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 17.000
Geadviseerd bedrag: -

17. MARTINI BEIAARD GRONINGEN

Algemeen

De Groningse Martinitoren heeft sinds de 16e eeuw een beiaard. De klokken van de Hemony beiaard werden gegoten in 1664 en voor het laatst gerestaureerd in 1985. Het carillon wordt bespeeld door stadsbeiaardiers Adolph Rots en Auke de Boer, beiden in dienst van de gemeente Groningen (bij de Stedelijke Muziekschool). De Stichting Martini Beiaard Groningen is verantwoordelijk voor de muzikale exploitatie en bijzondere bespelingen.

Beleid

De Stichting Martini Beiaard Groningen wil met de bespeling van de beiaard een groot en breed publiek bereiken. De stichting verzorgt publieksvoorlichting en op aanvraag educatie. Primaire doelstelling is instandhouding, verantwoord gebruik en bekendheid geven (in binnen- en buitenland) aan de Martini beiaard. Naast de wekelijkse marktbespelingen (op dinsdag en zaterdag) zijn er jaarlijks zo'n twintig bijzondere bespelingen: op Koninginnedag en Open Monumentendag, tijdens het Eem en Weem Festival en bij andere bijzondere gelegenheden. Onder meer via een website, cd-opnames en een mobiel oefenklavier tracht men aan de beiaard bekendheid te geven.

In het beleidsplan voor de periode 2013-2016 staan plannen om de voormalige timmerzolder met een permanente expositie in te richten tot voorlichtingscentrum, compositieopdrachten te verstrekken, een nieuwe cd (met als thema jazz) te maken en nieuwe beiaardboeken uit te geven. Deze projecten worden op basis van projectfinanciering bekostigd en vallen buiten de aanvraag. De stichting heeft sinds 2007 een vriendenclub waarmee speciale activiteiten worden ondernomen en die desgevraagd activiteiten van de beiaard financieel kunnen helpen ondersteunen.

Beoordeling

De beiaard van de Martinitoren maakt als cultureel erfgoed onlosmakelijk deel uit van de stad Groningen. Het is een signaalinstrument: de muziek van het carillon staat symbool voor de gemeenschap. De Stichting Martini Beiaard is zich goed van deze functie bewust en is altijd bereid tot samenwerken, bijvoorbeeld met festivals in de stad.

De Kunstraad is getroffen door de inzet van de bestuursleden als ambassadeurs van de beiaard. Er is veel kennis aanwezig over het instrument maar het bestuur slaagt er onvoldoende in om duidelijk te maken dat en hoe die beiaard ook echt bij Groningen hoort en een publieke functie vervult in en voor de stad. De vriendenvereniging heeft slechts twintig leden: die zou veel groter en draagkrachtiger kunnen zijn. Ideeën over educatie en talentontwikkeling zijn latent aanwezig maar worden niet of onvoldoende tot uitvoering gebracht. Veel kansen blijven onbenut. Een meer ondernemende houding zou veel rendement kunnen hebben.

Conclusie en advies

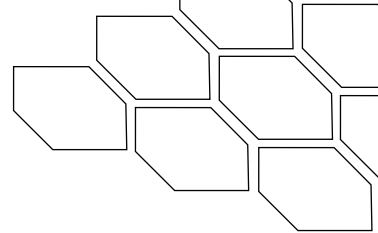
Het is in het belang van de stad dat de activiteiten worden voortgezet en dat de stichting wordt ondersteund in een proces van vernieuwing. Daar is misschien niet eens zoveel voor nodig. De Kunstraad adviseert de gemeente om de stichting (met behoud van identiteit) onder te brengen bij een professionele (muziek- of erfgoed)instelling uit stad of regio, dan wel de opdracht te geven aan een dergelijke organisatie om de Stichting Martini Beiaard te begeleiden in de ontwikkeling van een plan waarmee de beiaard de toekomst in kan. Daarbij kan worden gedacht aan de Stichting Oude Groninger Kerken of de Stedelijke Muziekschool, de organisatie waarbij de beide beiaardiers ook in dienst zijn.

Huidige subsidie: € 8.000

Gevraagde subsidie: € 8.650

Geadviseerd bedrag: € 5.000

+ € 2.500 in 2013 en in 2014 geormerkt voor visieontwikkeling

18. MUSICA ANTIQUA NOVA

Algemeen

Musica Antiqua Nova organiseert jaarlijks tien oude-muziekconcerten in de Lutherse Kerk in Groningen en op andere locaties in stad en provincie. De programmering en organisatie van de concerten gebeurt door vrijwilligers. Musica Antiqua Nova werkt samen met onder andere de Lutherse Kerk, De Oosterpoort en Museum De Buitenplaats in Eelde. Er is een kring van donateurs en de stichting ontvangt een jaarlijkse bijdrage van € 5.000 in de programmeringskosten van het Fonds Podiumkunsten.

Beleid

Het programmeringsbeleid van Musica Antiqua Nova richt zich op authentieke, historische uitvoeringen van hoog niveau. Musica Antiqua Nova onderhoudt een jarenlange band met uitvoerenden uit binnen- en buitenland. De stichting beoogt zowel musici aan het begin van hun loopbaan als grote, internationaal doorgebroken namen (zoals Emma Kirkby, Ronald Brautigam, Joannette Zomer en Anner Bijlsma) te presenteren. In de periode 2013-2016 wil men het publieksbereik vergroten met speciale arrangementen voor studenten en congresbezoekers van de universiteit en hogescholen van Groningen.

Beoordeling

Musica Antiqua Nova slaagt er al jaren in, met belangeloze inzet van goed geïnformeerde vrijwilligers, Groningen te voorzien van het betere aanbod binnen een specifieke niche van de klassieke muziek. Het programma is onderscheidend, de kwaliteit staat buiten kijf. Musica Antiqua Nova bereikt geen groot publiek maar er is wel sprake van een trouwe achterban. Het betreft een weinig complexe organisatie. Educatie en talentontwikkeling spelen in de activiteiten geen noemenswaardige rol.

De Kunstraad vindt het beleidsplan weinig toekomstgericht. De stichting geeft onvoldoende blijk van een visie hoe om te gaan met bedreigingen, kansen en mogelijkheden van de kleine markt voor dit specifieke repertoire. Er is sprake van voornemens maar niet van concrete plannen voor strategische allianties of publieksbinding.

Conclusie en advies

Ondanks de gewaardeerde bijdrage aan de diversiteit binnen het podiumkunstenaanbod ziet de Kunstraad onvoldoende grond om Musica Antiqua Nova meerjarig te blijven ondersteunen. Binnen het aanbod van klassieke muziek is de oude muziek weliswaar niet op dit niveau maar wel voldoende vertegenwoordigd.

De Kunstraad pleit voor een meer ondernemende aanpak en een zwaarder beroep op het publiek en de eigen trouwe achterban.

Huidige subsidie: € 15.600 (geoormerkt binnen incidentenbudget)

Gevraagde subsidie: € 15.000

Geadviseerd bedrag: -

19. NOORD NEDERLANDS ORKEST

Algemeen

Het Noord Nederlands Orkest (NNO) is sinds de fusie met het Frysk Orkest in 1989 het symfonieorkest van Groningen, Friesland en Drenthe. Het orkest maakt deel uit van de landelijke Basisinfrastructuur. Programmering en artistiek beleid zijn in handen van artistiek manager/programmeur Marcel Mandos. In september 2011 heeft de Brit Stefan Asbury chef dirigent Michel Tabachnik opgevolgd. Het NNO speelt in concertzalen en op diverse locaties (openlucht, festivals, kerken e.d.) in de noordelijke provincies maar ook daarbuiten. De Stichting Pieter Roelf Jeugdconcerten (schoolconcerten voor het basisonderwijs) en het Noord Nederlands Concertkoor (projectkoor) opereren in nauwe samenwerking met het NNO.

Beleid

Het NNO wil de traditie van vier eeuwen symfonisch repertoire naar deze tijd halen. Het orkest streeft een hoog uitvoeringsniveau na, wil vooral nieuwe oren vertrouwd maken met symfonische muziek en zal daarbij het avontuur niet schuwen. Het NNO wil het trouwe publiek verrassen, kenners uitdagen en muzikaal talent stimuleren. Het orkest gaat met prikkelende interpretaties en een brede programmering naar alle uithoeken van de drie noordelijke provincies. Daarvoor werkt het orkest in stad en regio samen met partijen van diverse disciplines en achtergronden. Met De Oosterpoort en het Prins Claus Conservatorium is het gemeenschappelijk streven voor de toekomst om tot een gezamenlijk *Muziekplein van het Noorden* te komen.

Beoordeling

Het NNO is qua vakmanschap een goed orkest en het enige in zijn soort in Noord-Nederland. Er is sprake van een heldere visie op de eigen rol in een positie aan de top van de keten. De ambitie om steviger in te zetten op educatie en een ambassadeursfunctie voor de stad wordt in het beleidsplan geloofwaardig verwoord. Daarbij wordt slim voortgebouwd op bestaande praktijken en structuren in combinatie met nieuwe expertise die wordt aangetrokken. Het lijkt de nieuwe directie goed toevertrouwd mogelijke valkuilen het hoofd te bieden, zoals de wat krappe formatieruimte voor educatie en iets te ambitieus geformuleerde publieksdoelstellingen. De visie en missie op het gebied van marketing zijn nog in ontwikkeling, maar de organisatie weet gemaakte keuzes voor activiteiten, doelgroepen en samenwerkingspartners wel goed te motiveren. Het NNO laat met dit beleidsplan een beweging voorwaarts zien. Hoewel voor een deel nog gebaseerd op voornemens en nieuw beleid, heeft de Kunstraad er vertrouwen in dat het orkest op de goede weg is.

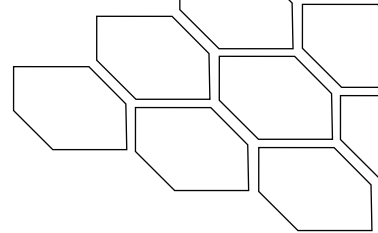
Conclusie en advies

Het NNO is een belangrijke kunstinstelling voor de noordelijke regio. De vestigingsplek in Groningen en de ambassadeursfunctie die het orkest voor de stad heeft en in de toekomst nog meer kan vervullen, rechtvaardigen een hogere bijdrage van de gemeente. Het Ministerie van OCW draagt het grootste deel van de kosten. Wanneer de stad haar betrokkenheid bij het orkest met een verhoging van de subsidie toont, staat het orkest sterker in het onder druk staande veld van rijksgesubsidieerde symfonieorkesten.

Huidige subsidie: € 20.000 (uit het Noordelijk convenant)

Gevraagde subsidie: € 40.000

Geadviseerd bedrag: € 40.000

20. PETER DE GROTE FESTIVAL

Algemeen

Het Peter de Grote Festival is een jaarlijks elfdaags kamermuziekfestival dat in de zomer plaatsvindt in de drie noordelijke provincies. Het hart van het festival ligt in de stad Groningen. Het programma valt uiteen in twee delen: de concertserie en de Summer Academy. Het festival staat sinds 2011 onder artistieke leiding van Paul Komen, concertpianist en hoofdvakdocent piano aan het Prins Claus Conservatorium. De organisatie is gehuisvest in en maakt gebruik van faciliteiten en personeel van het Prins Claus Conservatorium.

Beleid

De concertserie bestaat uit zo'n veertig kamermuziekconcerten op karakteristieke locaties in stad en provincie met internationaal gerenommeerde musici afkomstig van over de hele wereld. Het repertoire is divers: barok, romantiek en 20e-eeuws. Hedendaags repertoire komt met enige regelmaat aan bod door *composer in residence*-projecten. Het festival streeft een laagdrempelig programma na dat wordt omlijst met cultuurtoeristische arrangementen. Vanaf 2012 is programmatische samenwerking beoogd met het gelijktijdige literaire festival Dichters in de Prinsentuin. Het publiek bestaat uit muziekliefhebbers uit binnen- en buitenland. Er zijn speciale programmaonderdelen voor nieuw publiek en concerten in een maatschappelijke setting. De Summer Academy is gericht op 80 tot 100 jonge, getalenteerde muziekstudenten uit binnen- en buitenland: pianisten, strijkers en aangevuld met, jaarlijks wisselend, andere instrumenten. Dagelijks worden er individuele lessen en ensemblelessen gegeven door topdocenten. De docenten die van over de hele wereld naar Groningen komen treden ook op in het festival. Deelnemers geven gratis lunchconcerten en treden op in zogenoemde *participatory concerten*.

Beoordeling

Het Peter de Grote Festival is goed ingebed in de stedelijke samenleving van Groningen. Het festival wordt gedragen door het Prins Claus Conservatorium en werkt inhoudelijk, organisatorisch en op het gebied van marketing en communicatie samen met diverse stedelijke, regionale en internationale partners. Het festival combineert een publieksfunctie met een talentontwikkelingsfunctie. Hoewel een stevige inhoudelijke visie in het beleidsplan ontbreekt, is de programmering inhoudelijk interessant. Het festival valt in een voor de stad gunstige periode omdat er in de zomer op cultureel gebied weinig te doen is. Voor de promotie werkt het Peter de Grote Festival effectief samen met Marketing Groningen en met de cultuurtoeristische arrangementen geeft het blijk van ondernemerschap. De Kunstraad plaatst daarbij ook kritische kanttekeningen: het publieksbereik en de media-aandacht kunnen beduidend effectiever en groter. Met een professioneler marketingbeleid (een marketingplan ontbreekt) valt meer winst te behalen. De Kunstraad constateert een gebrek aan transparantie tussen de financiering van het publieksgedeelte van het festival en de Summer Academy. Een grotere bijdrage van de Hanzehogeschool is, gezien de werving- en promotiefunctie die het festival voor het conservatorium heeft, wenselijk en legitiem.

Conclusie en advies

De Kunstraad adviseert meerjarige financiering specifiek voor het publieksgedeelte van het Peter de Grote Festival. De Kunstraad onderkent dat de vervlechting van het festival en de Summer Academy een win-win situatie oplevert voor het kunstvakonderwijs en de stad. De kosten van de Summer Academy acht hij echter niet subsidiabel en daarmee de gevraagde verhoging naar het niveau van voor 2009 niet in de rede liggend. Voor de toekomst ziet de Kunstraad graag een meer transparante verdeling tussen de kosten van het festival en de Academy.

Huidige subsidie: € 26.000 (geoormerkt binnen incidentenbudget)
Gevraagde subsidie: € 40.000
Geadviseerd bedrag: € 26.000

21. Music AND Fun

Algemeen

De Stichting Music and Fun (MAF) organiseert sinds 1996 laagdrempelige muziekactiviteiten in de Groningse wijk Beijum en het stadsdeel Noorddijk. MAF heeft een oefenruimte met opnamefaciliteiten, apparatuur, instrumenten en een busje. Die staan ter beschikking van startende lokale amateurmusici en bandjes. De thuisbasis van MAF is buurtcentrum het Trefpunt in Beijum. De organisatie wordt gerund door een bestuur, vrijwilligers en een banenpooler met een muziekachtergrond. De organisatie werkt onder andere samen met Vensterwijk Beijum en MJD jeugd- en jongerenwerk en buurtcentra.

Beleid

Voor de periode 2013-2016 staan onder meer jaarlijks twee wijkgerichte muziekfestivals op het programma, een open podium voor urban en straatmuziek, buitenschoolse muzieklessen voor het basisonderwijs en maandelijkse jamsessies. Speciale aandacht gaat uit naar leerlingen uit het basisonderwijs, jongeren en kwetsbare groepen. MAF wil een muzikmakelaar aanstellen die scout naar en bemiddelt tussen muziekkuitingen en potentiële podia in de wijk. De stichting wil voor de stad Groningen een voorbeeldfunctie vervullen op het gebied van muziekeducatie en -participatie in de wijk.

Beoordeling

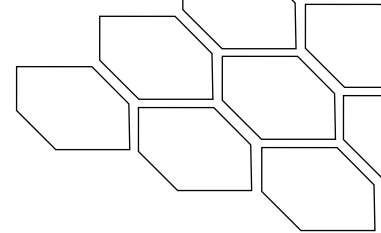
De Stichting Music and Fun vervult een overtuigende positie helemaal onder in de keten van talentontwikkeling en educatie. Met weinig middelen en een grote inzet van professionals en deels professionele vrijwilligers uit de wijk is een aansprekend programma van toegankelijke en betaalbare muziekactiviteiten ontwikkeld. Het plan heeft een hoog realiteitsgehalte en geeft blijk van een goed oog voor de behoefte van kinderen en jongeren. Er is sprake van een constructieve samenwerking met de scholen in de wijk. De organisatie is klein, effectief en weinig geïstitutionaliseerd.

De doorstroom van leerlingen naar officiële muzieklessen bij stedelijke aanbieders kan beter. Daarbij moet worden gezegd dat hier ook een actievere rol van de Stedelijke Muziekschool/ Kunstencentrum Groep op zijn plaats is en dat het prijsniveau voor specifieke groepen een obstakel kan vormen. De Kunstraad ziet op de kleine schaal van de wijk niet de toegevoegde waarde van een muzikmakelaar (overigens niet begroot). Er is winst te behalen op het vlak van relaties met het bedrijfsleven en het eigen verdienvermogen. De Kunstraad acht het bestuur van MAF de uitdaging van zwaardere eisen ten aanzien van zichtbaarheid en ondernemerschap toevertrouwd. MAF is gebaat bij de continuïteit van meerjarige financiering. Er zou wel werk gemaakt kunnen worden van de overdracht van de werkwijze ten behoeve van andere wijken.

Conclusie en advies

De Kunstraad onderschrijft de voorbeeldfunctie van de stichting. In tijden van krapte vindt de Kunstraad het van groot belang de basis van cultuurparticipatie en -educatie niet te vergeten. Met het beleidsplan van MAF honoreert de Kunstraad graag een goed voorbeeld van wijkgericht muziekaanbod in de stad. Wel verwacht hij dat de stichting, al dan niet ondersteund door derden, actief werk maakt van de documentatie en overdracht van haar werkwijze ten behoeve van andere wijken in de stad.

Huidige subsidie: € 15.000
Gevraagde subsidie: € 15.000
Geadviseerd bedrag: € 15.000
+ € 2.500 in 2013 en in 2014 voor documentatie en overdracht van de werkwijze

22. HAYDN JEUGD STRIJKORKEST

Algemeen

Het Haydn Jeugd Strijkorkest geeft concerten met een ensemble van jong strijktalent in de leeftijd van 12 tot 19 jaar. Voor aspirant leden, in de leeftijd van 10 tot 19 jaar, is er het Haydn Voorbereidend Strijkorkest. Samen hebben zij zo'n vijftig orkestleden. Behalve concerten worden er kamermuziekavonden, concertreizen en workshopweekenden georganiseerd en wordt er jaarlijks een cd of dvd uitgebracht. Het orkest staat sinds 2005 onder leiding van Jan-Ype Nota. Gijs Philip van Schaik begeleidt het aspirantenorkest. Thuisbasis van het Haydn Jeugd Strijkorkest is de Lutherse Kerk in Groningen. Het kantoor is gehuisvest in het Prins Claus Conservatorium.

Beleid

Het Haydn Jeugd Strijkorkest heeft als doel jong muzikaal talent te ontdekken en te ontwikkelen. Orkestleden repeteren wekelijks en worden geselecteerd door middel van een jaarlijkse auditie. Het repertoire is avontuurlijk (van Locatelli tot Shostakovich) zowel voor de orkestleden als voor het publiek. Voor de concerten wordt naar een balans gezocht tussen dicht bij huis (in de Lutherse Kerk, De Oosterpoort of op diverse locaties in de provincie Groningen) en bijzondere optredens in het land (Grachtenfestival, Concertgebouw). Voor de periode 2013-2016 staan jaarlijks 25 concerten, vier kamermuziekconcerten, een studieweekend, een buitenlandse concertreis, een meespeeldag voor andere jongeren en een educatief concert op het programma. Eens in de vier jaar wordt in coproductie met een professionele kunstinstelling meegewerkt aan een muziektheater- of ander bijzonder project. Het Haydn Jeugd Strijkorkest bereidt in deze periode een compositieopdracht voor en een cross-overproject met een singer-songwriter of jazzmusici. Voor leerlingen met minder vermogende ouders hanteert het orkest een regeling ter compensatie van de kosten van workshops en concertreizen.

Beoordeling

Het Haydn Jeugd Strijkorkest heeft een waardevolle plaats in de keten van talentontwikkeling en bekleedt in zijn soort een unieke positie in Nederland. De organisatie wordt gedragen door een actief bestuur, ouders en betrokken vrijwilligers. Het orkest geeft laagdrempelige concerten van hoge kwaliteit in stad en regio en speelt ook waar anderen niet komen. Het Haydn Jeugd Strijkorkest zoekt actief de samenwerking op met andere genres en disciplines en staat open voor bijzondere projecten met professionele kunstinstellingen. Het Haydn Jeugd Strijkorkest slaagt er goed in sponsors aan zich te binden, ook al is gebleken dat ook die bron van inkomsten kwetsbaar is.

Het problematisch aspect aan deze aanvraag is de vraag hoeveel de gemeenschap in deze tijd moet en kan bijdragen aan deze prachtige, maar vrij exclusieve vorm van talentontwikkeling voor een kleine groep jongeren. De Kunstraad ziet daar een grotere rol voor ouders, vrienden en donateurs weggelegd.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest is in feite een intensieve vooropleiding voor het Prins Claus Conservatorium. Deze instelling faciliteert het Haydn Jeugd Strijkorkest ook al in materiële zin.

Conclusie en advies

De unieke kwaliteit van het Haydn Jeugd Strijkorkest, de inbedding in de culturele infrastructuur en het bereik van de concerten rechtvaardigt een bijdrage aan het Haydn Jeugd Strijkorkest binnen de cultuurnota. De Kunstraad acht echter een steviger bijdrage uit de private sfeer zowel wenselijk als haalbaar en adviseert daarom een lager bedrag te honoreren.

Huidige subsidie: € 22.000

Gevraagde subsidie: € 22.500

Geadviseerd bedrag: € 15.000

23. PRINSES CHRISTINA CONOURS

Algemeen

Het Prinses Christina Conours organiseert landelijk concoursen voor klassieke muziek, jazz en compositie voor jongeren tussen de 12 en 19 jaar en online het Prinses Christina Junior Conours voor kinderen tot en met 12 jaar. De organisatie is gevestigd in Den Haag. De regionale selectierondes voor het Noorden vinden jaarlijks plaats in het Prins Claus Conservatorium in Groningen en de finale in De Oosterpoort.

Naast drie educatieve programma's, de Classic Express, Kies je instrument en Bennie Briljant verzorgt het Prinses Christina Conours een educatief aanbod door het hele land, waaronder in Groningen.

Beleid

Het Prinses Christina Conours wil jongeren stimuleren en motiveren om door te gaan met muziek maken. Met de concoursen biedt het Prinses Christina Conours talentvolle jonge musici een podium om even boven zichzelf uit te stijgen, om hun passie met anderen te delen en gelijkgestemden te ontmoeten. Prijswinnaars en deelnemers die tot de finales zijn doorgedrongen worden ondersteund bij de verdere ontwikkeling van hun talent (onder andere door middel van optredens, workshops en masterclasses). Ook onderhoudt het Prinses Christina Conours contact met ouders, docenten en conservatoria waaronder het Prins Claus Conservatorium. Prijswinnaars krijgen de kans om in een concertserie te spelen, bij het Noord Nederlands Orkest, in De Oosterpoort of op festivals zoals het Peter de Grote Festival. Naast de concoursen wil het Prinses Christina Conours kinderen op basisscholen maar ook thuis op een spannende, laagdrempelige manier in aanraking brengen met klassieke muziek. Zo treden in de rijdende concertzaal Classic Express prijswinnaars op voor leeftijdgenoten in hun eigen regio.

Beoordeling

Het Prinses Christina Conours is een laagdrempelig en kindvriendelijk georganiseerd muziekconours dat ondanks zijn landelijke karakter er goed in slaagt brede inbedding in de regio te creëren. De Kunstraad waardeert dat er ten opzichte van vier jaar geleden sprake is van grotere samenhang en wisselwerking tussen talentontwikkeling aan de top (conours) en aan de basis (Classic Express, Bennie Briljant en Kies je instrument). De binding van de noordelijke regiofinale met Groningen is door de samenwerking met het Prins Claus Conservatorium en De Oosterpoort een logische. De organisatie weet veel private financiering te genereren en geeft blijkt van goed cultureel ondernemerschap.

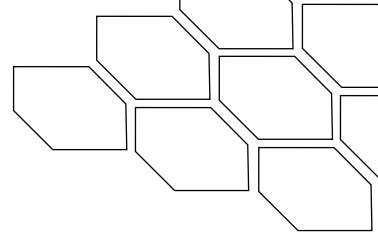
Conclusie en advies

Met een bijdrage aan de regiofinales van het Prinses Christina Conours in Groningen ondersteunt de gemeente een waardevol podium voor jong muzikalent. Doordat de organisatie zich tevens inzet voor muziekeducatie en participatie in stad en regio, is het bereik groter dan deelnemers en publiek van de regiofinale alleen.

Huidige subsidie: € 10.400

Gevraagde subsidie: € 12.500

Geadviseerd bedrag: € 12.500

24. JUNGLE WARRIORS PRODUCTIONS

Algemeen

De Stichting Jungle Warriors Productions produceert gitaarconcerten, wereldmuziekconcerten en festivals op het gebied van geïmproviseerde muziek en dans met een (inter)nationaal bereik. Daarnaast organiseert Jungle Warriors festivals (provincie Groningen) en jeugdeducatieve projecten in het theater en op scholen (landelijk). De nadruk in het repertoire ligt op wereldmuziek, pop, latin en jazz. In voorstellingen en projecten voor een jong publiek is sprake van actieve participatie. Ze worden uitgevoerd door een internationaal gezelschap van twintig professionele musici en dansers van diverse disciplines en achtergrond. Algemeen directeur / artistiek leider Jan Kuiper wordt bij de organisatie ondersteund door een klein administratief team.

Beleid

Improvisatie en vernieuwing zijn een belangrijk uitgangspunt in het werk van Jungle Warriors. Met zijn activiteiten richt het gezelschap zich expliciet op publiek dat normaliter weinig met cultuur in welke vorm dan ook in aanraking komt. In de periode 2013-2016 worden zes verschillende activiteiten en projecten ontwikkeld. In alliantie met de Stedelijke Muziekschool/Kunstencentrum Groep staan een programma voor basisscholen, het voortgezet onderwijs, amateurmusici en -dansers en een muziekspektakel op het programma en het project *Groninger Symfonie* in samenwerking met het Noord Nederlands Orkest. In de educatieprojecten worden middelbare scholieren vooral actief betrokken. Op het gebied van professionele talentontwikkeling werkt Jungle Warriors op basis van het meester-gezelprincipe, waarbij jong talent een praktijkgerichte werkstijl, oorspronkelijke stijl en eigen gezicht ontwikkelt.

Beoordeling

De Kunstraad waardeert de daadkracht en energie waarmee Jan Kuiper een indrukwekkende hoeveelheid activiteiten ontplooit. Jungle Warriors weet een grote groep scholieren te bereiken die anders niet of moeilijk met kunst in aanraking komen. De brede aanpak vanuit Kuipers' filosofie van *mind, body & soul* past bij de tijdgeest om cultuur te verbinden met andere domeinen. Het aanbod voldoet aan een vraag van scholen en de activiteiten zijn overtuigend van kwaliteit. De stichting heeft met hard werken veel bereikt. Jungle Warriors functioneert met gevoel voor ondernemerschap, als een 'familiebedrijf'. Dat heeft ook een schaduw kant. De bedrijfsvoering is onvoldoende transparant: het is niet voldoende duidelijk voor welke activiteiten precies subsidie wordt aangevraagd. Genoemde plannen voor intensieve samenwerking met collega-instellingen zijn onvoldoende uitgewerkt en geven niet het vertrouwen dat ze kans van slagen hebben. Een marketingplan ontbreekt. Het beleidsplan verwoordt vooral wat is bereikt maar zet onvoldoende uiteen op welke manier resultaten voor de toekomst gaan worden behaald.

Conclusie en advies

Hoewel de organisatie voorziet in een behoefte aan kwaliteitsaanbod in het voortgezet onderwijs adviseert de Kunstraad Jungle Warriors niet meerjarig te subsidiëren. De organisatie voldoet wat transparantie en bedrijfsvoering betreft niet aan de toetsingscriteria van de cultuurnota.

Huidige subsidie: € 14.000

Gevraagde subsidie: € 50.000

Geadviseerd bedrag: -

25. URBAN HOUSE

Algemeen

De Stichting Urban House organiseert in Groningen naast het jaarlijkse festival New Attraction diverse activiteiten op het gebied van participatie en talentontwikkeling en kleinschalige urban arts events. Onder de naam Urban Academy coacht Urban House jonge urban artiesten in hun inhoudelijke ontwikkeling en professionalisering. De organisatie is gehuisvest bij poppodium Simplon aan het Boterdiep en maakt voor haar activiteiten gebruik van diverse locaties in de stad en provincie. Urban House werkt als een collectief van freelancers en vrijwilligers onder aanvoering van projectleider/manager Ingeborg Struyk.

Beleid

Het werk van Urban House beslaat de hele keten binnen de urban arts: kennismaking, presentatie, scouting, cultuureducatie, talentontwikkeling, productie en programmering. Er wordt gewerkt vanuit verschillende disciplines: muziek, dans, street art/graffiti en sport. Om met New Attraction meer landelijk publiek te trekken zijn programmering en marketing van het festival niet langer alleen op de lokale en regionale underground scene maar op het bredere urban publiek gericht. Actief burgerschap en culturele diversiteit zijn basiswaarden voor Urban House. Het werkveld richt zich primair op de stad Groningen en de drie noordelijke provincies maar de uitstraling is landelijk en er wordt uitgewisseld en samengewerkt met podia, producenten, boekingsbureaus en festivals in de rest van Nederland. Binnen Groningen is Urban House samenwerkingspartner van diverse kunstinstituten, maatschappelijke organisaties en het onderwijs. Daarbij biedt de organisatie haar diensten aan als specialist in de urban arts en kenner van een brede, voor een groot deel laagopgeleide, cultureel diverse doelgroep.

Beoordeling

Urban House slaagt er goed in het urban veld te bedienen en bereikt een jong publiekssegment dat anders niet met cultuur in aanraking zou komen. Artistiek-inhoudelijk zijn de activiteiten en de programmering van het festival van wisselende kwaliteit maar dank zij Urban House hebben Groningse artiesten zoals Kraantje Pappie, Dope D.O.D. en Noisia zich kunnen ontwikkelen en landelijk de aandacht getrokken. Urban House heeft zijn publiek weten mee te nemen in een ontwikkeling naar meer ondernemerschap: het festival en activiteiten zijn niet langer gratis. De organisatie wordt veel gevraagd als samenwerkingspartner vanwege de specifieke doelgroep en kennis van de urban scene. De collectieve wijze van de organisatie sluit goed aan bij de praktijk van de scene. De Kunstraad constateert echter dat de professionele groei van de organisatie onvoldoende wil doorzetten. Een goede, transparante bedrijfsvoering is behalve een voorwaarde om te kunnen meedoen in het professionele circuit ook van belang om een goed voorbeeld te kunnen zijn voor andere jonge creatieven. De Kunstraad concludeert dat de organisatie eerder gebaat is bij meer focus dan bij groei.

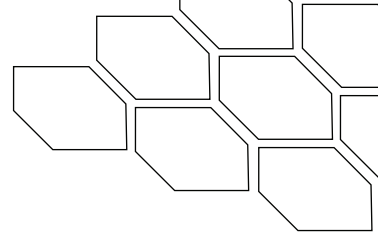
Conclusie en advies

Ondanks het ontoegankelijke beleidsplan vindt de Kunstraad de praktijk van Urban House dusdanig onderscheidend dat meerjarige subsidie gewenst is. De Kunstraad spoort de organisatie aan om de lat voor zichzelf hoger te leggen. Door meer efficiëntie in de bedrijfsvoering te ontwikkelen en zijn specifieke expertise meer in te zetten om geld uit te markt te genereren moet Urban House met minder subsidie toe kunnen.

Huidige subsidie: € 52.000

Gevraagde subsidie: € 90.000

Geadviseerd bedrag: € 45.000

26. PRODUCTIEHUIS POPCULTUUR GRONINGEN

Algemeen

Het Productiehuis Popcultuur Groningen is in 2007 opgericht op initiatief van Vera, De Oosterpoort en Noorderslag. De stichting houdt zich bezig met talentontwikkeling en productie van bijzondere projecten binnen de popcultuur. Het Productiehuis Popcultuur geeft inhoudelijke, productionele en financiële ondersteuning aan bandjes en individuele artiesten in de popmuziek. Er is sprake van een kleine netwerkorganisatie die nauw samenwerkt met de Popfabryk in Leeuwarden.

Beleid

De missie van het productiehuis is het ontwikkelen, produceren en distribueren van interessante projecten op het gebied van popcultuur. Het Productiehuis Popcultuur zoekt daarbij naar iets anders dan de gangbare act op een podium. Men doet onderzoek, legt dwarsverbanden, daagt artiesten met uitzonderlijk talent uit hun grenzen te verleggen en hun mogelijkheden te verdiepen. Doel is vernieuwing en verrijking van het bestaande aanbod in de popcultuur. Vaak zal dat het resultaat zijn van nieuwe samenwerkingsvormen met artiesten van andere kunstdisciplines. De samenwerking met de Friese Popfabryk wordt voor de periode 2013-2016 geformaliseerd in een coöperatief verband. Naast eigen producties hebben Popfabryk en Productiehuis Popcultuur een plan voor microfinanciering van bijzondere projecten in de popmuziek.

Beoordeling

De Kunstraad onderschrijft dat een productiehuis meer betekenis kan geven aan talentontwikkeling dan alleen het bieden van een podium zoals bij veel festivals en podia gebeurt. Het beleidsplan maakt echter niet heel duidelijk welke criteria het Productiehuis Popcultuur daarbij precies hanteert. Een heldere artistieke visie op de hedendaagse muziekcultuur ontbreekt. De groei die het Productiehuis Popcultuur wil maken, gaat gepaard met een behoorlijke kostenstijging en wordt financieel onvoldoende onderbouwd noch gestaafd door de resultaten van de afgelopen jaren. De voorgestelde coöperatieve samenwerking van Popfabryk en Productiehuis Popcultuur doet enigszins gekunsteld aan. De Kunstraad constateert dat de Popfabryk in Leeuwarden naast de Academie voor Popcultuur prima functioneert en dat de artiesten van daar de weg naar de Groningse podia goed weten te vinden en vice versa.

Conclusie en advies

De Kunstraad constateert dat er binnen het cultuurbudget onvoldoende ruimte is voor een aparte Groningse organisatie voor talentontwikkeling en vernieuwing in de popcultuur en acht het niet langer wenselijk om naast de Popfabryk een aparte structuur voor talentontwikkeling in de popmuziek in het Noorden overeind te houden. De Kunstraad acht het beleidsplan daarin niet overtuigend. Daarmee komt er een zwaardere verantwoordelijkheid te liggen bij podia en festivals om artiesten de weg te wijzen (bijvoorbeeld naar de Popfabryk Leeuwarden) of door zelf, door middel van cofinanciering of coproductie bijzondere, vernieuwende projecten in de popcultuur te initiëren of te ondersteunen.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 50.000
Geadviseerd bedrag: -

27. SIMPLON

Algemeen

Simplon is een poppodium met een middelgrote (capaciteit 400) en een kleine zaal (capaciteit 200), gelegen aan de rand van het stadscentrum van Groningen. Het biedt een programma van muziek (dance, hiphop/urban, pop/rock en heavy music), cultuur en lifestyle voor een breed publiek van jongeren (16 tot 27 jaar) uit stad en omstreken. Het podium vervult een presentatie- en springplankfunctie voor jong talent. Daarnaast biedt Simplon kantoorruimte en ondersteuning aan andere initiatieven, zoals Urban House. De organisatie wordt gerund door een professionele staf (9 fte) en circa 80 vrijwilligers.

Beleid

Simplon presenteert drie avonden per week een veelzijdig programma met lokaal talent, landelijk relevante bandjes en de top van de internationale dance scene. Er is sprake van een horizontale programmering: donderdag is bijvoorbeeld gereserveerd voor beginnende bandjes (gratis toegankelijk). Een keer per maand is er een singer-songwriteravond, gecombineerd met een opening in Galerie Simplon. Artiesten krijgen de ruimte om van de gebaande paden af te wijken en het experiment aan te gaan. Voor jongeren vervult de organisatie ook een sociale en maatschappelijke functie met een groot team van vrijwilligers, stageplaatsen, talentontwikkeling en publieksvoorlichting, bijvoorbeeld over omgaan met alcohol en drugs. Vrijwilligers en publiek worden betrokken bij marketing en fungeren als klankbord voor de programmering.

Beoordeling

Simplon vervult naast Vera en De Oosterpoort een belangrijke podiumfunctie in de stad. De horizontale programmering is helder en het aanbod is onderscheidend van de andere poppodia. De specifieke identiteit van Simplon heeft een aantrekkingskracht op vrijwilligers en het jongere publiekssegment. De aanwezigheid van Simplon in de stad draagt bij aan de geambieerde rol van Groningen als tweede popstad van Nederland. Simplon heeft de afgelopen periode oude schulden weggewerkt. Maar de Kunstraad acht de operatie van verandering van de bedrijfscultuur nog niet voltooid. Wat de Kunstraad zorgen baart is de weinig zakelijke opstelling van de directie en het gebrek aan inhoudelijke visie en strategisch inzicht. De cultuur 'voor iedereen' beschikbaar te zijn leidt tot versnippering. In praktijk oogt de bedrijfsvoering rommelig, ontbreekt een transparant beleid en worden er te weinig strategische keuzes gemaakt. In de kosten-batenanalyse werkt dit nadelig uit: zelfs gewogen tegen gelegitimeerde lagere publieksinkomsten (vanwege de jonge doelgroep) zijn de kosten te hoog ten opzichte van het publiek dat feitelijk wordt bereikt.

Conclusie en advies

Gezien het belang van het podium en de specifieke doelgroepen die Simplon bereikt, adviseert de Kunstraad de podiumfunctie van Simplon te blijven subsidiëren. De Kunstraad adviseert om van Simplon binnen een jaar een herzien plan te vragen. Daarin moet sprake zijn van een kleinere overhead, een versterking van het strategisch beleid en een aanzienlijk effectievere bedrijfsvoering.

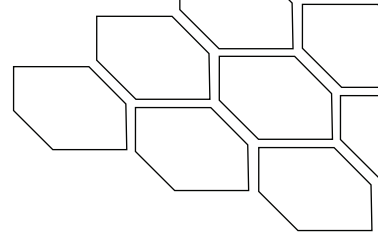
Een nauw samenwerkingsverband met de andere poppodia is daarbij het onderzoeken waard.

Huidige subsidie: € 428.000

Gevraagde subsidie: € 435.000

Geadviseerd bedrag: € 300.000

+ € 125.000 in 2013 en € 75.000 in 2014 om toe te werken naar een betere bedrijfsvoering, efficiency en cultureel ondernemerschap

28. STICHTING MUZIEK OVER GRONINGEN

Algemeen

De Stichting Muziek over Groningen (SMOG) programmeert en initieert diverse Groningse popmuziekfestivals met in de randprogrammering ook hedendaagse kunst. De activiteiten vinden plaats in kroegen, de openlucht en op officiële podia. In 2011 trokken de festivals in totaal zo'n 28.500 bezoekers. Een aantal van deze evenementen heeft een grensoverschrijdend bereik. De activiteiten worden ontwikkeld en georganiseerd vanuit enkele werkgroepen en met een vaste kern vrijwilligers. De organisatie staat onder leiding van programmeur/artistiek leider Chris Garrit.

Beleid

SMOG streeft ernaar kwalitatief goed gecomponeerde en uitgevoerde popmuziek te programmeren en te ondersteunen. De organisatie zet muziek in ter bevordering van integratie van verschillende leefwerelden en subculturen in Groningen. In de periode 2013-2016 organiseert SMOG het *Gideon Music Festival* (openlucht), *Groningsch Peil* (deels openlucht, showcase), *A rocket guide to GrunnCity Music Planet* (samenwerking Groningse horeca) en *ArtGarage/Kunstbank* (beeldend). SMOG richt zich met name op lokale acts. Daarnaast is er ook ruimte voor nationale en internationale programmering. De stichting biedt bands begeleiding in hun ontwikkeling en neemt ook zelf initiatief tot nieuwe activiteiten zoals een masterclass- en tourprogramma en de aanschaf van een eigen duurzame podiumbus waarmee onder andere op scholen in en buiten Groningen kan worden opgetreden.

Beoordeling

De Kunstraad is gecharmeerd van de gedrevenheid, het enthousiasme en de visie van de artistiek leider. Stichting Muziek over Groningen weet met weinig middelen festivals neer te zetten waar een goede sfeer hangt en waar Gronings aanbod een kans krijgt zich te laten zien. Met een eigenzinnige programmering wordt een breed alternatief publiek bediend. Op het gebied van talentontwikkeling ontbreekt een duidelijke visie: het voornamelijk bieden van een podium is daarvoor niet voldoende. De veelheid aan activiteiten leidt tot een gebrek aan focus en de Kunstraad is van oordeel dat SMOG met de beoogde schaalvergroting de hand overspeelt. Het popaanbod in de stad is al groot en met een nog bredere programmering zouden de activiteiten eerder inboeten aan karakter dan een noodzakelijke aanvulling op het al gebodene vormen. Het is de kleine schaal die interessant is. Organisatorisch noch marketingtechnisch ziet de Kunstraad voldoende toerusting voor de beoogde schaalvergroting.

Conclusie en advies

Binnen het rijkelijk voorziene popaanbod in Groningen ziet de Kunstraad geen ruimte voor nog een meerjarig gesubsidieerde festivalorganisatie. De activiteiten van SMOG verdienen eerder inbedding binnen de bestaande structuur van podia dan in een eigen organisatie.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 58.300
Geadviseerd bedrag: -

29. VERA

Algemeen

Vera exploiteert een poppodium met een middelgrote en een kleine zaal in het centrum van Groningen. De programmering bestaat uit actueel en progressief muziekaanbod uit binnen- en buitenland, met in de slipstream hiervan experimentele films en dansavonden. De organisatie werkt met een staf van 7 fte en een kleine 230 vrijwilligers. Vera trekt overwegend jong publiek (met name 20- tot 24-jarigen) waaronder veel studenten. Driekwart van de bezoekers komt uit de stad Groningen.

Beleid

Het beleid van Vera richt zich op het in stand houden en bevorderen van de internationale pop underground in het algemeen en popmuziek in het bijzonder. Concerten in de grote zaal met aandacht voor de allernieuwste ontwikkelingen in de popmuziek zijn de core business. Daarnaast is er ruimte voor verschillende niches in de popmuziek en nieuw talent. De rol van het podium is meer nog dan voorheen die van een presentatie- en ontmoetingsplek waarbij een clubgevoel belangrijk is. Vera pleit voor een programmatische stadsplanning. Het podium trekt hierin de komende periode in elk geval samen op met De Oosterpoort. Uitgangspunt is het popaanbod in Groningen 'volledig' te maken met een gezamenlijke zomerprogrammering in De Oosterpoort, aangevuld met actueel en vernieuwend aanbod in het marktsegment 'concerten voor 1.500 of meer bezoekers'.

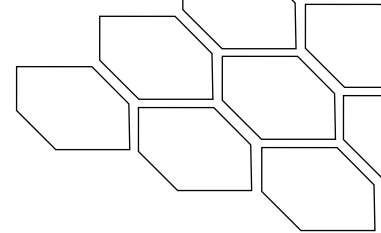
Beoordeling

Vera presenteert zich als een goed lopende, professionele organisatie, open naar de samenleving en zich bewust van wat er speelt in de stad. Het podium haalt het beste uit de verenigingstraditie (verankering en actieve participatie van de achterban) maar is zich ook bewust van de noodzaak zich te blijven vernieuwen. Vera heeft een sterke traditie in het consulteren van zijn publiek. De Kunstraad heeft er vertrouwen in dat het podium de clubfunctie en de 'heruitvinding' die het zichzelf daarbij als opdracht heeft gegeven tot een succes weet te maken. Daarbij is wel meer aandacht nodig voor talentontwikkeling in de popcultuur. Enige doorstroming van het programmerend team verdient met het oog op de toekomst wel aandacht. Het podium toont zich krachtig en creatief in de programmatische alliantie met De Oosterpoort. Vera bekleedt een sleutelpositie voor een aantal stedelijke evenementen, waaronder Eurosonic Noorderslag. Het zakelijk beleid is gedegen. Vera rekent reële vergoedingen voor facilitaire dienstverlening en heeft de BTW-verhoging op aanvaardbare wijze weten door te belasten aan het publiek. Hoewel er sprake is van een redelijk gezonde verhouding kosten/subsidie per bezoeker, ligt de uitdaging voor de toekomst ook voor Vera in het genereren van meer publieksinkomsten.

Conclusie en advies

Het is in het belang van de stad om Vera naast De Oosterpoort te ondersteunen als tweede muziekpodium van de stad. Met gelijkblijvend subsidieniveau krijgt Vera de aansporing mee om bredere verantwoordelijkheid voor talentontwikkeling en ontwikkeling van popcultuur te gaan dragen en het eigen inkomstenniveau op termijn nog iets te verhogen.

Huidige subsidie: € 398.000
Gevraagde subsidie: € 400.000
Geadviseerd bedrag: € 400.000

30. EUROSONIC NOORDERSLAG

Algemeen

Eurosonic Noorderslag is het grootste evenement voor Europese popmuziek van Europa. Het bestaat uit

- een driedaagse conferentie (in samenwerkingsverband met Buma Cultuur) voor zo'n 3.000 internationale muziekprofessionals;
- Eurosonic, een programma met circa 250 Europese artiesten en bands in dertig zalen in de Groninger binnenstad;
- Eurosonic Air, een gratis toegankelijk programma op de Grote Markt;
- Noorderslag, een festival met de nieuwste Nederlandse artiesten op zaterdag, de slotavond van het evenement, in De Oosterpoort.

Op het festival worden jaarlijks de European Border Breakers Awards (EBBA's), de European Festival Awards, de Popprijs en diverse kleinere Nederlandse popprijzen uitgereikt. In samenwerking met POPgroningen organiseert Noorderslag sinds 2006 met GrunnSonic optredens van Groningse bands/artiesten op een aantal kleinere podia. Naast de hoofdpodia De Oosterpoort, Vera, Simplon en het Grand Theatre en kleine podia in de stad is daar in 2010 een festivalcentrum in het Ebbingekwartier en in 2011 een groot podium op de Grote Markt (Eurosonic Air) bij gekomen. De organisatie heeft een kleine vaste staf (4 fte) en staat onder leiding van algemeen directeur Dago Houben.

Beleid

Noorderslag wil het toonaangevende platform zijn voor de Nederlandse en Europese popmuzieksector, gericht op de ontwikkeling en versterking daarvan. De organisatie wil meer aandacht voor de Europese popmuziek genereren en de internationale circulatie van Europese artiesten en repertoire vergroten. Het Europese samenwerkingsproject European Exchange Program, waarvoor de organisatie een vijfjarige Europese subsidie heeft verworven, is daarvoor een belangrijk nieuw instrument. Noorderslag streeft ernaar zich te blijven ontwikkelen met nieuwe programmerings- en marketingconcepten. Voor de jaren 2013-2016 ligt de nadruk op het verder vergroten van het publieksbereik, live en vooral ook via de media.

Beoordeling

Noorderslag rust ondanks behaalde successen (Europese subsidie, kaarten Noorderslag 2012 binnen tien minuten uitverkocht) niet op zijn lauweren. Regeren is vooruitzien. De organisatie komt met een zowel inhoudelijk als financieel goed doordacht beleidsplan. Noorderslag staft nieuwe activiteiten met onderzoek en is niet bang om met innovatieve concepten weerstand te ontmoeten. Noorderslag dankt zijn succes mede aan een bloeiende Groningse popcultuur, de kleinschalige infrastructuur en uitstekende samenwerking met podia in de stad. Talentontwikkeling en educatie zijn minder vanzelfsprekend ingebed in de plannen. De Kunstraad zou het interessant vinden als Noorderslag in samenwerking met partners beginnende artiesten behalve een podium ook een traject voor talentontwikkeling zou bieden. Evenementen als deze leveren de stad veel op. Door samenwerking en afstemming op het gebied van city marketing en cofinanciering is het mogelijk voor de stad nog meer winst te behalen. Er is sprake van een professioneel team dat met een uitstekende combinatie van passie en kennis van zaken dit belangrijke Groningse evenement vooruit stuwt.

Conclusie en advies

Noorderslag is zowel inhoudelijk als economisch van grote waarde voor de stad. De Kunstraad acht het wenselijk om het evenement te steunen in zijn inhoudelijke en fysieke groei. Daarbij is de rol van de gemeente gelegen in het faciliteren van een goede infrastructuur, het leggen van een basis onder de exploitatie en het mede mogelijk maken van innovatie. De Kunstraad adviseert de huidige incidentele bijdragen om te zetten in meerjarige bijdragen met een kleine verhoging als investering in het innovatieprogramma.

Huidige subsidie:	€ 108.000 (+ € 50.000 uit budget EZ + incidentele middelen: € 50.000 voor de EBBA's en € 16.500 voor Eurosonic Air)
Gevraagde subsidie:	€ 140.000 + € 50.000 uit budget EZ, en € 50.000 voor de EBBA's
Geadviseerd bedrag:	€ 140.000 + € 50.000 uit budget EZ + € 50.000 voor de EBBA's

BEELDENE KUNST

De Groningse beeldende kunstsector kenmerkt zich door diversiteit, dynamiek en kwaliteit. De sector is weliswaar klein maar trekt een gedifferentieerd publiek, zowel van binnen als buiten de stad. In een periode van bezuinigingen en economische recessie kan de sector zich gesterkt voelen door de kansrijke positie die zij nog steeds inneemt. Vanwege de geografische ligging van Groningen heeft de sector weinig last van concurrentie uit de omgeving en liggen er volop kansen over de landsgrens. Daarbij beschikt de stad over een universiteit en een kunstacademie met een bachelor- en een masteropleiding.

Naast de twee grote kernvoorzieningen, het Groninger Museum en het Centrum Beeldende Kunst, zijn er in de stad veel kleine organisaties actief. Er is weinig of geen overlap van taken of werkgebieden. De infrastructuur van grote en kleine instellingen draagt bij aan de aantrekkingskracht van de stad voor het toerisme.

In de Groningse beeldende kunst is, hoewel minimaal, nagenoeg de gehele culturele keten vertegenwoordigd. Op de verschillende niveaus krijgen de schakels productie, presentatie en talentontwikkeling invulling. Op twee gebieden liggen ontwikkelingskansen waarmee de sector aan kracht kan winnen:

- een beleid voor de promotie en ontwikkeling van individuele beeldende kunstenaars;
- de professionalisering van de sector op het gebied van promotie, zichtbaarheid en educatie.

Opvallende lacune is het ontbreken van een beleid gericht op de promotie en ontwikkeling van (de carrièrekansen voor) individuele kunstenaars in de stad en de regio. Hieronder verstaat de Kunstraad bijvoorbeeld het voeren van een uitnodigingsbeleid voor buitenlandse curatoren, het stroomlijnen van het atelierbeleid of het vergroten van de zichtbaarheid door het toekennen van beeldende kunstprijzen. Een inspirerend voorbeeld van het bedoelde actuele kunstenaarsbeleid is te vinden bij Stroom, het succesvolle kunst- en architectuurcentrum in Den Haag.

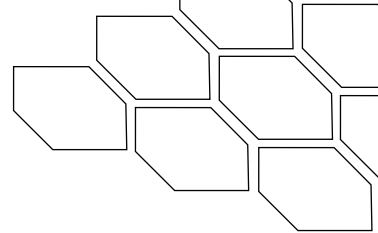
De kleinere beeldende kunstinstellingen hebben onvoldoende capaciteit om het door de overheid gewenste professionele marketing-, publieks- en educatiebeleid te voeren. Bovendien hebben zij zich niet verenigd om het gemeenschappelijk belang naar bijvoorbeeld financiers en andere maatschappelijke sectoren te behartigen. Dit is overigens niet typisch voor Groningen; het is een landelijk verschijnsel dat alle disciplines kenmerkt. De Groningse beeldende kunstinstellingen zullen hierin zelf verbetering moeten brengen door samen op te trekken. Het Crossing Arts-overleg is daarin een goede eerste stap. Ook zou het CBK kunnen bijdragen door een faciliterende en een coördinerende rol op zich te nemen. Hierbij is uiteraard tevens de actieve inbreng van grotere instellingen gewenst. Op dit moment is de samenwerking nog te beperkt.

In de advisering over de individuele beeldende kunstinstellingen brengt de Kunstraad de volgende hoofdlijnen aan:

- ruimte voor dynamiek en diversiteit, van gevestigde tot experimentele beeldende kunst;
- ruimte (blijven) bieden aan instellingen met grote betekenis voor het kunstklimaat en met lokale en/of (inter)nationale uitstraling. Bij vier van deze instellingen luidt het advies om -- waar mogelijk en reëel -- de gevraagde verhoging te honoreren;
- de Kunstraad is geen voorstander van het opleggen van alle beleidsprioriteiten aan *alle* instellingen. Aan de overkoepelende thema's promotie, educatie en zichtbaarheid zou evengoed vormgegeven kunnen worden als de sector erin slaagt te komen tot gecoördineerde samenwerking en afstemming;
- een tweetal kleinere instellingen (Wall House #2 en het Tschumipaviljoen) zou beter tot zijn recht komen voor een breder publiek als onderdeel/partner van een grotere organisatie (resp. Groninger Museum en CBK).

Over de beleidsplannen van de twee grootste instellingen van de sector, het CBK en het Groninger Museum, is de Kunstraad kritisch:

- het CBK zou zich, anders dan in het beleidsplan geformuleerd, moeten toeleggen op een faciliterende en coördinerende rol in de sector, moeten inspringen op het ontbreken van een promotiebeleid voor individuele kunstenaars en, conform eerdere advisering van de Kunstraad, de kunstuitlening moeten afstoten;
- in het beleidsplan van het Groninger Museum mist de Kunstraad een sterke inhoudelijke visie: hiervoor is begrip gezien de omstandigheden waarin het museum op dit moment verkeert. De Kunstraad schort de beoordeling op in afwachting van een door de nieuwe leiding te formuleren beleidsplan gebaseerd op een samenhangende inhoudelijke visie.

ERFGOED

Erfgoed is een wezenlijk onderdeel van de identiteit van een stad en de lokale gemeenschap en biedt samenhang, reflectie en inspiratie. Het erfgoed van Groningen is ondergebracht in verschillende instellingen. Naast het Groninger Museum opereren in de stad drie kleinere instellingen met een erfgoedtaak die binnen de huidige cultuurnota vallen: het Grafisch Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen dat nauw gelieerd is aan de Groninger Archieven. Deze instellingen hebben een beperkte omvang. Zowel niches als gevestigd erfgoed zijn vertegenwoordigd maar het aanbod is vanuit het perspectief van het publiek versnipperd. Voor de erfgoedafdeling van het Groninger Museum en de kleinere instellingen geldt dat hun zichtbaarheid groter zou moeten zijn.

Twee instellingen hebben plannen ontwikkeld om de zichtbaarheid te vergroten: het Grafisch Museum en het Noordelijk Scheepvaartmuseum. De Kunstraad waardeert de initiatieven maar is niet overtuigd van de haalbaarheid ervan. Het gepresenteerde plan van het Grafisch Museum is te ambitieus voor de capaciteiten van de organisatie. Het plan van het Noordelijk Scheepvaartmuseum om zich ook op de geschiedenis van het middeleeuwse woonhuis te gaan richten is een begrijpelijke strategische keuze, maar de vraag is of het museum met deze opzet voldoende verbouwingsgelden en publiekstoename kan genereren. Daarbij stelt de Kunstraad vast dat het Scheepvaartmuseum de benodigde expertise niet zelf in huis heeft. Deze is wel aanwezig bij het Groninger Museum, dat daarvan in het eigen presentatiebeleid echter niet of nauwelijks profiteert.

Alles overwegend meent de Kunstraad dat de erfgoedketen is gebaat bij een bundeling van krachten en middelen in één instelling voor de Groningse (stads)geschiedenis. Dat biedt kansen voor een gecoördineerde, coherente aanpak van zowel het publieks- en presentatiebeleid als van een op het basis- en voortgezet onderwijs toegesneden educatiebeleid. Met een gebundelde aanpak zal bovendien de aantrekkingskracht voor sponsors toenemen. De Kunstraad adviseert de gemeente om nog dit jaar met het Grafisch Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en de erfgoedafdeling van het Groninger Museum de mogelijkheden te onderzoeken of en hoe aan het idee van één erfgoedinstelling kan worden vormgegeven. Een goede samenwerking met zowel de Groninger Archieven als het hieraan gelieerde Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen en de provinciale erfgoedinstellingen is daarbij een aandachtspunt. De Kunstraad adviseert de gemeente om voor een dergelijke instelling een meerjarige aanvullende bijdrage van € 50.000 beschikbaar te stellen.

31. CENTRUM BEELDENDE KUNST GRONINGEN

Algemeen

Het huidige Centrum Beeldende Kunst Groningen (CBK) voert taken uit op het gebied van kunst in de openbare ruimte, de kunstuitleen en de registratie van beeldend kunstenaars. In tegenstelling tot de in de meeste andere steden zelfstandig opererende CBK-instellingen, is het CBK Groningen als werkmaatschappij nog steeds onderdeel van de gemeente. Het CBK heeft sinds 1 september 2011 een nieuwe directeur, de organisatie beschikt over circa 10 fte met een ambtelijke dienstbetrekking. Het huidige subsidiebedrag is samengesteld uit € 160.000 voor kunst in de openbare ruimte (ISV gelden), € 182.000 ten behoeve van informatie en documentatie (uit BKV-gelden) en € 381.000 voor algemene doeleinden.

Beleid

Het CBK wil een groot publiek inspireren met beeldende kunst en ambieert een ondernemende, regisserende rol in het domein tussen beeldende kunst, de kunstenaar en het publiek. Het CBK wil de advisering, uitleen en kunst in de openbare ruimte stapsgewijs meer in lijn brengen met de rol van regisseur en voorziet een aanpassing van het bedrijfsmodel en de financiële onderbouwing. Het ingediende beleidsplan is nog niet volledig uitgewerkt, het CBK stelt een aanvulling in het vooruitzicht (najaar 2012) als bekend is hoe het landschap er de komende vier jaar uit zal zien.

Als doelstellingen noemt het CBK

- de zichtbaarheid van de beeldende kunst vergroten en een zo groot mogelijk publiek bereiken;
- stadsbreed belangen van de beeldende kunst ondersteunen en bijdragen aan de ontwikkeling van het kunstklimaat;
- een ondernemende cultuurorganisatie zijn, bewust van omgevingsfactoren;
- verbetering van de interne en externe communicatie en het CBK als merk ontwikkelen.

Daartoe kiest het CBK onder meer voor de volgende activiteiten:

- Kunst op Straat: initiëren, adviseren en coördineren van nieuwe kunstopdrachten in de stad en beheer van al bestaande kunstwerken;
- kunstuitleen: in afwachting van een gemeentelijk besluit over verzelfstandiging wordt deze functie versterkt;
- presentatiefunctie: het CBK wil deze versterken door in samenwerking en/of afstemming met andere beeldende kunstinstellingen en gastcuratoren beeldende kunst te presenteren in het eigen gebouw en/of op andere podia;
- educatie: een stadsbreed plan ontwikkelen voor educatie binnen het reguliere onderwijs, uit te voeren door een te realiseren projectorganisatie onder het CBK;
- talentontwikkeling: afstemming van talentontwikkeling in de sector en een actievere rol gericht op cultureel ondernemerschap van pas afgestudeerde kunstenaars in overleg en samenwerking met andere kunstinstellingen, waaronder NP3 en Sign.

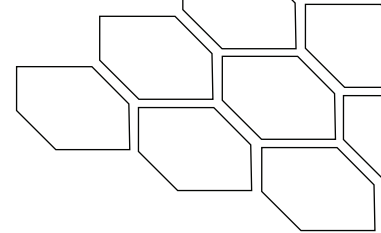
Beoordeling

Het CBK opereert als grote instelling in een sector die verder bestaat uit sterk geprofileerde kleinere instellingen. De sector is gebaat bij een speler die de organisaties onderling kan verbinden en de Groninger kunstenaars en instellingen een gezicht kan geven. Het CBK is op dit moment de enige instelling die deze rol zou kunnen vervullen. Een bemoeilijkende factor is dat het CBK de huidige beleidsperiode steeds meer op afstand is komen te staan van de rest van de sector; daarom zal moeten worden geïnvesteerd in het opbouwen van onderling vertrouwen en het initiëren van samenwerking.

Het beleidsplan van het CBK wekt de indruk dat het de sector wil versterken door uitbreiding van de eigen organisatie en door de promotie van het CBK zelf. Deze aanpak zal naar mening van de Kunstraad in de praktijk niet werken. Het CBK dient expliciete beleidskeuzes te maken en een dienstverlenende houding te kiezen, wil het met succes gaan functioneren als centrale verbindende instelling. Daarin zou niet de promotie van het CBK het uitgangspunt moeten zijn, maar het zichtbaar maken van de Groningse kunstenaars en kunstenaarsorganisaties.

Met het initiatief van een stadsbreed educatiebeleid, in samenwerking met en gedragen door alle beeldende kunstinstellingen, springt het CBK goed in op de behoefte aan samenhang en structuur in de sector.

De activiteiten gericht op kunst in de openbare ruimte vertegenwoordigen onbetwist het meest succesvolle onderdeel van het CBK-beleid. De Kunstraad is positief over de kwaliteit en met matching wist het CBK tot nu toe bij het bedrijfsleven en de woningcorporaties aanzienlijke extra bedragen voor de beeldende kunst te genereren. Voor het succesvol continueren van dit beleid is een grotere mate van onafhankelijkheid gewenst die het mogelijk maakt met meer opdrachtgevers te werken.

Door in het plan te kiezen voor het versterken van een eigen presentatiebeleid wordt het CBK een van de spelers op een gebied waar al meerdere organisaties actief zijn. Deze aanpak zal het draagvlak niet vergroten. Bovendien constateerde de Kunstraad in het algemene deel van dit advies al dat de presentatiefunctie in Groningen goed vertegenwoordigd is. Er is geen noodzaak voor het verder vergroten van het aanbod door het CBK. De Kunstraad is daarnaast niet enthousiast over de huidige presentatieruimte. Het gebouw staat weliswaar aan de rand van het centrum maar ligt onvoldoende centraal.

De Kunstraad constateerde ook dat in Groningen een specifiek beleid voor kunstenaars ontbreekt. De Kunstraad ziet hier een rol voor het CBK: door een beleid te ontwikkelen gericht op het faciliteren en stimuleren van de Groninger kunstenaars zou het CBK een opvallende leemte in de huidige infrastructuur kunnen vullen. Een dergelijke aanpak moet erop zijn gericht om de presentatiemogelijkheden voor kunstenaars uit de stad en de regio op landelijke en internationale podia te vergroten. Er bestaan goede voorbeelden van een dergelijk beleid, onder meer bij Stroom, het kunst- en architectuurcentrum in Den Haag.

Helaas onderneemt het CBK geen stappen die zijn gericht op een verzelfstandiging van de kunstuitleen. Het wekt verbazing dat nu eerst wordt ingezet op een verdere versterking van de uitleen. De Kunstraad herhaalt het pleidooi voor volledige verzelfstandiging. Daarbij speelt mee dat een deel van de kosten van de huidige kunstuitleen door de verwevenheid met de gemeente en De Oosterpoort onvoldoende zichtbaar zijn.

Het CBK vormt, net als enkele andere culturele instellingen in de stad, nog steeds een onderdeel van de dienst OCSW. Om zich goed te kunnen ontwikkelen moet de organisatie flexibel kunnen opereren. Dat lijkt nu onvoldoende mogelijk. De huidige bezetting van de organisatie met circa 10 fte is ruim bemeten, afgezet tegen de zichtbare output. Het CBK overweegt om de voor het educatiebeleid benodigde kennis en flexibele werkkraft in te huren via een aan het CBK te liëren projectorganisatie. De Kunstraad vindt dit geen goed idee; het is geen structurele oplossing en zal op termijn alleen maar tot meer complicaties leiden.

Conclusie en advies

Met een centrale positie in het Noorden, een levendige en diverse infrastructuur, interessante partners aan de andere kant van de grens en een kunstvakopleiding in de stad, heeft het CBK een kansrijke uitgangspositie voor een aansprekend beeldend kunstbeleid. Om deze kansen optimaal te benutten moet het CBK de komende beleidsperiode kunnen toegroeien naar de gewenste betrokken, onafhankelijke en actieve positie.

Het beleid in het huidige plan is te afwachtend en onvoldoende geprofileerd om de gewenste coördinerende en faciliterende rol met succes te kunnen vervullen. Daarin moet steeds de beeldende kunst(enaar) centraal staan en niet het CBK als organisatie.

De Kunstraad adviseert de gemeente het CBK een uitgewerkt plan te laten maken, gericht op

- het ontwikkelen van een promotiebeleid voor individuele beeldend kunstenaars;
- het initiëren en bewerkstelligen van samenwerking en afstemming binnen de sector, met name voor talentontwikkeling en kunsteducatie;
- het voortzetten van het beleid voor kunst in de openbare ruimte (waaronder de coördinatie van het Tschumipaviljoen, zie het advies over het Tschumipaviljoen);
- het afstoten van de kunstuitleen.

Het beschikbare budget staat sterk onder druk en daarmee de culturele infrastructuur van de Groningse beeldende kunsten. De Kunstraad is ervan overtuigd dat het CBK met het hierboven omschreven takenpakket een vitale rol kan spelen in de versterking van het Groningse beeldende kunstklimaat.

Alles overwegend meent de Kunstraad dat dit takenpakket met € 600.000 naar behoren kan worden gerealiseerd. De Kunstraad adviseert om de subsidie in twee jaar af te bouwen naar het geadviseerde niveau.

Huidige subsidie:	€ 716.000
Gevraagde subsidie:	€ 723.000
Geadviseerd bedrag:	€ 600.000
	+ € 25.000 geormerkt voor coördinatietaken Tschumipaviljoen
	+ € 100.000 in 2013 en € 50.000 in 2014 als overgangsbijdrage

32. NOORDERLICHT

Algemeen

Noorderlicht is een platform voor internationale fotografie en maakt deel uit van de landelijke culturele Basisinfrastructuur. Met de jaarlijkse fotomanifestatie, die afwisselend plaatsvindt in Groningen en Leeuwarden, trekt Noorderlicht inclusief het satellietprogramma ruim 20.000 bezoekers.

Daarnaast presenteert de Noorderlicht Fotogalerie aan het A-Kerkhof gedurende het jaar een breed georiënteerd tentoonstellingsprogramma en organiseert Noorderlicht reizende tentoonstellingen in binnen- en buitenland. De organisatie heeft een omvang van ruim 7 fte. De directeur is tevens oprichter van het platform.

Beleid

Noorderlicht wil een (inter)nationaal publiek in contact brengen met inspirerende en maatschappelijk relevante fotografie en fotografische beeldverhalen. Origineel auteurschap is het uitgangspunt van de activiteiten. Waar uitgesproken fotografen en curatoren de ruimte krijgen in de Noorderlicht Fotogalerie, treedt de instelling zelf op als auteur van de jaarlijkse fotomanifestatie. In aansluiting op deze werkwijze verstrekt Noorderlicht regelmatig gerichte foto-opdrachten.

Een stijgend aantal kleine en grote Noorderlichttentoonstellingen is te zien op andere locaties in binnen- en buitenland. Deze trend wil Noorderlicht voortzetten.

Voor talentvolle jonge en professionele fotografen vinden (inter)nationale masterclasses plaats. De instelling profileert zich als kenniscentrum voor professionals en geïnteresseerden en treedt op als vraagbaak en aanjager van kennisuitwisseling en debat. Na een periode van kwalitatieve verdieping richt Noorderlicht zich nu op publieksverbreding. Het educatiebeleid is vooral gericht op het voortgezet onderwijs, maar ook het vakgericht onderwijs, professionals en volwassenen zijn doelgroepen. Een bezoek aan de fotomanifestatie maakt bij veel scholen een vast onderdeel van het curriculum uit.

Beoordeling

Noorderlicht heeft een helder beleidsplan ingediend. Dit toonaangevende platform heeft een landelijke en internationale uitstraling en vervult daarmee een ambassadeursfunctie voor de stad Groningen.

Het artistieke beleid is stevig onderbouwd. Met de grote fotomanifestatie en de programmering door het jaar heen levert Noorderlicht een waardevolle en zichtbare bijdrage aan de culturele infrastructuur van de stad. Het in het plan geformuleerde beleid op het gebied van talentontwikkeling en educatie wekt voldoende vertrouwen. Uit het beleidsplan blijkt dat de organisatie een duidelijk beeld heeft van haar publiek in relatie tot het aanbod. Naar aanleiding van de bestuurssamenstelling merkt de Kunstraad op dat een meer landelijke vertegenwoordiging goed zou aansluiten bij het (inter)nationale profiel van Noorderlicht.

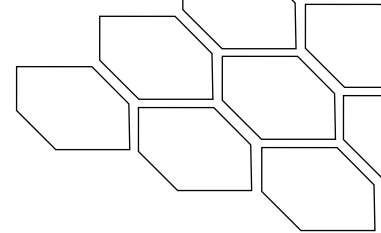
Conclusie en advies

Om het stedelijk en landelijk belang van dit vitale platform voor de fotografie te onderstrepen, adviseert de Kunstraad positief over toekenning van het gevraagde bedrag.

Huidige subsidie: € 162.000

Gevraagde subsidie: € 190.000

Geadviseerd bedrag: € 190.000

33. GRONINGER MUSEUM

Algemeen

Het Groninger Museum is een van de kernvoorzieningen in de stad Groningen. Het museum trekt ruim 200.000 bezoekers per jaar. Met name de blockbuster-tentoonstellingen hebben een landelijke aantrekkingskracht. In 2010 heeft het Groninger Museum een grondige revitalisatie ondergaan. Vanaf april 2011 bleek de financiële situatie van het museum problematisch, waarna de directeur en drie leden van de raad van toezicht aftraden. Het museum benoemde een interim-directeur en is momenteel op zoek naar een nieuwe leiding. Over de organisatie en de financiën van het Groninger Museum zijn verschillende adviesrapporten verschenen en begin 2012 voorkwam de gemeente een faillissement.

Beleid

Presentaties en collecties, waaronder een aanzienlijke erfgoedverzameling, vormen samen met educatie de basis van het museumbeleid. Voor de komende beleidsperiode stelt het museum zich vijf hoofddoelstellingen:

- het handhaven van het bestaande ambitieniveau (behoren tot de top van de Nederlandse musea, spraakmakend tentoonstellingsbeleid, het professioneel versterken, beheren en behouden van de collectie);
- het jaarlijks trekken van gemiddeld 200.000 bezoekers met A-tentoonstellingen, het museumgebouw en de kwaliteit van de overige tentoonstellingen;
- de inhoudelijke binding met stad en provincie versterken door beheer en gebruik van de collectie provinciale oudheden, kunst en kunstnijverheid en het realiseren van een inhoudelijke samenwerking met andere kunstinstellingen in de omgeving, waaronder in elk geval met de Academie Minerva/Frank Mohr International Masters;
- optimale vormgeving van educatie en publieksinformatie;
- het negatief eigen vermogen ombuigen naar een substantieel positief vermogen.

Beoordeling

Het beleidsplan dat het Groninger Museum heeft voorgelegd is in de ogen van de Kunstraad een basaal plan zonder sterke inhoudelijke visie. Het is echter begrijpelijk dat het museum op dit moment niet het artistieke kwaliteitsplan kan leveren dat van een topmuseum mag worden verwacht. Het is verstandig de te benoemen nieuwe directeur de ruimte te geven een eigen beleidsplan met een artistiek-inhoudelijke visie te formuleren. In afwachting van dit noodzakelijke nieuwe plan heeft de Kunstraad besloten in dit stadium geen inhoudelijke en financiële beoordeling te geven. Wel plaatst de Kunstraad een aantal kanttekeningen, vooruitlopend op het nieuwe beleidsplan.

De beeldende kunstsector in Groningen heeft baat bij samenwerking tussen de collega-instellingen in de stad. Het is belangrijk dat ook het Groninger Museum hieraan een invulling geeft. Zo zou het museum actief kunnen deelnemen aan Crossing Arts, het overleg van de beeldende kunstinstellingen in Groningen en zich moeten aansluiten bij het CBK-initiatief voor een stadsbreed educatieplan voor de beeldende kunstsector afgestemd op het primair en voortgezet onderwijs. In het kader van het voornemen van het Groninger Museum om in samenwerking met Academie Minerva/Frank Mohr International Masters eens in de twee jaar een tentoonstelling te realiseren voor jonge lokale kunstenaars, is het van belang dat het museum samenwerking zoekt met de podia in de stad die wat publiek en professioneel netwerk betreft ervaring hebben met het presenteren van deze groep kunstenaars.

De Kunstraad mist een aantal aspecten in het huidige plan en verzoekt het Groninger Museum om daaraan in een volgend plan aandacht te besteden. Zo wordt geen uitspraak gedaan over de (internationale) omgang met de collectie Aziatica en de vacature van een conservator op dit gebied. Daarnaast mist de Kunstraad beleid op het gebied van talentontwikkeling. Het museum zou daaraan meer kunnen bijdragen, bijvoorbeeld op het gebied van onderzoek in samenwerking met de faculteit Kunstgeschiedenis, de afdeling Kunst, Cultuur en Media van de Rijksuniversiteit Groningen en de lectoraten van Academie Minerva. Wat de marketing betreft mist de Kunstraad een beleid dat de ambities van het museum weerspiegelt en dat zich met een innovatieve uitwerking onderscheidt van de standaardaanpak.

Conclusie en advies

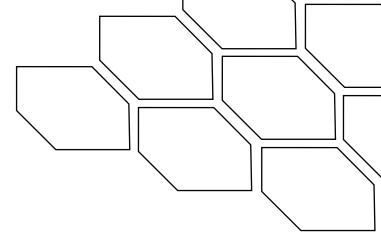
De Kunstraad ziet uit naar het beleidsplan van de hand van de nieuw te benoemen directeur. In afwachting van dit plan onthoudt de Kunstraad zich van een inhoudelijke en financiële beoordeling en adviseert positief over het voorlopig handhaven van het huidige subsidiebedrag.

Wel wijst de Kunstraad op het eerder genoemde voorstel voor de oprichting van een Groningse erfgoedinstelling waarin de onder de cultuurnota vallende erfgoedtaken van het Grafisch Museum en het Noordelijk Scheepvaartmuseum worden gebundeld. De Kunstraad is van mening dat de functie van stadsconservator, nu ondergebracht bij het Groninger Museum, onderdeel zou moeten zijn van deze erfgoedinstelling.

Huidige subsidie: € 3.547.000

Gevraagde subsidie: € 3.547.000

Geadviseerd bedrag: niet van toepassing

34. NOORDELIJK SCHEEPVAARTMUSEUM

Algemeen

Het Noordelijk Scheepvaartmuseum is het maritiem museum voor de provincies Groningen en Drenthe en is gehuisvest in twee middeleeuwse panden in het centrum van Groningen (A-kwartier): het Gotische Huis en het Canterhuis. Het museum toont de geschiedenis van de Noord-Nederlandse scheepsbouw en scheepvaart van de middeleeuwen tot heden. De belangstelling van de bezoekers blijkt steeds meer te verschuiven van de maritieme collectie naar de historische panden waarin het museum is gevestigd. Dit was aanleiding voor de directie om in 2010 een nieuwe visie te presenteren voor een bredere aanpak waarin zowel de vaste maritieme collectie als de museum panden centraal staan. Het plan kwam tot stand in overleg met gemeente, provincie, politiek en andere relevante partijen. Bij de organisatie werken twaalf medewerkers (7,5 fte) en een groot aantal vrijwilligers.

Beleid

Het Noordelijk Scheepvaartmuseum richt zich op het tonen van enerzijds de bouw- en bewoningsgeschiedenis van de twee middeleeuwse museum panden en het A-kwartier en anderzijds op de maritieme en daaraan gerelateerde sociaal-economische historie van stad en provincies Groningen en Drenthe. In het Gotische Huis krijgt de maritieme geschiedenis een plaats, in het Canterhuis komt de bewoningsgeschiedenis aan bod. Voor de presentatie van de bewoningsgeschiedenis wil het museum objecten in bruikleen verkrijgen uit onder andere de erfgoedcollectie van het Groninger Museum. Voor het maritieme deel wil het museum binnen de context van de geschiedenis van stad en ommeland nauwer samenwerken met de havenstad Delfzijl en de museumwerf Wolthuis in Sappemeer.

Met een eigentijdse aanpak wil het museum zijn bezoekers zowel vermaak als kennisverwerving bieden. Het museum zet in op de uitbreiding van het educatieve programma. Meer dan voorheen wil men naar buiten treden met grootschalige publieksactiviteiten. Het museum verwacht met de nieuwe aanpak jaarlijks ruim 80.000 bezoekers te ontvangen (nu 23.000), onder wie veel kinderen die het museum in schoolverband bezoeken. In 2010 is een historisch evenementenschip aangekocht voor promotie- en sponsoractiviteiten. Er is een plan voor de realisatie van een Grand Café. De gemeente heeft aangegeven het bijbehorende terras aan het water te willen realiseren.

Beoordeling

Het algemene beeld dat uit het beleidsplan ontstaat is positief. Het museum is kundig in het beheer van cultureel erfgoed, het legt verbindingen en is zich bewust van zijn plaats in het bestel. De organisatie heeft een heldere visie en weet op de juiste manier gebruik te maken van de deskundigheid van andere organisaties en personen. Het museum toont aan dat een koerswijziging noodzakelijk is om een groter publiek te blijven inspireren. Wel plaatst de Kunstraad enkele kanttekeningen bij de plannen.

Het inzetten van de panden in aanvulling op de maritieme collectie is vooral een handige strategische keuze. De in het Scheepvaartmuseum vertegenwoordigde vakkennis is gespecialiseerd in de maritieme geschiedenis maar kent geen expertise op het gebied van wooncultuur. De in het beleidsplan genoemde samenwerking met onder meer het Groninger Museum en de stadsarcheoloog zijn in deze zin essentieel.

De Kunstraad vindt de aanname van een royale verviervoudiging van het huidige bezoekersaantal zeer optimistisch. Het valt daarbij op dat het museum de voorspelde toename niet heeft vertaald in de post publieksinkomsten. Hoe het Noordelijk Scheepvaartmuseum de werving van de voor de verbouwing benodigde vier miljoen euro wil realiseren, wordt in het beleidplan onvoldoende toegelicht.

Conclusie en advies

Het Noordelijk Scheepvaartmuseum heeft uitstekende kennis en ervaring in het beheer van erfgoed en is het op een na grootste gesubsidieerde museum in Groningen. Het museum heeft in de stad een draagvlak weten te creëren voor de nieuwe beleidsvisie waarin de maritieme geschiedenis wordt gecombineerd met de bewoningsgeschiedenis van de museum panden en een eigentijdse aanpak. Of deze thematische uitbreiding en aanpak aantrekkelijk genoeg zijn voor het verkrijgen van de benodigde verbouwingsgelden en de gewenste toename van bezoekersaantallen is nog onzeker.

De gevraagde verhoging van het subsidiebedrag is voornamelijk bestemd voor het optrekken van de personeelskosten. De Kunstraad adviseert het huidige subsidiebedrag te handhaven en verwijst verder naar de onderstaande passage over een mogelijke bijdrage in het kader van een samenwerkingsproces.

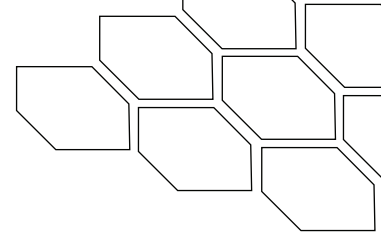
Huidige subsidie: € 276.000

Gevraagde subsidie: € 353.200

Geadviseerd bedrag: € 276.000

Onder verwijzing naar de inleiding van hoofdstuk 4 van dit advies stelt de Kunstraad dat de erfgoedketen is gebaat bij een bundeling van krachten en middelen in één instelling voor de Groningse (stads)geschiedenis. Dat biedt kansen voor een gecoördineerde, coherente aanpak van zowel het publieks- en presentatiebeleid als van een op het basis- en voortgezet onderwijs toegesneden educatiebeleid. Ook de aantrekkingskracht voor sponsors zal met een gebundelde aanpak toenemen.

De Kunstraad adviseert de gemeente om nog dit jaar met het Grafisch Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en de erfgoedafdeling van het Groninger Museum de mogelijkheden te onderzoeken of en hoe aan het idee van één erfgoedinstelling kan worden vormgegeven. Een goede samenwerking met zowel de Groninger Archieven als het hieraan gelieerde Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen en de erfgoedlocaties in de provincie is hierbij een aandachtspunt. De Kunstraad adviseert de gemeente om deze vergaande samenwerking bij totstandkoming te honoreren met een aanvullende bijdrage van € 50.000.

35. GRAFISCH MUSEUM GRONINGEN

Algemeen

Het Grafisch Museum Groningen maakt het publiek bekend met de geschiedenis van de grafische industrie, de technieken, kunst en andere ontwikkelingen op grafisch gebied. Uniek onderdeel van de vaste collectie is het Werkmanatelier. Het museum beschikt over een vrijwilligerspool die de drukpersen van het museum onderhoudt, productieprocessen demonstreert en workshops geeft. Jaarlijks worden tentoonstellingen georganiseerd met randprogrammering. Het museum is gevestigd in een oud schoolgebouw, dat in eigendom is, aan de rand van het centrum van Groningen. De kwetsbare en beperkende financiële positie noopte de organisatie tot het maken van een ambitieus beleidsplan. Een eerste versie hiervan werd bij de provincie Groningen ingediend. De organisatie wordt geleid door een parttime directeur. Het nieuwe bestuur werd eind 2010 samengesteld op basis van nauw omschreven profielen.

Beleid

De komende beleidsperiode wil de directeur, daarin gesteund door het bestuur, het Grafisch Museum nieuw bestaansrecht geven. Voor fusies of vormen van vergaande samenwerking zijn de ontwikkelingen bij mogelijke partners in de stad nog onvoldoende gevorderd. In het beleidsplan kiest het museum daarom voor een eigen koers, in het eigen gebouw, gericht op bovenregionale uitstraling en financiële onafhankelijkheid in 2017.

Het museum heeft in de plannen een pad uitgestippeld naar een modern, uniek en educatief museum voor de huidige letter- en beeldcultuur en zijn ontstaansgeschiedenis. Het wil zich landelijk op de kaart zetten met een permanente interactieve expositie over dit onderwerp in combinatie met opvallende tijdelijke tentoonstellingen. Op deze wijze denkt het museum meer publiek, publiciteit en de benodigde sponsors te trekken.

Beoordeling

Uit het ambitieuze beleidsplan blijkt dat goed is nagedacht over de te volgen strategie. Het idee voor de verbreding van een museum met drukpersen naar een museum voor de huidige letter- en beeldcultuur is aansprekend. De Kunstraad heeft echter grote twijfels over de haalbaarheid. De financiële onderbouwing van de plannen is te optimistisch. Een andere zwakke schakel in het plan is de organisatie. Er is grote waardering voor de doortastende wijze waarop de directeur deze de afgelopen jaren heeft gestroomlijnd. Het is echter zeer de vraag of de nagestreefde professionele output bereikt kan worden met een organisatie die grotendeels op vrijwilligers drijft, ook al worden dezen uitstekend begeleid. De Werkmancollectie is uniek, maar kan ook ergens anders worden ondergebracht.

Conclusie en advies

De Kunstraad is onder de indruk van de ambitie van het beleidsplan en de daadkracht van de directeur. Al moet gezegd worden dat de instelling er daardoor wel erg van afhankelijk is. Het plan werkt onvoldoende vertrouwen in de goede afloop. Het risico dat het voor het slagen van de plannen onontbeerlijke ambitieniveau niet zal worden gerealiseerd is te groot. De beschikbare middelen voor de Groningse kunst- en cultuursector zijn beperkt. Afgewogen tegen andere aanvragen, heeft dit plan minder potentie en betekenis voor de stad, ook al is het gevraagde bedrag in verhouding bescheiden.

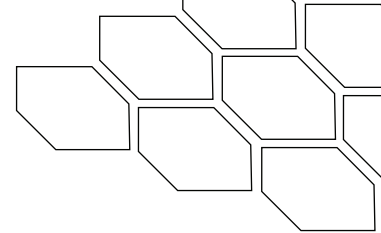
Wel is het zaak dat de unieke collectie van het museum goed blijft beheerd en kan worden getoond. Ook zou de Kunstraad de expertise van directie en vrijwilligers voor de kunst- cultuursector willen behouden. De Kunstraad is het met het museum eens dat het voortbestaan in de huidige vorm geen perspectief biedt.

Voor het behoud van de collectie van het Grafisch Museum en om de hieronder beschreven planvorming mogelijk te maken voor één erfgoedinstelling, adviseert de Kunstraad toekenning van € 20.000 aan het Grafisch Museum.

Huidige subsidie: € 20.000
Gevraagde subsidie: € 40.000
Geadviseerd bedrag: € 20.000

Onder verwijzing naar de inleiding van hoofdstuk 4 van dit advies stelt de Kunstraad dat de erfgoedketen is gebaat bij een bundeling van krachten en middelen in één instelling voor de Groningse (stads)geschiedenis. Dat biedt kansen voor een gecoördineerde, coherente aanpak van zowel het publieks- en presentatiebeleid als van een op het basis- en voortgezet onderwijs toegesneden educatiebeleid. Ook de aantrekkingskracht voor sponsors zal met een gebundelde aanpak toenemen.

De Kunstraad adviseert de gemeente om nog dit jaar met het Grafisch Museum, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en de erfgoedafdeling van het Groninger Museum de mogelijkheden te onderzoeken of en hoe aan het idee van één erfgoedinstelling kan worden vormgegeven. Een goede samenwerking met zowel de Groninger Archieven als het hieraan gelieerde Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen en de erfgoedlocaties in de provincie is hierbij een aandachtspunt. De Kunstraad adviseert de gemeente om deze vergaande samenwerking bij totstandkoming te honoreren met een aanvullende bijdrage van € 50.000.

36. OORLOGS- EN VERZETSCENTRUM GRONINGEN

Algemeen

De Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG) is geen museum maar een documentatie- en informatiecentrum, gehuisvest in het pand van de Groninger Archieven. Tussen deze twee instellingen vindt waar mogelijk samenwerking plaats. De stichting verzamelt en beheert het archief van de stad en provincie Groningen uit de periode van de Duitse bezetting en de periode van wederopbouw tot 1950. De instelling bedient particulieren, onderzoekers, media, onderwijs, regionale, landelijke en internationale instellingen. De organisatie bestaat uit een parttime coördinator, enkele vrijwilligers en een bestuur. Met ingang van 2013 wordt een aantal uren per week voorzien in een educatief medewerker.

Beleid

Het OVCG wil de herinnering aan de bezettingstijd levend houden en informatie geven over de periode 1940-1945 en de nasleep ervan. In het bijzonder concentreert de stichting zich op het verzet in stad en provincie Groningen en op historische en actuele thema's die daarmee verband houden.

Het OVCG continueert het verwerven, behouden, registreren, documenteren en digitaliseren van materiële getuigenissen en treedt op als expertisecentrum voor historisch onderzoek en hecht belang aan het voeren van een educatiebeleid. Het OVCG draagt zijn kennis over met publicaties, tentoonstellingen en digitale presentaties op internet. Enkele grote projecten die de komende beleidsperiode worden gerealiseerd zijn de afronding van het Scholtenhuisproject (onderzoek, boekpublicaties en de ontwikkeling van een onderwijsapplicatie voor de Scholtenhuiswebsite), een educatieproject in 2015 naar aanleiding van 70 jaar bevrijding (uitwisseling scholieren Canada-Groningen, ontwikkeling digitale applicatie) en de ontwikkeling van een documentaireserie over de oorlogsperiode.

Beoordeling

De activiteiten van het OVCG hebben voldoende kwaliteit. De voor Groningen belangrijke erfgoedcollectie wordt op verantwoorde wijze gevormd, geconserveerd en digitaal toegankelijk gemaakt. De organisatie beschikt op het vakgebied over een belangrijk landelijk netwerk. Het educatiebeleid van het OVCG heeft een wel erg laag bereik in de stad en de provincie. Voor dit voor iedereen belangrijke thema uit de geschiedenis zou meer vraag kunnen worden gestimuleerd in het primair en voortgezet onderwijs. De productie van aantrekkelijk digitaal lesmateriaal kan hieraan bijdragen, evenals het aanbieden op Eduglas. De stichting heeft goede motieven om de zelfstandige status te handhaven. Als onderdeel van de Groninger Archieven zou het OVCG niet de noodzakelijke projectgelden kunnen verwerven. Via particuliere fondsen als het VSBfonds en het SNS REAAL Fonds weet de organisatie voldoende gelden te verwerven om de activiteiten te bekostigen. Bezien in verhouding tot de binnengehaalde fondsen is de output van de stichting echter zeer beperkt.

Conclusie en advies

Op het gebied van erfgoedbeheer vervult het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen zijn taak op een degelijke wijze. Als kleine instelling blijft het bereik van het educatiebeleid mager. Mocht de in de inleiding van hoofdstuk 4 voorgestelde erfgoedinstelling voor de stad tot stand komen, dan ligt inhoudelijke samenwerking voor de hand. Uitgaande van het beleidsplan is de verwachting dat de stichting ook de komende jaren in staat zal zijn voldoende eigen inkomsten te verwerven. De Kunstraad adviseert positief over handhaving van het huidige subsidiebedrag.

Huidige subsidie: € 37.000

Gevraagde subsidie: € 37.000

Geadviseerd bedrag: € 37.000

37. HET NEDERLANDS STRIPMUSEUM

Algemeen

Het Nederlands Stripmuseum is het enige in zijn soort in het land. Het museumgebouw aan de Westerhaven is eigendom van de Stichting Nederlands Stripmuseum, evenals de uit 20.000 items bestaande collectie. Het museum trekt jaarlijks 40.000 bezoekers, vooral (groot)ouders met (klein)kinderen.

De Stichting Nederlands Stripmuseum kwam zeven jaar geleden tot stand met financiële steun van de gemeente maar ontvangt geen meerjarige subsidie. In 2014 eindigt de overeenkomst met de gemeente Groningen en de huidige exploitant, recreatiespecialist Libéma B.V. De laatste heeft aangegeven na 2014 niet meer verantwoordelijk te willen zijn voor het exploitatietekort van het museum. Eventueel is Libéma bereid de exploitatie voort te zetten.

Mocht Libéma er niet toe kunnen worden gebracht de exploitatie voort te zetten, dan dient het museum pand te worden verkocht ten bate van Libéma en moet het Stripmuseum een andere voortzetting vinden. De organisatie bestaat uit een vestigingsmanager, secretariaat, facilitaire dienst, een educatief medewerker (3,5 fte, in dienst bij de exploitant Libéma), vijf vrijwilligers en een bestuur.

Beleid

Het Nederlands Stripmuseum stelt zich ten doel om selectief een collectie van het Nederlands beeldverhaal op te bouwen, te beheren en te behouden en voor een zo groot en breed mogelijk publiek te ontsluiten en te presenteren. De collectie is ondergebracht bij de Groninger Archieven. Naast een permanente tentoonstelling organiseert het museum jaarlijks drie grote en een aantal kleinere exposities. Het Stripmuseum presenteert zich als publieksmuseum, waar de bezoekers zowel vermaak vinden als een beeld kunnen krijgen van de stand van de Nederlandse stripkunst. In regelmatig verricht publieksonderzoek scoort het museum een ruime 7 op publiekstevredenheid. Op het gebied van educatie is voor het voortgezet onderwijs een cursus striptekenen en animatie ontwikkeld en vinden gedurende het jaar workshops en rondleidingen plaats.

Via Libéma lift het Stripmuseum mee met allerlei publieksacties. Dit is gunstig voor de bezoekcijfers. Het museum verwacht nog te kunnen groeien tot maximaal 50.000 bezoekers per jaar.

Om de voortzetting na 2014 mogelijk te maken onderzoekt het bestuur drie scenario's:

- samenwerking/fusie met Meermanno in Den Haag (een aanvraag van Meermanno is in behandeling bij het Rijk);
- participeren in het Groninger Forum vanaf 2017;
- voortzetting op huidige locatie (mogelijk in combinatie met het Groninger Forum).

Beoordeling

Het Stripmuseum is een laagdrempelig museum en weet jaarlijks een aanzienlijk aantal bezoekers te trekken. De uitwerking van de toekomstige programmering in het beleidsplan is summier en geeft de Kunstraad onvoldoende vertrouwen in de te verwachten kwaliteit. Los van de ontstaansgeschiedenis weet het museum niet overtuigend aan te tonen een speciale, inhoudelijke band te hebben met Groningen. De financiële positie van het museum is zorgelijk: zodra Libéma zich terugtrekt dreigt een faillissement.

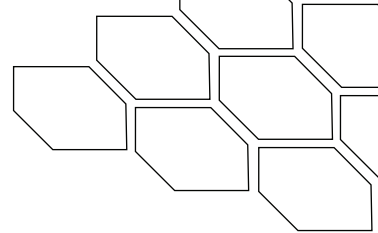
Conclusie en advies

Niet de inhoudelijke programmering maar de toegankelijkheid van het stripverhaal en de marketing als gezinsuitje zijn de troeven van dit museum. De Kunstraad constateert dat het Nederlands Stripmuseum met de juiste exploitatie nu een aantrekkelijke winstgevende dagattractie had kunnen zijn. Het museum verkeert in een wankele financiële positie. De prijs van het behoud van dit museum weegt niet op tegen de meerwaarde die het heeft voor de culturele keten in de stad. De Kunstraad adviseert negatief over subsidietoekenning.

Huidige subsidie: -

Gevraagde subsidie: € 150.000 voor 2014 en € 200.000 m.i.v. 2015

Geadviseerd bedrag: -

38. ATELIERORGANISATIE HaViK

Algemeen

Atelierorganisatie HaViK bestaat uit een vereniging en een stichting: Huurdersvereniging Kunstenaars en de Stichting Art Indeed. De vereniging richt zich op de permanente atelierruimtes en de stichting regelt de tijdelijke ateliers. Al meer dan 20 jaar zet de atelierorganisatie zich in voor goede en betaalbare werkplekken voor professionele beeldend kunstenaars en vormgevers in Groningen. Groningen kent meerdere atelierorganisaties. HaViK is de grootste partij en verzorgt de toewijzing van zijn vaste en – via Art Indeed – tijdelijke ateliers. In 2010 is in opdracht van de gemeente een onderzoek afgerond naar het atelierbeleid in de stad Groningen. Naar aanleiding hiervan heeft HaViK een beleidsplan opgesteld. De organisatie werkt met een bureaumedewerker (sinds 2001 in de vorm van een gesubsidieerde baan), vrijwilligers en een bestuur.

Beleid

Het atelierbeleid in Groningen is gefragmentariseerd en kent verschillende niet aan elkaar gekoppelde lange wachtlijsten. HaViK streeft naar een goed gestructureerd atelierbeleid. De organisatie wil in overleg met de verschillende partijen een taskforce opzetten die de aanbevelingen van het onderzoeksrapport omzet in concreet beleid. HaViK biedt aan hierin aanjager en uitvoerder te zijn. Voor een optimale vervulling van deze rol acht HaViK het noodzakelijk de eigen organisatie te professionaliseren met 1,5 betaalde fte extra, waarmee het totaal op 2,5 fte komt.

Beoordeling

De Kunstraad is voorstander van een heldere taakverdeling tussen belangenbehartiging, toewijzing (een centraal loket en één wachtlijst) en de organisatie van activiteiten en beheer (de wooncorporaties). HaViK speelt een waardevolle rol in de culturele keten als belangenvereniging voor zijn leden. De Kunstraad heeft waardering voor het werk dat op vrijwillige basis wordt verzet. Ook is er begrip voor de wens de vrijwilligersbanen op het kantoor om te zetten in betaalde functies. De financiële ruimte zal HaViK echter moeten vinden bij zijn eigen leden. De hoogte van de huidige relatief lage ledenbijdrage biedt daarvoor volgens de Kunstraad voldoende mogelijkheden. Het beleidsplan hinkt nu op te veel gedachten en deze werkwijze kan leiden tot onduidelijke belangenverstrengeling.

Advies en conclusie

De Kunstraad onderkent dat het atelierbeleid in Groningen stroomlijning behoeft en onderschrijft het streven naar de vorming van een centraal loket en één wachtlijst. Naar de mening van de Kunstraad past een dergelijke taak meer in het profiel van een dienstverlenend Centrum Beeldende Kunst.

Het plan van HaViK hinkt te veel op onderling strijdige doelstellingen. De Kunstraad adviseert negatief over het toekennen van meerjarige subsidie.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 29.000
Geadviseerd bedrag: -

39. KUNSTRUIMTE 09

Algemeen

Vanaf de eerste groepstentoonstelling in 2004 presenteert Kunstruimte 09 (K09) zich als een podium voor abstracte en daaraan gerelateerde hedendaagse kunst gemaakt door zowel jonge als ervaren kunstenaars, afkomstig uit de regio, de rest van Nederland en het buitenland. In 2009 organiseerde K09 in samenwerking met Wall House #2 op verschillende locaties in de stad de manifestatie *Chromodomo* rond het thema *licht, kleur, ruimte*. De organisatie van K09 wordt gerund door een artistiek directeur (M-baan), een zakelijk directeur (tevens secretaris van het stichtingsbestuur) en een aantal vrijwilligers.

Beleid

K09 presenteert zich als kleinschalige vrijplaats voor experimenteel werk van kunstenaars en voor projecten van gastcuratoren in een duidelijke context: die van de fundamentele abstracte kunst. Per jaar worden gemiddeld acht presentaties georganiseerd met nieuw (veelal ruimtegebonden) en bestaand werk.

Voor talentontwikkeling is met Sign en Academie Minerva/Frank Mohr International Masters/Rijksuniversiteit Groningen een plan opgesteld voor een structurele programmering van nieuw werk, waarin wordt voorzien in coaching en een randprogrammering. Het voornemen is om met de collega-instellingen regelmatig manifestaties te realiseren volgens de opzet van *Chromodomo*, om publieksbereik en zichtbaarheid van de instellingen te vergroten. Aan reflectie geeft K09 vorm met onder meer toelichtingen door kunstenaars en gastcuratoren, lezingen en publicaties. In het kader van educatie ontvangt K09 met enige regelmaat klassen uit het kunstvakonderwijs en het voortgezet onderwijs. K09 sluit zich aan bij het CBK-initiatief voor een stadsbreed educatieplan in samenwerking met de andere beeldende kunstinstellingen.

Beoordeling

De afzonderlijke presentaties van K09 zijn artistiek-inhoudelijk van goede kwaliteit. De specifieke context van de abstracte en daaraan gerelateerde hedendaagse kunst die K09 biedt is onderscheidend in het Groningse aanbod. Het talentontwikkelingsprogramma dat K09 voor de komende beleidsperiode heeft geïnitieerd in samenwerking met Sign en Academie Minerva is goed onderbouwd. K09 bereikt in het algemeen een trouwe maar zeer beperkte achterban. In het beleidsplan ontbreekt een goed onderbouwde strategie om de impact van de activiteiten op de stad te vergroten. In het beleidsplan kiest K09 dan ook bewust voor een op kleinschaligheid gerichte werkwijze.

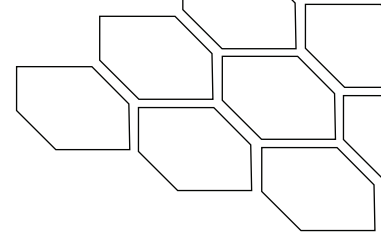
Conclusie en advies

Het gevoerde en het voorgenomen publieks- en marketingbeleid biedt onvoldoende aanknopingspunten om te verwachten dat K09 het voor een meerjarige subsidie benodigde publieke draagvlak voor haar activiteiten zal weten te verbreden. Ondanks de waardering voor de activiteiten van K09 acht de Kunstraad – in lijn met eerdere advisering – een meerjarige subsidie niet op zijn plaats.

Huidige subsidie: € 27.000

Gevraagde subsidie: € 36.000

Geadviseerd bedrag: -

40. NP3

Algemeen

NP3 noemt zich 'een representatieve multidisciplinaire mediacombinatie' die wil inspelen op actuele ontwikkelingen rond de grensgebieden van de experimenterende hedendaagse kunst. De programmering van NP3 is gerelateerd aan maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en de daarin veranderende positie van de kunst. NP3 streeft naar verdieping, vernieuwing en vooruitgang van de hedendaagse kunstpraktijk. In februari 2012 opende de instelling NP3.tmp, een nieuwe locatie in het tijdelijke pand MOBi, dat de komende vijf jaar ruimte biedt aan exposities, projecten en ateliers. MOBi is de beheer- en verhuurstichting van het pand. NP3 opteert voor opname in de landelijke Basisinfrastructuur met een subsidie van € 150.000. Wordt dit verzoek niet gehonoreerd, dan wendt NP3 zich tot het Programma Mondriaan Fonds voor een bijdrage van € 100.000. De organisatie (ruim 2 fte) wordt aangestuurd door een tweekoppige directie, ondersteund door twee projectmedewerkers en een vaste groep vrijwilligers.

Beleid

NP3 stelt zich ten doel artistiek engagement (inter)nationaal onder de aandacht te brengen. Daartoe biedt NP3 een podium aan actuele ontwikkeling. De organisatie is erop uit de beeldende kunstwereld te stimuleren tot het aangaan van nieuwe kruisbestuivingen. NP3 heeft drie locaties tot haar beschikking:

- NP3.nu (met de podia: PROMO voor talentontwikkeling van lokale kunstenaars, NULL voor experiment en kennisuitwisseling en -overdracht, en de etalage DISplay);
- NP3.npeg (interactief multimedialprogramma in Rem Koolhaas Videobusstop Emmalein);
- NP3.tmp (residentie, ateliers, multidisciplinaire uitwisseling, innovatieve, duurzame projecten in samenwerking met kunst, design, bedrijfsleven en wetenschap).

NP3 wil met een toegankelijk artistiek programma in de binnen- en buitenruimte van het nieuwe NP3.tmp in de stad extra zichtbaarheid verkrijgen. De organisatie wil in 2016 een eigen inkomstenpercentage realiseren van 28%, onder meer te verkrijgen uit betalende bezoekers, naam- en materiaalsponsoring en co-innovatie.

Beoordeling

NP3 werkt resultaatgericht aan de vormgeving van de geformuleerde ambities. Zo weet de instelling uiteenlopende partijen aan zich te binden. Met de artistieke programmering geeft NP3 op interessante wijze vorm aan zijn positie als podium voor de experimentele hedendaagse kunst. NP3 beschikt over een relevant, breed landelijk en internationaal netwerk en heeft zich als Groningse instelling (inter)nationaal op de kaart weten te zetten. Een belangrijke sleutelfunctie in de culturele keten van de stad vervult NP3 op het gebied van talentontwikkeling van jonge kunstenaars.

De inzet van de tijdelijke nieuwe locatie is cruciaal in het vergroten van het publieksbereik en eigen inkomsten; de Kunstraad denkt hierbij niet aan toevallige passanten maar aan bewuste bezoekers. Hoe NP3 de nieuwe publieksgroepen daadwerkelijk wil bereiken, behoeft concrete uitwerking. Nu NP3 een extra podium onder zijn hoede heeft, moet de organisatie alert zijn op het voorkomen van versnippering van aandacht.

Conclusie en advies

Met de artistieke programmering op het gebied van hedendaagse experimentele en geëngageerde kunst draagt NP3 bij aan de dynamiek en diversiteit van de beeldende kunst in Groningen. Met het talentontwikkelingsprogramma voor recent afgestudeerde kunstenaars vervult NP3 een belangrijke schakel in de stedelijke infrastructuur. Het (inter)nationale profiel van de instelling is goed. De nieuwe locatie, die met steun van de gemeente, de provincie en woningcorporatie Nijestee is gerealiseerd, biedt voldoende kansen om in de stad ook de buiten de eigen kring van geïnteresseerden noodzakelijke zichtbaarheid te verkrijgen. Een belangrijk deel van de verdrievoudigde subsidieaanvraag die NP3 bij de gemeente heeft ingediend is bestemd voor de programmering van deze nieuwe locatie. De hoogte van het gevraagde subsidiebedrag is niet reëel met het oog op het beschikbare budget. De Kunstraad adviseert positief over toekenning van € 100.000.

Huidige subsidie: € 53.000
Gevraagde subsidie: € 150.000
Geadviseerd bedrag: € 100.000

41. SIGN

Algemeen

De Stichting Sign heeft zich sinds de oprichting in 2004 ontwikkeld tot een interdisciplinair experimenteel podium voor jonge kunstenaars. Met regelmaat is er werk te zien van jonge, pas afgestudeerde kunstenaars uit heel Nederland. Met deze landelijke oriëntatie is Sign uit op uitwisseling en confrontatie met wat elders in het land op het gebied van de beeldende kunst gebeurt. Sign organiseert per jaar gemiddeld 20 tentoonstellingen en projecten zowel in eigen huis als op locatie.

De organisatie bestaat uit een artistiek directeur (M-baan), een op projectbasis werkende zakelijk leider en een aantal vrijwilligers. Sinds 2011 opereert de dagelijkse leiding gescheiden van het bestuur.

Beleid

Sign heeft de ambitie de podiumfunctie op landelijk niveau verder te versterken en daarin een pioniersrol te blijven vervullen. Het jaar 2012 wil Sign gebruiken om de nieuwe beleidsperiode goed voor te bereiden. Een groot deel van de programmering is gericht op talentontwikkeling. Naast het landelijk scouten en presenteren van jonge, pas afgestudeerde kunstenaars wil Sign ook eerder getoond toptalent terughalen en laten zien. Zo bewerkstelligt Sign uitwisseling met en confrontatie tussen verschillende generaties en kunstenaars afkomstig uit het noorden en de rest van Nederland. Gedurende het proces van voorbereiding tot presentatie krijgen de jonge kunstenaars coaching en worden ze gestimuleerd ook nieuw werk te maken. Sign neemt zich voor om per jaar 17 tentoonstellingen en projecten te realiseren en deze vaker te voorzien van een randprogrammering. Om de in de praktijk verworven expertise goed en toegankelijk te documenteren wordt een digitaal archief gerealiseerd. Sign onderschrijft het initiatief van het CBK voor een stadsbreed educatieplan in samenwerking met de andere beeldende kunstinstellingen. Sign werkt vooral veelvuldig samen buiten de beeldende kunstsector en zoekt juist daar naar een ander publiek.

Beoordeling

De Kunstraad waardeert de inzet waarmee de directie van deze kleine instelling de artistieke doelstellingen weet te bereiken. De artistieke kwaliteit van de programmering is ruim voldoende. Sign toont aan een goede neus te hebben voor jong artistiek talent en beschikt over het juiste (inter)nationale netwerk. De rol die Sign speelt op het gebied van talentontwikkeling is van groot belang voor het beeldende kunstklimaat van de stad.

De actuele programmering draagt bij aan de diversiteit van het stedelijk beeldende kunstaanbod. Sign onderscheidt zich door de mate waarin vorm wordt gegeven aan reflectie. Het podium vindt goede aansluiting bij de actualiteit en jonge kunstenaars.

De onderbouwing en het ondernemerschap in het beleidsplan om de zichtbaarheid van het podium in de stad te vergroten stellen teleur. De wens om de eigen identiteit te bewaken is gegrond, maar Sign zou meer kunnen openstaan voor samenwerking met collega-instellingen op terreinen als pr en marketing.

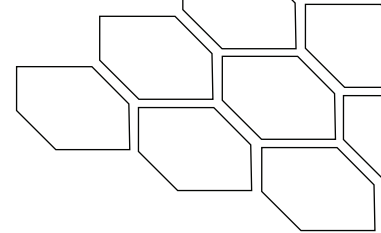
Advies en conclusie

De Stichting Sign heeft de afgelopen jaren aangetoond van grote meerwaarde te zijn voor de talentontwikkeling in de stad. De programmering van actuele experimentele kunst draagt bij aan de infrastructuur van de beeldende kunstsector in de stad. De actuele experimentele kunst is kwetsbaar en verdient ondersteuning. Sign toont niet de ambitie om door te groeien. Daarvoor heeft de Kunstraad begrip. Het werken aan een brede zichtbaarheid in de stad binnen de eigen mogelijkheden is echter een verantwoordelijkheid van alle door de gemeente gesubsidieerde instellingen. De Kunstraad adviseert positief over toekenning van het gevraagde bedrag maar verwacht een actievere bijdrage aan de gezamenlijke inspanningen om de zichtbaarheid van de beeldende kunst in Groningen te vergroten.

Huidige subsidie: € 39.000

Gevraagde subsidie: € 43.000

Geadviseerd bedrag: € 43.000

42. Tschumipaviljoen

Algemeen

Het Tschumipaviljoen is in 1990 neergezet op het Hereplein voor de manifestatie *What a wonderful World*. Het glazen gebouw werd ontworpen door de architect Bernard Tschumi. Sinds 1995 wordt het architectonisch bijzondere gebouw beheerd door resp. de Stichting De School en de Stichting Tschumipaviljoen met het doel er kunstenaarsprojecten in te realiseren. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud. De huidige beheerstichting beschouwt het gebouw als een stedelijk podium. Het afgelopen jaar kreeg het Tschumipaviljoen na een publieksenquête de Groningse straatkunstprijs uitgereikt. De organisatie bestaat uit een curator/coördinator (ID-baan) en een stichtingsbestuur. De curator kan een beroep doen op een tweekoppige programmaraad van wisselende samenstelling.

Beleid

De programmering van het Tschumipaviljoen, bestaande uit zes projecten per jaar, is erop gericht om bovenregionaal en (inter)nationaal nieuwe invloeden en ontwikkelingen in de mediakunst en technologie te tonen. Ook wil het op dit terrein samenwerkingsverbanden en cross-overs realiseren.

De stichting beschouwt het paviljoen als stedelijk podium dat verbonden is met de openbare ruimte. Het voornemen is om dit gegeven meer dan voorheen in de programmering vorm te geven. De inzet van eigen producties moet de continuïteit van de programmering waarborgen en leegstand voorkomen. In samenwerking met Academie Minerva is een jaarlijks talentontwikkelingsproject opgezet waarbij een gerenommeerd kunstenaar gastlessen aan studenten geeft. De hieruit voortkomende projecten zijn op verschillende locaties in de stad te zien (als 'lichtfestival' aansluitend op de winterevenementen in de stad). De stichting onderschrijft het CBK-initiatief voor een stadsbreed educatieplan in samenwerking met de beeldende kunstinstellingen. Zelf heeft men een plan ontwikkeld voor een jaarlijks educatieproject rond het thema *Techniek en beweging & geluid* voor de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

Beoordeling

Het Tschumipaviljoen is een uniek architectonisch podium met veel potentie. Hoewel de programmering incidenteel bijzondere projecten laat zien, constateert de Kunstraad dat de mogelijkheden van het gebouw nog steeds onvoldoende worden benut. Hoe de stichting de in het beleidsplan geformuleerde ambities precies wil bereiken, wordt niet goed onderbouwd. Een stappenplan ontbreekt. De specialisatie in e-culture en mediatechnologie blijkt in de praktijk te beperkend om tot een doorlopende, aansprekende en zichtbare programmering te komen, al dan niet in samenwerking met de collega-instellingen in de beeldende kunstsector. Van daadwerkelijk cultureel ondernemerschap kan de Kunstraad in het beleid onvoldoende terugvinden. De uitwerking van een effectieve marketing- en publieksstrategie ontbreekt, evenals kennis van het publiek. Hoe de organisatie de eerste verkenning van verdienmodellen verder oppakt blijft onvermeld. Het is de vraag of een stichting van deze beperkte omvang en in deze opzet wel in staat kan zijn om de gewenste programmering te realiseren.

Advies en conclusie

Kijkend naar de huidige beleidsperiode en het vorige advies, constateert de Kunstraad dat de aanvankelijke ambitie niet is waargemaakt, ondanks de betrokkenheid van de organisatie. Het beleidsplan overtuigt de Kunstraad onvoldoende van de haalbaarheid van de voornemens en van het enthousiasme benodigd om een significante bijdrage te leveren aan de Groningse infrastructuur.

De Kunstraad adviseert om het Tschumipaviljoen in te zetten als etalage voor kunstinstellingen in de stad en daarbuiten, als onderdeel van en gecoördineerd door het CBK. Deze organisatie heeft een uitstekend beleid op het gebied van kunst in de openbare ruimte en zal naar verwachting in toenemende mate een coördinerende rol gaan spelen in de beeldende kunstsector van de stad. De Kunstraad adviseert aan het CBK een geormerkt bedrag toe te kennen voor de coördinatie van de activiteiten in het Tschumipaviljoen.

Huidige subsidie: € 33.000

Gevraagde subsidie: € 38.000

Geadviseerd bedrag: € 25.000 (t.b.v. CBK, geormerkt voor het Tschumipaviljoen)

43. WALL HOUSE #2

Algemeen

Het Wall House, in 1973 als concept ontworpen door de invloedrijke architect John Hejduk, werd in 2001 gebouwd aan de Hoornse Plas. Het ontwerp is nog steeds onderdeel van het curriculum van de architectuuropleidingen in de Westerse wereld. Na de opening nam op verzoek van de gemeente de Stichting Wall House #2 het beheer van het gebouw op zich. Om het onderhoud van het pand zeker te stellen, kreeg de gemeente het pand in 2011 weer in eigendom. De stichting richt zich nu exclusief op de exploitatie van het bijzondere gebouw. De organisatie bestaat uit een parttime directeur (0,2 fte), een parttime stafmedewerker (niet in de begroting) en een bestuur. De organisatie kan een beroep doen op enkele vrijwilligers en een drietal externe adviseurs.

Beleid

Het Wall House is ongeschikt voor gebruik als normale tentoonstellingsruimte. Wel geeft het pand op allerlei manieren aanleiding tot projecten waarmee aspecten van het huis worden onderzocht. Op dit gegeven stoelt het artistieke beleid. Naast het faciliteren van onderzoek door studenten en professionals wil het Wall House de komende beleidsperiode jaarlijks drie kwalitatief hoogstaande internationale projecten organiseren voor een breed en divers publiek.

Voor lokale jonge kunstenaars vindt eens per jaar een talentontwikkelingsproject plaats. Wall House onderschrijft het CBK-initiatief voor het realiseren van een stadsbreed cultuureducatieplan in samenwerking met alle beeldende kunstinstellingen.

Het Wall House ziet goede inhoudelijke aanknopingspunten voor een alliantie met het Groninger Museum. De gesprekken gaven aanleiding tot wederzijds enthousiasme. Begin 2012 doorloopt de organisatie een traject met een extern adviseur om een optimale en professionele bedrijfsvoering te realiseren met zoveel mogelijk output binnen een minimale begroting.

Beoordeling

Met de bouw van het Wall House #2 verkreeg de stad een bijzonder architectonisch icoon. Hoewel het gebouw in de stad vrij onbekend is, heeft het aanzien in binnen- en buitenland en beschikt de stichting over een goed internationaal netwerk. De bevoegde directie heeft een interessant en goed onderbouwd artistiek beleid uitgezet. Het Wall House opereert in een niche maar is vanwege het gebouw, het netwerk en het bijzondere artistieke beleid een waardevolle aanvulling op de Groningse beeldende kunstsector. De ligging van het gebouw in een bijzondere stadsuitbreiding kan beter worden benut.

De organisatie is erg smal: de directie kampt met een te hoge werkdruk. Het is goed dat de stichting met expertise van buiten de bedrijfsvoering doorlicht. Het idee voor een alliantie met het Groninger Museum biedt perspectief op een betere zichtbaarheid en organisatorische structuur.

Conclusie en advies

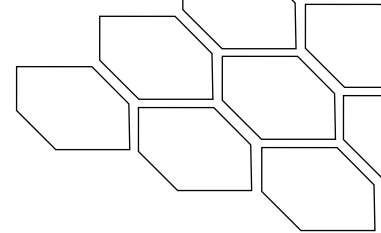
Met het Wall House #2 heeft de gemeente Groningen een bijzonder gebouw in bezit, dat het verdient beter uit de verf te komen. Uit het beleidsplan en de huidige beleidsperiode concludeert de Kunstraad dat het voortbestaan van de Stichting Wall House #2 in de huidige vorm op den duur niet houdbaar is. Hoewel het artistieke beleid van goede kwaliteit is, zijn gebouw en organisatie onvoldoende toegerust om het Wall House op eigen kracht tot bloei te laten komen.

Een samengaan met het Groninger Museum kan het Wall House de benodigde zakelijke structuur en zichtbaarheid geven. De Kunstraad adviseert de gemeente om beide instellingen te vragen de mogelijkheid te onderzoeken van een vergaande samenwerking, waarbij het Wall House – met behoud van netwerk en inhoudelijke expertise – als onderdeel van het Groninger Museum kan functioneren. Het is duidelijk dat hier pas stappen kunnen worden gezet als het Groninger Museum weer over een nieuwe directeur beschikt. Onder voorwaarde dat aansluiting bij het Groninger Museum wordt gerealiseerd, adviseert de Kunstraad positief over de toekenning van een meerjarige subsidie ter hoogte van € 30.000.

Huidige subsidie: € 20.000

Gevraagde subsidie: € 30.000

Geadviseerd bedrag: € 30.000

44. BEELDLIJN

Algemeen

De Stichting Beeldlijn legt zich toe op het maken van audiovisuele producties over het culturele, sociale, economische en politieke leven in Noord-Nederland en de vertoning daarvan aan een breed publiek. In 2011 vierde de stichting haar 25-jarig bestaan. Beeldlijn genereert zelf de benodigde productiegelden maar vraagt subsidie voor het waarborgen van de continuïteit door een coördinator.

Beleid

Beeldlijn stelt dat de documentaire meer dan ooit een vitale kunstvorm is in de hedendaagse beeldcultuur en daarmee een plaats inneemt in de culturele keten. Naast de productie van twee tot drie documentaires per jaar en de vertoning daarvan aan een zo groot mogelijk publiek, wil Beeldlijn ook een bijdrage leveren aan een creatieve en toegankelijke audiovisuele sector in de noordelijke provincies. Beeldlijn zet in op verbreding en sturing door enerzijds categorieën van onderwerpen te formuleren passend in de missie van Beeldlijn en anderzijds door actief creatieve mensen te benaderen voor het maken van een documentaire in de categorie 'vrije onderwerpen'. De kwaliteit van de documentaires wordt bewaakt door de producties – in samenwerking met de lokale omroep – voor financiering aan het Filmfonds en het Mediafonds aan te bieden, die strenge kwaliteitscriteria hanteren. Hiernaast onderzoekt de stichting alternatieve vormen van financiering. Beeldlijn wil in het schrale filmmakersklimaat in Noord-Nederland een netwerkfunctie vervullen en (de eigen) verjonging stimuleren. Zo organiseert de stichting viewings, sessies met jonge makers over nieuwe ontwikkelingen in het documentaire genre, seminars en een jaarlijkse Beeldlijndag waar jonge en ervaren makers elkaar ontmoeten.

Beoordeling

De artistieke kwaliteit van de door Beeldlijn met kennis van zaken geproduceerde documentaires staat buiten kijf. De onderwerpskeuze en -benadering leiden tot interessante filmproducties met regionale en landelijke uitstraling. Op deze wijze vervult Beeldlijn een ambassadeursrol voor Groningen en levert de stichting een waardevolle bijdrage aan het vastleggen van het culturele erfgoed van stad en provincie.

De organisatie functioneert goed. Beeldlijn realiseert met weinig middelen een aanzienlijke output. Het is verheugend te constateren dat Beeldlijn oog heeft voor verjonging en experiment.

Advies en conclusie

De Kunstraad is positief over de meerwaarde van deze kleine organisatie voor de culturele keten. Met de documentaires levert Beeldlijn een bijdrage aan het vastleggen van noordelijk erfgoed en maakt daarmee ook deel uit van de erfgoedketen. Het onderhouden van contacten met dit circuit ligt voor de hand. De Kunstraad adviseert positief over toekenning van het gevraagde bedrag.

Huidige subsidie: € 17.000

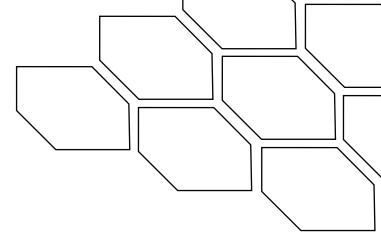
Gevraagde subsidie: € 17.000

Geadviseerd bedrag: € 17.000

HOOFDSTUK 5 | LETTEREN

De sector Letteren neemt in dit advies een bescheiden plaats in. Dat klopt waar het gaat om het aantal subsidieaanvragen. Maar Groningen is natuurlijk wel degelijk ook een letterenstad. Dat kan ook niet anders met de aanwezigheid van een universiteit en een hogeschool. Er zijn veel boekhandels, waaronder een aantal welvoorziene, brede tot een reeks meer gespecialiseerde en er kan dan ook van een geletterd klimaat worden gesproken.

De grootste instelling is de openbare bibliotheek. Daarbij gaat het om de Groningse stadsbibliotheek als een onderdeel van Biblionet. Deze instelling verzorgt zowel zijn traditionele taken als een reeks taken gericht op hedendaagse en toekomstige ontwikkelingen die te maken hebben met lezen en met informatie in het algemeen. Biblionet is een stevige partner in het Groninger Forum. Bovendien is Biblionet de provinciale bibliotheek die vele vestigingen in de hele provincie runt en ondersteunt. De algehele ondersteuning wordt vanuit de back office verleend. Daarnaast is er een tweetal veel kleinere organisaties. Het Poëziepaleis opereert vanuit Groningen in het hele land op het gebied van educatie en de dichtkunst. De Stichting Literaire Activiteiten Groningen bundelt enkele initiatieven op het gebied van de presentatie van poëzie en proza. Deze beide instellingen willen nauwer samenwerken en wellicht samengaan. Op die manier nemen ze binnen de keten een steviger positie in. Bovendien hebben deze stichtingen op verschillende manieren een band met Biblionet. Het zelfstandig maar in samenhang met Biblionet werken is een goede zaak omdat zo de eigen inhoudelijke drijfveren vanuit de stichtingen tot hun recht blijven komen. De vraag of bij het Poëziepaleis nu sprake is van een in Groningen gevestigde landelijke instelling of van een Groningse instelling met landelijke werking blijft een lastige.

45. BIBLIONET GRONINGEN

Algemeen

Biblionet Groningen is een netwerk van fysieke en virtuele bibliotheken in de stad en provincie Groningen. De Bibliotheek Groningen vormt een integraal onderdeel van de Stichting Biblionet Groningen, die in 2000 is ontstaan uit een fusie tussen de gemeentelijke en provinciale bibliotheekorganisaties. De gemeente Groningen verstrekt een gespecificeerde subsidie aan Biblionet Groningen voor de exploitatie van de stedelijke filialen, de serviceorganisatie voor facilitaire en logistieke dienstverlening (waaronder een afdeling educatie) en het centraal werkgeverschap. Biblionet Groningen is partner van het in 2017 te realiseren Groninger Forum.

Beleid

De Bibliotheek Groningen presenteert zich als een moderne laagdrempelige ontmoetingsplaats waar inwoners van de stad betrouwbare informatie kunnen vinden. Een plek waar media kunnen worden geleend en waar aansprekende, toegankelijke literaire activiteiten worden georganiseerd op het kruispunt van onderwijs, welzijn, cultuur, recreatie en erfgoed.

In de komende beleidsperiode rekent de bibliotheek tot haar kerntaken:

- lezen en literatuur: de bibliotheek als vind- en bewaarplaats van literatuur met speciale aandacht voor het e-boek en de organisatie van laagdrempelige literaire activiteiten;
- ontwikkeling en educatie: met een sterk accent op mediawijsheid van kinderen en volwassenen en leesbevordering. De bibliotheek wil met partners een ondersteuningslijn opzetten van baby tot onderwijs voor volwassenen en vormt daarmee een doorgaande leeslijn in het kader van levenslang leren;
- kennis en informatie: het toegankelijk maken van (digitale) informatie met een actief presentatiebeleid en deskundige bibliotheekmedewerkers;
- ontmoeting en debat: de bibliotheek als plaats om te lezen, te werken, te studeren en te debatteren over maatschappelijke en literaire thema's;
- kunst en cultuur: een substantiële bijdrage leveren aan de literaire infrastructuur van de stad met een breed en divers activiteitenprogramma binnen en buiten de bibliotheek.

Deze laatste taak wil de bibliotheek de komende periode uitbouwen tot het Huis van de Letteren dat met het Huis van Informatie een belangrijk deel gaat uitmaken van de nieuwe Forumbibliotheek. Als sleutelwoorden bij de ontwikkeling van de Forumbibliotheek worden onder meer genoemd experiment, cross-overs met andere disciplines (beeld, geluid en objecten), dynamische presentaties van de collectie, actualiteit en moderne betrokken medewerkers.

Beoordeling

Een bibliotheek is in alle opzichten een basisvoorziening in een stad. En het beleidsplan van Biblionet oogt degelijk. De verschillende kernfuncties worden goed omschreven en er staan meetbare doelen in. De analyse van sterke en zwakke punten ziet er helder uit. Biblionet laat een beeld zien van een goed georganiseerde instelling. Men wil voortgaan op de ingeslagen weg en vindt houvast aan de vorig jaar vastgestelde gemeentelijke bibliotheekvisie. In dat licht is het natuurlijk erg belangrijk dat de centrale vestiging van de bibliotheek over enkele jaren naar het Groninger Forum zal verhuizen. Dat biedt ook voor deze bibliotheek interessante nieuwe perspectieven. Het beleidsplan voldoet aan veel van de gemeentelijke criteria.

Anderzijds ontbreekt het in het beleidsplan wel aan een inhoudelijk vergezicht. Er wordt op degelijke wijze ingegaan op digitale ontwikkelingen, de inzet voor laaggeletterden en de brede informatiefunctie maar naar de mening van de Kunstraad zijn de uitdagingen op het gebied van het lezen en het informeren groter dan waar hier op wordt geanticipeerd. Het is ook opvallend dat vrijwel niet wordt ingegaan op de verhuizing naar het Forum en ook niet op welke wijze dat zal leiden tot een andere optiek op het Groningse bibliotheekwerk en op de manier waarop daar naartoe wordt gewerkt. De partners in het Forum worden nauwelijks genoemd.

Het beleidsplan focust ook niet sterk op de toch wel zeer verschillende doelgroepen met heel andere verwachtingen van de bibliotheek van de toekomst. Ze worden wel benoemd maar het is niet duidelijk welke marketingstrategie zal gaan worden gevoerd. Ook het zakelijk beleid laat geen opmerkelijke initiatieven zien, hetgeen van een organisatie met de omvang van Biblionet toch wel zou mogen worden verwacht.

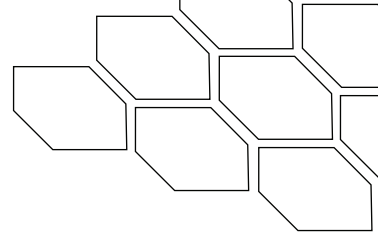
De taken van Biblionet bevinden zich op het snijvlak van cultuur, educatie en welzijn. De instelling wordt echter geheel gesubsidieerd vanuit de cultuurbegroting en is daarbinnen een van de grootste spelers. Dat betekent dat de begroting mede moet worden afgewogen tegen de noden bij andere culturele instellingen.

De begroting is opgebouwd naar kostenplaats en niet naar inhoudelijke functie. Dat maakt de bedrijfsvoering weinig transparant. Het is niet te zien wat de kosten en baten van de verschillende functies zijn.

Advies en conclusie

Biblionet is niet alleen een culturele maar ook een maatschappelijke instelling. De taken worden goed uitgevoerd en de instelling is op vele fronten actief. Op veel ontwikkelingen in de eigen sector en daarbuiten wordt actief en direct ingespeeld. Van een organisatie van deze omvang en met deze positie zou echter een wat meer vooruitgeschoven rol kunnen worden verwacht, zowel inhoudelijk (in de richting van het Forum) als zakelijk. De begroting biedt onvoldoende inzicht in de kosten en baten van de diverse taken. Mede in het licht van de grote druk op het cultuurbudget adviseert de Kunstraad een subsidie van € 5.825.000 beschikbaar te stellen, aan te vullen met doelsubsidies 'Noorderbad' en 'Schoolbibliotheek' tot een totaalbedrag van € 6.044.000. Dat is een korting van ongeveer 3%, in dezelfde orde van grootte als de efficiëncykorting bij de grote gemeentelijke culturele organisaties, zoals De Oosterpoort/Stadsschouwburg en de Stedelijke Muziekschool.

Huidige subsidie: € 6.038.000 (+ € 100.000 Noorderbad en € 119.000 Schoolbibliotheekdienst)
Gevraagde subsidie: € 6.083.000 (+ € 100.000 Noorderbad en € 119.000 Schoolbibliotheekdienst)
Geadviseerd bedrag: € 5.825.000 (+ € 100.000 Noorderbad en € 119.000 Schoolbibliotheekdienst)

46. POEZIËPALEIS

Algemeen

Het Poëziepaleis wil zoveel mogelijk kinderen en jongeren in Nederland met poëzie in aanraking brengen, docenten daartoe handvatten aanreiken en schrijftalent begeleiden. Kernactiviteit van de stichting is het organiseren van twee landelijke dichtwedstrijden, één voor jongeren en één voor kinderen, met daaraan gekoppeld de publicatie van dichtbundels met winnaars en finaledagen in De Oosterpoort. Nu ontvangt het Poëziepaleis een rijkssubsidie ter hoogte van € 153.500 (Basisinfrastructuur). De komende periode is het Poëziepaleis voor rijkssubsidie aangewezen op het Letterenfonds, dat maximaal € 77.000 per instelling mag honoreren.

Beleidsplan

Het Poëziepaleis positioneert zich als landelijk loket voor poëzie-educatie. De komende periode is het streven erop gericht de wedstrijdconcepten te continueren en het deelnemersbereik met 10% te vergroten. Het aspect talentontwikkeling zal verder worden uitgebouwd. Samen met Poetry International wil het Poëziepaleis een jongerenvariant van de Dichter des Vaderlands in het leven roepen. Het in de stad Groningen ontwikkelde concept van de Kinderdichter zal aan andere steden worden aangeboden. De contacten met het primair en voorgezet onderwijs wil het Poëziepaleis onder meer intensiveren via de Pabo's en lerarenopleidingen. Het Poëziepaleis en Stichting Literaire Activiteiten Groningen verwachten meerwaarde te behalen door een intensivering van de samenwerking. Men onderzoekt de mogelijkheden hiertoe.

Beoordeling

Het Poëziepaleis heeft veel ervaring en kent zowel inhoudelijk als zakelijk een degelijke opzet. Met een reeks aan instellingen wordt goed samengewerkt. Het lesmateriaal heeft kwaliteit. Tot dit jaar wordt het grootste deel van de subsidie landelijk verkregen; de verwachting is echter dat deze subsidie gelet op het nieuwe landelijke beleid zal worden gehalveerd. Om die reden wordt aan de gemeente Groningen gevraagd de subsidie te verdrievoudigen. Het beleidsplan ademt ook deze ambivalentie: is het Poëziepaleis nu een landelijk project dat vanuit Groningen opereert of een Gronings project met een landelijke uitstraling? De Kunstraad stelt vast dat het hier een landelijk project betreft dat zich richt op alle scholen in het land. Groningen is de plaats van vestiging en presentatie.

Het streven om te komen tot een nauwe samenwerking en mogelijk een fusie met de Stichting Literaire Activiteiten Groningen heeft interessante aspecten en kan het Groningse deel van het Poëziepaleis een duidelijker plaats in de letterketen geven.

Hoezeer opzet en uitvoering de Kunstraad ook aanspreken, het is een duur project met relatief geringe publieksinkomsten en weinig andere inkomsten dan subsidies.

Conclusie en advies

Op inhoudelijke gronden en gelet op de banden met Groningen verdient het Poëziepaleis zeker een subsidie van de gemeente Groningen. Er is echter geen grond voor een verdriedubbeling van de subsidie. De Kunstraad adviseert een bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen.

Ter versteviging van het cultureel ondernemerschap, noodzakelijk om meer inkomsten te kunnen genereren, en om de samenwerking met de Stichting Literaire Activiteiten Groningen beter te kunnen vormgeven, adviseert de Kunstraad een extra bijdrage van € 10.000 voor 2013 en voor 2014.

Huidige subsidie: € 24.000

Gevraagde subsidie: € 77.000

Geadviseerd bedrag: € 25.000

+ € 10.000 in 2013 en in 2014 als ondersteuning in het kader van de verwerving van aanvullende financiering.

47. STICHTING LITERAIRE ACTIVITEITEN GRONINGEN

Algemeen

De Stichting Literaire Activiteiten Groningen (SLAG) werd in 2009 op verzoek van de gemeente opgericht met als doel meer eenheid te brengen in het stedelijk letterenbeleid. Daartoe werden drie bestaande initiatieven waaronder de poëziefestivals Dichters in de Prinsentuin en de Poëziemarathon bestuurlijk in één stichting samengebracht. Drie redactieraden, een voor elke activiteit, realiseren onder leiding van een coördinator de programmering van de twee genoemde poëziefestivals en van het nieuwe prozafestival Het Grote Gebeuren. Daarnaast beheert SLAG de literaire website van Groningen. Biblionet ondersteunt SLAG door de financiële administratie van de stichting uit te voeren.

Beleid

SLAG wil een platform zijn voor zoveel mogelijk kwalitatief hoogwaardig en voor het publiek aantrekkelijk literair aanbod. De stichting stelt zich ten doel om Groningen een overtuigende plaats te geven in de top vijf van literaire steden in Nederland: met de drie festivals als kernactiviteit en de coördinatie/organisatie van (nieuwe) literaire activiteiten in Groningen. In de komende beleidsperiode streeft SLAG zowel naar een verdergaande inhoudelijke ontwikkeling van de activiteiten als naar een adequate financiële en organisatorische inbedding van de organisatie. SLAG constateert met het Poëziepaleis dat hun beider activiteiten een keten vormen op het gebied van literatuureducatie en talentontwikkeling. De twee stichtingen zien inhoudelijke en zakelijke voordelen in een vergaande intensivering van de samenwerking en onderzoeken de mogelijkheden daartoe.

Beoordeling

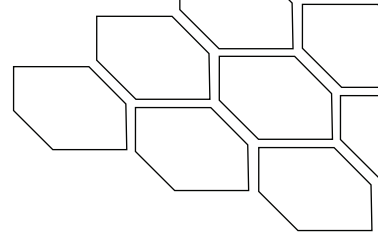
Het is een goede zaak dat er een stichting is die een aantal literaire activiteiten bundelt en het is ook goed dat de activiteiten in die bundeling hun eigen karakter behouden. Er is vertrouwen in de kwaliteit van de projecten die door SLAG worden uitgevoerd. SLAG heeft een centrale positie in de literaire keten, met name op het gebied van de presentatie. Toch stelt het beleidsplan wat teleur. Er lijkt enige stagnatie in het proces naar een werkelijke bundeling. Er wordt zeer matig voldaan aan de eisen ten aanzien van cultural governance. Het feit dat daar geen tijd voor was, mag niet als excuus dienen. Daar komt bij dat SLAG de afgelopen jaren een extra subsidie van € 20.000 per jaar heeft gekregen ter versterking van de organisatie.

SLAG draait vrijwel geheel op fondsen en subsidies. De publieksinkomsten zijn verwaarloosbaar. Hoe sympathiek het ook is om een festival gratis of voor een laag tarief toegankelijk te laten zijn, het geïnteresseerde publiek moet toch zeker bereid worden geacht een redelijke entreprijs te betalen. Indien men ervoor kiest bepaalde activiteiten gratis aan te bieden dan zouden daar andere met een wat hogere toegangsprijs tegenover moeten staan. De banden met andere maatschappelijke organisaties en sponsors zijn nog erg minimaal. De rol op de gebieden talentontwikkeling en educatie is nog erg weinig uitgewerkt.

Conclusie en advies

SLAG is een interessante bundeling van een aantal literaire activiteiten en draagt zeker inhoudelijk in positieve zin bij aan het literaire klimaat in Groningen. De artistieke kwaliteit is goed. De organisatie voldoet echter maar zeer matig aan de eisen van cultural governance, er worden veel te weinig publieksinkomsten gegenereerd en er is nog onvoldoende sprake van hedendaags cultureel ondernemerschap. De Kunstraad adviseert om een meerjarige subsidie toe te kennen van € 25.000.

Huidige subsidie: € 16.200 (+ € 20.000 incidentele doelsubsidie)
Gevraagde subsidie: € 38.000
Geadviseerd bedrag: € 25.000

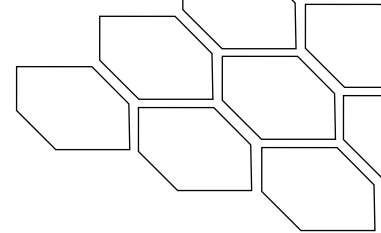

HOOFDSTUK 6 | OVERIGE INSTELLINGEN

Een aantal instellingen valt niet te rangschikken onder de drie kunstdisciplines die hiervoor aan de orde zijn gekomen. Het gaat daarbij om instellingen die zeer verschillen van aard en omvang.

Er zijn twee grote instellingen in deze categorie, te weten Liga 68/ForumImages en de Stedelijke Muziekschool/Kunstencentrum Groep. Laatstgenoemde instellingen willen gaan fuseren en hebben onder de titel *de Fusie* een schriftelijk stuk ingediend. Omdat dit niet binnen de criteria past, is daarover – met argumenten – geen advies uitgebracht.

Bij twee instellingen wordt twijfel uitgesproken of deze wel thuishoren in de beoordelingscyclus van de cultuurnota: de Van der Leeuw-lezing en Vier 5 mei/Bevrijdingsfestival.

48. STEDELIJKE MUZIEKSCHOOL GRONINGEN/KUNSTENCENTRUM GROEP

Algemeen

De te verzelfstandigen Stedelijke Muziekschool Groningen en de Kunstencentrum Groep zijn overtuigd van de zakelijke en inhoudelijke meerwaarde van een fusie van beide instellingen tot één kernvoorziening voor cultuureducatie en amateurkunst.

In eerdere advisering noemde de Kunstraad de fusie van de betrokken instellingen noodzakelijk om ondernemend, professioneel en in samenhang te kunnen inspelen op inhoudelijke ontwikkelingen in de kunst en de kunsteducatie (advies van september 2010). Essentieel voor de fusie noemde de Kunstraad dat betrokken instellingen een duidelijke visie en een helder stappenplan ontwikkelen. Als eerste zou de leiding een duidelijke keuze moeten maken of de nieuwe kernvoorziening de rol van aanbieder ambieert of die van een primair uit te voeren makelaarsrol (advies van december 2011).

Beleid

Na het te verwachten samengaan in 2012 onder de werktitel *de Fusie*, stelt de directie een koplopersgroep samen dwars door de organisatie heen. Deze moet de komende jaren nieuw beleid ontwikkelen en optreden als kwartiermaker voor een nieuwe, op ondernemerschap gebaseerde bedrijfscultuur. De voorbereidingen van de koplopersgroep moeten halverwege de nieuwe beleidsperiode resulteren in activiteitenprogramma's die een duidelijke winst opleveren ten opzichte van de huidige situatie. In de nieuw te varen koers wil de Fusie het aanbod afstemmen op de culturele levensloop van 'de stadjer'. In dit verband voorziet de Fusie een verschuiving in het aanbod van kennismakingsactiviteiten naar activiteiten gericht op verdieping. Het voornemen is om te gaan werken met leerdoelen en effectmeting. Ook wil de Fusie investeren in de ontwikkeling van kunstenaars en docenten naar professionele leermeesters en coaches. Daarbij zou de Fusie een regisserende rol willen spelen in de afstemming en bemiddeling van het cultuureducatieaanbod van professionele instellingen.

Beoordeling

De Stedelijke Muziekschool Groningen en de Kunstencentrum Groep hebben onder de titel *de Fusie* een document ingediend dat in feite een heel uitgebreide missie en visie is van de nieuwe organisatie. Het is geen beleidsplan en het is ook niet te bezien als een aanvraag om subsidie te verkrijgen voor concreet omschreven activiteiten. In die zin voldoet het dus niet aan de criteria die de gemeente heeft opgesteld voor instellingen die kunnen worden opgenomen in de nieuwe cultuurnota. Deze instellingen hebben natuurlijk al eerder beleidsdocumenten opgesteld ter onderbouwing van hun fusieplannen, maar nu mocht er een beleidsplan worden verwacht. Het nu voorliggende stuk is echter zo algemeen van aard dat de Kunstraad er in het kader van deze procedure geen houvast aan heeft. Het stuk lijkt meer bedoeld ter interne motivatie van de medewerkers dan om helderheid te bieden aan de subsidiegevers. Ook de naam *de Fusie* duidt op die interne gerichtheid. Het stuk bevat zeker herkenbare gedachtegangen maar het gaat vrijwel niet in op de vele uitdagingen waarvoor de nieuwe organisatie zal komen te staan. In het advies van de Kunstraad over deze fusie dat op verzoek van de gemeente op 1 december 2011 is uitgebracht, is een serie aanbevelingen gedaan maar zaken als principiële beleidskeuzes, het betrekken van de zeer diverse klantgroepen, de samenwerking met andere culturele instellingen, het bedrijfsmodel: het wordt hoogstens aangestipt maar niet uitgewerkt. Overigens blijft de Kunstraad onverminderd van mening dat krachtig moet worden doorgezet om met de Muziekschool en de Kunstencentrum Groep tot één stevige instelling op het gebied van amateurkunst en cultuureducatie te komen.

De grootste zorg van de Kunstraad ligt bij de verbindende rol tussen culturele instellingen en het onderwijs. In plannen van en gesprekken met veel kunstinstellingen wordt aangegeven dat men de rol van de partners in de Fusie op dit terrein onvoldoende vindt en dat men dus gaat zoeken naar eigen oplossingen voor de organisatie van de band tussen kunst en onderwijs. Over dit probleem wordt in het stuk van de Fusie niets gezegd.

Er wordt ook niet ingegaan op de korte termijn. Feitelijk gaat het hier immers om een subsidieaanvraag voor een bedrag van € 3.163.000: de optelsom van de bedragen voor de beide instellingen. Dit bedrag wordt slechts in zeer grote lijnen onderbouwd en er wordt niet aangegeven welke producten er voor deze subsidie zullen worden geleverd.

Conclusie en advies

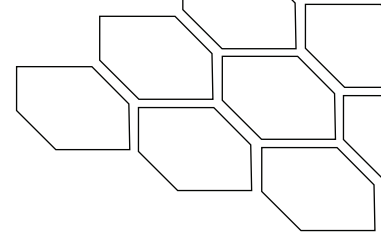
De Kunstraad kan over het voorliggende plan geen advies uitbrengen. Het is een goed geschreven maar ook zeer algemeen verhaal over de doelstellingen van de Fusie, maar het geeft geen houvast voor de gekozen richting. Evenmin geeft het duidelijkheid over de besteding van de middelen in de tijd voordat de Fusie is gerealiseerd. De Kunstraad adviseert het gemeentebestuur om de Stedelijke Muziekschool Groningen en de Kunstencentrum Groep te vragen nog in 2012 te komen met een veel concreter toekomstplan met daarbij een gespecificeerde productbegroting. Overigens blijven wij ons advies om het streven om te komen tot één Gronings Centrum voor de Kunsten ondersteunen.

Over het gevraagde subsidiebedrag kan de Kunstraad geen uitspraak doen.

Huidige subsidie: € 3.159.000

Gevraagde subsidie: € 3.163.000

Geadviseerd bedrag: niet van toepassing

49. LIGA 68

Algemeen

Vanaf de oprichting legt Liga 68 zich toe op het realiseren en optimaliseren van een cinematografisch klimaat in Groningen. Kerntaken van Liga 68 zijn de presentatie van films in de stad Groningen, de programmering van enkele filmhuizen elders in de provincie en filmeducatie. Liga 68 wordt onderdeel van het toekomstige Groninger Forum. In aanloop naar de in 2017 geplande oplevering van het Groninger Forumgebouw presenteren Liga 68 en het Groninger Forum als ForumImages een gezamenlijke programmering in de voormalige Camerabioscoop aan het Hereplein. Deze is gericht op beeldcultuur in de breedste zin en sluit aan op de filmprogrammering van Liga 68. De samenwerking kreeg beslag in een gezamenlijk aandeelhouderschap van de Groningse Filmonderneming BV (GFO) waarin de exploitatie van ForumImages is ondergebracht. De komende periode werkt ForumImages aan de voorbereiding van de inhoudelijke en bedrijfsmatige samenwerking met de aangesloten Forumpartners.

Beleid

Als hoofdactiviteit voor de komende periode noemt Liga 68 de voortzetting van de vertoning van de betere film in de drie zalen van ForumImages, gebaseerd op de toonaangevende Europese filmfestivals Cannes, Venetië en Berlijn. In aansluiting daarop legt Liga 68 zich toe op het in samenwerking met het Groninger Forum te realiseren programma met documentaires, debatten en cross-over programmering met andere disciplines. Marketing wordt meer dan voorheen een integraal onderdeel van het beleid met als doelen de verbreding van het publieksbereik (met speciale aandacht voor jongeren en senioren), het aangaan en bestendigen van samenwerkingsrelaties (lokaal en regionaal) en de bevordering van participatie door bezoekersgroepen.

Op het gebied van educatie wil Liga 68 zich de komende periode vooral toeleggen op de media-educatie van zowel kinderen als jongeren en volwassenen. Een aandachtspunt is de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn media-educatie, onder meer in samenwerking met Kunststation C. Door zowel vraag- als aanbodgericht te werken wil Liga 68 de verschillende vormen van onderwijs zo goed mogelijk bedienen en groei bewerkstelligen. Met de verhoging van bezoekersaantallen, horeca- en verhuurinkomsten en de Businessclub streeft Liga 68 naar een toename van de eigen inkomsten.

Beoordeling

In een stad als Groningen moet er een plaats zijn waar de artistiek interessante films geprogrammeerd worden. Die plaats is er met Liga 68/ForumImages. De programmering voldoet aan de hoge eisen die aan een filmhuis mogen worden gesteld. De samenwerking met onder meer het filmfestival in Rotterdam geeft nog eens een extra waarde. Een filmhuis gedijt in een goede mix van publiekstreckende arthouse-films en de meer experimentele films die in veel gevallen een geringer publiek trekken; door dat evenwicht valt een filmhuis te exploiteren. Door de vrijheid in programmering vormen commerciële bioscopen die de goedlopende artistieke films inzetten een geduchte concurrent. De rol van Liga 68 op het gebied van educatie is interessant en strekt zich uit over een breder terrein dan alleen de eigen filmprogrammering.

Het aantal bezoekers blijft ongeveer constant en het is opmerkelijk dat Liga 68 er niet in slaagt om de grote Groningse studentenpopulatie te bereiken. Het imago is drempelig. Liga 68 geeft in een sterkte/zwakte-analyse zelf aan dat er onvoldoende marktkennis is. Liga 68 is in hoge mate afhankelijk van overheidssubsidie en dat zal hoe dan ook een wankeler basis worden. Marktkennis is dus absoluut onontbeerlijk.

Door een aantal afspraken met de gemeente en de voormalige private partner is het erg lastig om een integraal beeld te krijgen van de financiën van de stichting. In de begroting van Liga 68 zitten vooral de overheadkosten terwijl de exploitatie wordt gevoerd binnen de GFO. De private partner heeft zich inmiddels uit deze BV teruggetrokken. Binnen de GFO zitten ook de publieksinkomsten en een deel van de exploitatie van de activiteiten van het Groninger Forum in de bioscoop aan het Hereplein. Ook al zijn de rekeningen en begrotingen van de beide eenheden op zichzelf inzichtelijk, de verwevenheid maakt het erg lastig om een goed overzicht en een goed inzicht te krijgen. Opmerkelijk zijn de voor de cultuursector relatief hoge salariskosten.

Liga 68 vraagt een verhoging van de subsidie omdat enkele gesubsidieerde banen komen te vervallen.

Conclusie en advies

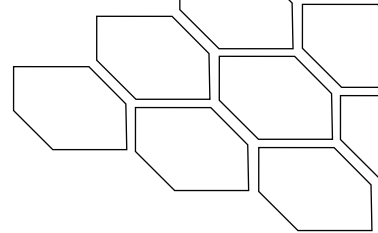
Liga 68 voldoet prima aan de inhoudelijke eisen die aan een filmhuis in Groningen mogen worden gesteld en is een onmisbare schakel in de culturele keten. De hoge mate van subsidieafhankelijkheid, het stagnerende bezoekersaantal en de moeite om nieuwe (jonge) doelgroepen te bereiken baart zorgen. De Kunstraad adviseert de gemeente om met Liga 68 in gesprek te gaan om een grotere transparantie op het gebied van de financiën te verkrijgen. De verwevenheid met de GFO BV, waarbinnen ook weer activiteiten van het Groninger Forum plaatsvinden, maakt een goed inzicht erg moeilijk.

Liga 68 kon de afloop van de gesubsidieerde banen voorzien. Daar komt bij dat de salarissen zich op een relatief hoog niveau bevinden. Er zal veel actiever op marketing moeten worden ingezet. Alles overwegende en mede in het licht van het krappe budget adviseert de Kunstraad om Liga 68 een meerjarige subsidie te verstrekken ter hoogte van € 180.000.

Huidige subsidie: € 183.000

Gevraagde subsidie: € 280.000

Geadviseerd bedrag: € 183.000

50. @SINNEMA'S

Algemeen

De initiatiefnemer van @Sinnema's is voor Carex beheerder en programmeur van de Oude Drukkerij, een monumentaal pand in de stad waar theatergezelschappen en kunstenaars een ruimte kunnen huren voor repetities of de presentatie van een eindproductie.

Beleid

@Sinnema's ambieert de ontwikkeling van een rendabele, artistieke broed- en werkplaats voor verschillende kunstdisciplines, waar dwarsverbanden ontstaan in al hun diversiteit. @Sinnema's wil daarbij zorg dragen voor de benodigde faciliteiten en begeleiding. Ook de ontwikkeling van een kindereetcafé als naschoolse activiteit en muzieksessies voor jongeren uit de wijk maken deel uit van de plannen.

Beoordeling

Het idee voor @Sinnema's is sympathiek. Uit het beleidsplan blijkt echter dat de ambitie van @Sinnema's nog in een onderzoekend stadium verkeert. Een uitgekristalliseerde visie, planning en de vereiste financiële onderbouwing ontbreken.

Advies en conclusie

Meerjarige subsidies in het kader van de cultuurnota worden doorgaans toegekend aan initiatieven die zich al in zekere mate hebben bewezen en hun ideeën hebben uitgewerkt in een goed onderbouwd inhoudelijk en financieel beleidsplan. Het voorgelegde beleidsplan is te pril en bevat onvoldoende aanknopingspunten om vertrouwen te wekken in de kwaliteit van de programmering en de organisatie. De Kunstraad adviseert negatief.

Huidige subsidie: -
Gevraagde subsidie: € 46.455
Geadviseerd bedrag: -

51. CULTUREEL STUDENTENCENTRUM USVA

Algemeen

De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) ziet kunst- en cultuurdeelname als een belangrijk onderdeel van een brede academische vorming. Het Cultureel Studentencentrum Usva organiseert activiteiten voor studenten op het gebied van kunst en cultuur. Usva is een studentgestuurde en aan de RUG gelieerde stichting. Het Universitair Studenten Cultuurcentrum (USCC) adviseert en ondersteunt Usva in zijn taken. Gezamenlijk dragen Usva en USCC de zorg voor de uitvoering van het door Usva geformuleerde beleid. In het collegejaar 2009/2010 zijn organisatie en financieel beleid ingrijpend gereorganiseerd. In 2011 legden Usva en USCC een vernieuwd beleid vast in een vijfjarenplan. Met ingang van 2012 is het Universiteitstheater gesloten. De programmering van professionele voorstellingen in het INTheater is gestaakt.

Beleid

Usva wil studenten stimuleren tot actieve en passieve deelname aan kunst en cultuur. Het aanbieden van een nagenoeg kostendekkend cursusaanbod, het organiseren van artistieke kunsteducatieve activiteiten in samenwerking met de professionele kunsten en subsidieverstrekking aan culturele studenteninitiatieven zijn belangrijke instrumenten om de doelstelling te bereiken. Anders dan in het verleden wil de stichting niet meer handelen als concurrent maar als partner van de professionele kunstinstituten in de stad. Usva wil zich positioneren als schakel tussen de Groningse studentenpopulatie en de professionele kunstinstituten door het organiseren van kunsteducatieve activiteiten.

Beoordeling

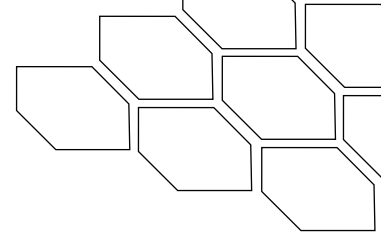
Voor de huidige beleidsperiode adviseerde de Kunstraad Usva een meerjarige subsidie te verstrekken voor de instandhouding van het Universiteitstheater. Met de sluiting van dit podium is deze grond voor meerjarige subsidie vervallen. Het nieuw geformuleerde beleid kan interessant zijn voor de infrastructuur van de culturele sector waar het gaat om de rol die Usva wil spelen als schakel tussen studenten en de professionele kunstinstituten.

Conclusie en advies

De Kunstraad meent dat Usva als direct aan de Rijksuniversiteit Groningen gelieerde instelling in principe niet in aanmerking komt voor een meerjarige cultuursubsidie. Het mogelijk maken van culturele activiteiten voor en door studenten is de eigen keuze en verantwoordelijkheid van de universiteit.

De ambitie van Usva om studenten met de professionele kunstinstituten te willen verbinden sluit aan op de visie van de culturele keten. Terecht constateert Usva dat veel professionele kunstinstituten moeite hebben de belangstelling van studenten te trekken en dat voor jongvolwassenen weinig cultuureducatief aanbod bestaat. Ondanks de waardering voor deze aanpak vindt de Kunstraad een meerjarige subsidie niet op zijn plaats.

Huidige subsidie: € 10.000
Gevraagde subsidie: € 15.000
Geadviseerd bedrag: -

52. VIER 5 MEI/BEVRIJDINGSFESTIVAL GRONINGEN

Algemeen

De Stichting Vier 5 mei kreeg in 1991 de taak om de inwoners van de provincie Groningen meer te betrekken bij het gedachtegoed van 5 mei. Het Nationaal Comité 4 & 5 mei is partner en medesubsidiënt van de stichting. De Stichting Vier 5 mei geeft invulling aan haar taak door het organiseren van het jaarlijkse Bevrijdingsfestival op 5 mei in het Stadspark in Groningen. Met een diverse muziekprogrammering weet het festival een groeiend aantal bezoekers te trekken (85.000 bezoekers in 2011). Het publiek is grotendeels afkomstig uit de regio, 20% komt uit andere delen van Nederland. De parttime directeur krijgt rond het festival ondersteuning van enkele medewerkers en een groot aantal vrijwilligers.

Beleid

Het festival wil zich onderscheiden van de andere bevrijdingsfestivals met een verrassend en voor het festival betaalbaar aanbod van kwaliteitsbands uit het alternatieve circuit in Europa en de VS. Met een diverse programmering wordt een breed publiek naar het festival gelokt. Het bevrijdingselement wordt zijdelings en laagdrempelig gecommuniceerd. Het festival heeft de ambitie nog verder te groeien in aantal optredens en bezoekers. In de aanloop naar 4 en 5 mei organiseert de stichting elk jaar in samenwerking met een andere Groningse gemeente activiteiten rond het 4/5 mei thema, waaronder debatten in het voortgezet onderwijs en (in samenwerking met het OVCG en de Groninger Archieven) lessen voor leerlingen in het basisonderwijs.

Beoordeling

De continuïteit van dit initiatief staat niet ter discussie. Jaarlijks weet de stichting een goed georganiseerd muziekfestival te realiseren met een interessante programmering en aantrekkelijk voor een breed publiek. De artistiek-inhoudelijke onderbouwing van de programmering in het beleidsplan vindt de Kunstraad aan de magere kant. Dat heeft mede te maken met het ambivalente karakter van het festival: staat nu de muziek of het bevrijdingsthema centraal?

Conclusie en advies

Dit bevrijdingsfestival hoort bij Groningen en hoort bij 5 mei. Het is vanzelfsprekend dat de overheid optreedt als subsidiënt. Minder vanzelfsprekend is het dat dit gebeurt vanuit het cultuurbudget. Al eerder heeft de Kunstraad aangegeven dat kunst hier primair middel is en geen doel. Zeker nu het cultuurbudget onder grote druk staat, adviseert de Kunstraad om dit festival in zijn geheel elders in de gemeentebegroting onder te brengen. Nu al wordt een bijdrage verkregen vanuit het budget voor volksfeesten. Het advies van de Kunstraad is positief maar met de kanttekening dat na de periode 2013-2016 naar subsidiëring vanuit andere dan cultuurmiddelen zou moeten worden gezocht.

Huidige subsidie: € 53.000
Gevraagde subsidie: € 45.000 (+ € 27.000 uit andere gemeentelijke budgetten)
Geadviseerd bedrag: € 45.000

53. VAN DER LEEUW-LEZING

Algemeen

De vanaf 1983 jaarlijks in de Martinikerk gehouden Van der Leeuw-lezing vindt zijn evenknie in de eveneens jaarlijkse Huizinga-lezing in Leiden. De lezing werd ingesteld door gemeente, provincie, de Rijksuniversiteit Groningen en de Volkskrant. De thematiek van de lezing is maatschappelijk georiënteerd en wordt mede ingegeven door de actualiteit. Onder eerdere sprekers bevonden zich Hans Magnus Enzensberger, Carlos Fuentes en Joshua Foer. De lezing trekt jaarlijks 1.200 bezoekers, de maximale capaciteit van de Martinikerk. Meer dan de helft van de bezoekers komt van buiten de stad. De toegang is gratis.

Beleid

Jaarlijks bepaalt het bestuur in samenspraak met de commissie van advies en toezicht het thema en de sprekers. Naast een internationaal toonaangevende spreker wordt een coreferent uitgenodigd van nationale faam. Ter aankondiging van de lezing verschijnt vooraf een interview met de referent in de Volkskrant en nadien een korte versie van de lezing. Sinds afgelopen jaar is via de website een registratie van de lezing te zien. Met de Hanzehogeschool vindt overleg plaats over aansluiting bij dit initiatief.

Beoordeling

De Van der Leeuw-lezing is zeker een voor Groningen en Nederland een prestigieuze zaak waarbij gerenommeerde sprekers en coreferenten Groningen bezoeken om in de Martinikerk een lezing te houden. Het is een traditie van bijna dertig jaar met een lange lijst van sprekers uit vele disciplines maar onveranderlijk van hoog niveau.

De doelstelling van de stichting is overigens veel breder dan deze ene lezing per jaar.

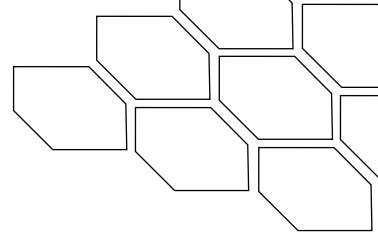
Oorspronkelijk was het doel om het gebruik van de Martinikerk te verbreden naast kerkdiensten en concerten. Die verbreding is nooit uit de verf gekomen.

In de gemeentelijke cultuurbegroting is de Stichting Van der Leeuw-lezing een vreemde eend in de bijt. Een afweging op basis van de criteria en in samenhang met de andere aanvragers is niet te maken; de activiteit valt ook niet binnen de keten te plaatsen. De Kunstraad adviseert de gemeente om de voortzetting van deze goede traditie op een andere manier te financieren. Daarbij valt nog het volgende op te merken. Het behoort tot de traditie dat voor deze lezing geen toegang wordt geheven. De kaarten gaan gratis naar genodigden en naar aanvragers via de Volkskrant, de RUG en boekhandel Selexyz. Een mooie traditie maar in de praktijk richt deze lezing zich op een hoogopgeleid en merendeels goedverdienend publiek. Zeker gelet op de gerenommeerdheid van de sprekers is een serieuze toegangsprijs op zijn plaats. Het bedrag dat donateurs nu voor twee plaatsen betalen (€ 35) is uitzonderlijk laag. Met instandhouding van het uitmuntende niveau van de lezingen mag van het bestuur meer cultureel ondernemerschap worden verwacht opdat het beroep op de algemene middelen minder kan zijn.

Conclusie en advies

De Kunstraad acht de Stichting Van der Leeuw-lezing niet subsidiabel binnen de criteria van het cultuurbudget maar vindt wel dat deze traditie absoluut moet worden voortgezet. De Kunstraad adviseert daarom om in 2013 en 2014 nog het gevraagde bedrag te verstrekken, maar vanaf 2015 een andere bron voor de voortzetting van deze traditie te vinden. Dat betekent dat ook geen afweging tegen andere instellingen voor kunst en cultuur meer nodig is.

Huidige subsidie: € 6.050
Gevraagde subsidie: € 6.050
Geadviseerd bedrag: -
+ € 6.000 in 2013 en in 2014

De gemeente Groningen heeft vijf incidentele budgetten ondergebracht bij de Kunstraad Groningen, te weten het zogenoemde incidentenbudget, de stimuleringsregeling amateurs, Groningse Nieuwe, het budget Wijk als werkplaats en het orgelbudget.

HET INCIDENTENBUDGET

Het incidentenbudget is het budget voor projecten in de kunstsector waarbij artistieke kwaliteit voorop staat. De hoogte van het budget bedroeg de afgelopen jaren ongeveer € 650.000 (waarvan € 42.000 gelabeld voor het Peter de Grote Festival en voor de Stichting Musica Antiqua Nova). Hiervan is € 320.000 afkomstig van de gemeente Groningen en € 330.000 van de provincie Groningen.

Het incidentenbudget is in het veld ruimschoots bekend; het wordt in vier subsidieronden per jaar verdeeld over in totaal zo'n 120 culturele activiteiten. Het aantal aanvragen voor dit budget stijgt jaarlijks nog steeds en bedroeg in 2011 rond de 200. Met een evenwichtige verdeling van de beschikbare middelen over het jaar – waarbij aan het begin van het jaar wat extra middelen voor de stroom van jaarprogramma's worden gereserveerd – slaagt de Kunstraad erin het veld goed te bedienen. Ongeveer een derde van het aantal gesubsidieerde projecten heeft betrekking op nieuwe initiatieven; het incidentenbudget levert dan ook een belangrijke bijdrage aan de instandhouding van een levendig cultureel klimaat. Het is de verwachting van de Kunstraad dat het aantal aanvragen de komende jaren zal stijgen. Een aantal kleinere professionele organisaties zal geen meerjarige subsidie meer ontvangen en waarschijnlijk een beroep doen op het incidentenbudget.

De Kunstraad adviseert het incidentenbudget voor de komende beleidsperiode ten minste op hetzelfde niveau te handhaven en in te stemmen met een flexibele begrenzing met de andere gemeentelijke incidentele budgetten.

DE STIMULERINGSREGELING AMATEURS

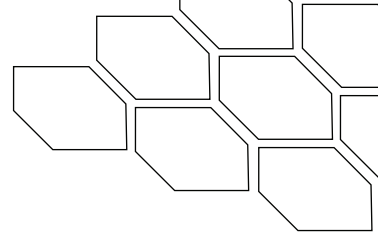
De stimuleringsregeling amateurs is bedoeld voor amateurprojecten waarbij vernieuwing en/of kwaliteitsverhoging een rol speelt. De aanvragen worden onder meer op artistieke kwaliteit beoordeeld. De hoogte van het budget bedroeg de afgelopen jaren ongeveer € 84.000. Met dit budget (€ 44.000 van de gemeente Groningen en € 40.000 van de provincie Groningen) wordt het gehele jaar door een grote diversiteit aan initiatieven ondersteund, variërend van kleine experimentele theatervoorstellingen tot grote musicalproducties. In 2011 bedroeg het aantal gehonoreerde projecten bijna 50. Een belangrijk deel hiervan vindt plaats in de stad Groningen. De Kunstraad adviseert dit budget voor de komende beleidsperiode op hetzelfde niveau te handhaven.

In de praktijk werken het incidentenbudget en de stimuleringsregeling amateurs als één budget. Dit houdt verband met het feit dat de beoordelingscriteria en de wijze van behandeling van de aanvragen nagenoeg dezelfde zijn; het incidentenbudget sluit amateurprojecten immers niet uit. Wel is er steeds aandacht voor dat projectaanvragen worden beoordeeld op basis van artistieke kwaliteit. Wordt in de dagelijkse praktijk dus nauwelijks een onderscheid gemaakt tussen deze beide budgetten, aan het eind van het jaar wordt wel tenminste € 84.000 aan amateurprojecten aan de beide overheden verantwoord.

De Kunstraad stelt voor deze constructie te handhaven.

Naast de stimuleringsregeling amateurs beschikt de gemeente Groningen zelf nog over een aantal budgetten waarmee amateurverenigingen worden ondersteund. Opvallend is dat deze middelen aan de hand van enkele formele criteria over een min of meer vaste groep amateurgezelschappen worden verdeeld. Het beleid is slechts gericht op instandhouding en er gaat geen stimulerende werking van uit.

In oktober 2010 heeft de Kunstraad Groningen aan de gemeente Groningen het advies *Nieuwe kansen voor de amateurkunst* uitgebracht, met daarin een aantal aanbevelingen op dit vlak. Tot op heden is daarop geen formele reactie ontvangen. Wat de Kunstraad betreft is dit advies echter nog onverkort van toepassing.

GRONINGSE NIEUWE

Dit gemeentelijk budget bedraagt € 106.000 en is bedoeld voor de stimulering van talentontwikkeling. Het is al jaren wat tobben met de specifieke criteria voor dit budget waaraan veel aanvragers niet kunnen voldoen. In het sectoradvies *De (ont)ketening der kunsten* maakte de Kunstraad daarover al enkele opmerkingen. De Kunstraad stapt af van de in dat advies gedane suggestie om het budget over enkele instellingen te verdelen. De vrees bestaat dat het bedrag dan toch, om geheel begrijpelijke redenen, tamelijk ongezien in de exploitatie zal verdwijnen. De Kunstraad adviseert om het budget vooralsnog te handhaven maar wel 'in open verbinding' met het incidentenbudget.

WIJK ALS WERKPLAATS

In 2009 heeft de gemeente Groningen het subsidiebudget De Wijk als werkplaats ingesteld ten bedrage van € 90.000, bedoeld voor community art-projecten in de wijken. In eerste instantie heeft de Kunstraad een adviserende rol gespeeld maar sinds 2011 heeft de Kunstraad het budget in eigen beheer.

Na een aantal jaren Wijk als werkplaats moet worden geconstateerd dat de resultaten niet zijn zoals gehoopt. Het fenomeen community art leeft nog onvoldoende in Groningen: het aantal aanvragen van goede kwaliteit blijft achter en mede op aandringen van de Kunstraad Groningen vindt er op dit moment een externe evaluatie plaats van het functioneren van dit budget. In afwachting van de uitkomsten van deze evaluatie adviseert de Kunstraad het budget op het huidige niveau te handhaven en vooralsnog door de Kunstraad te laten beheren.

HET ORGELBUDGET

In de gemeentelijke cultuurnota 2009-2012 is een bedrag van € 20.000 per jaar opgenomen voor de bespeling van de stedelijke orgels, het orgelbudget. Dit bedrag wordt traditiegetrouw verdeeld onder een vijftal orgelcommissies waaronder die van de Martinikerk en de Der Aa-kerk. Tot aan 2009 was er sprake van een verzameling losse concerten zonder weinig onderling verband en was er nauwelijks sprake van samenwerking tussen de commissies anders dan afstemming van de concertdata.

In 2009 is het orgelbudget overgeheveld naar de Kunstraad Groningen. Samen met de Kunstraad is ingezet op een betere samenwerking en afstemming en dit heeft inmiddels geleid tot de oprichting van Groningen Orgelstad, waarin alle betrokken commissies participeren. Naast de eigen orgelconcerten is er ook ruimte voor gezamenlijke activiteiten en sinds enkele jaren is de website www.orgelstad.nl actief, die goed wordt bezocht en bijgehouden.

In oktober 2011 is het beroemde orgel van de Der Aa-kerk voor het eerst na 15 jaar weer te horen geweest. Het rond de heringebruikname georganiseerde festival *Schnitgers Droom* heeft zo'n 3500 bezoekers getrokken en dit is voor Groningen Orgelstad aanleiding geweest om te bezien in hoeverre men jaarlijks een bescheiden festival kan organiseren en de orgelconcerten in de zomermaanden kan laten dienen als opmaat hier naartoe.

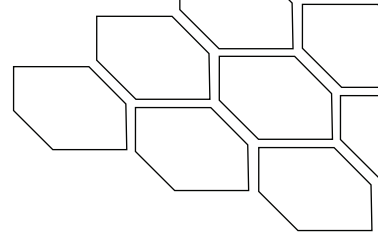
Het is de bedoeling dat de orgelcommissies met ingang van 2013 als Groningen Orgelstad een gezamenlijke aanvraag indienen voor een beperkt aantal thematisch gerangschikte orgelconcerten in de zomermaanden – met als rode draad traditie in de Martinikerk en vernieuwing in de Der Aa-kerk – met als afsluiting in het najaar een festivalweekend.

De Groningse orgels behoren tot de belangrijkste ter wereld en het is van belang dat ze voor het publiek behouden blijven. Groningen Orgelstad lijkt op de goede weg. Dat neemt niet weg dat er meer dan tot nu toe zal moeten worden ingezet op het vinden van externe financieringsbronnen in de vorm van sponsoring, hogere toegangsprijzen, crowdfunding e.d. De Kunstraad stelt daarom voor het orgelbudget voor de periode van 2013-2016 te handhaven op een bedrag van € 20.000.

SAMENGEVAT

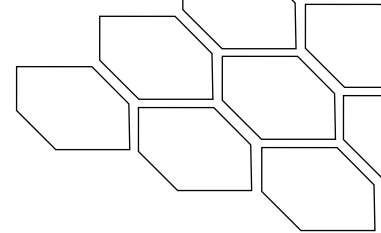
De Kunstraad Groningen adviseert het incidentenbudget, de stimuleringsregeling amateurs, Groningse Nieuwe, het budget Wijk als werkplaats en het orgelbudget te handhaven op tenminste het huidige niveau. Daarnaast wordt geadviseerd om dit budget in de jaren 2013 en 2014 te verhogen met € 50.000 om de te verwachten vergrote druk van instellingen die een beroep op dit budget zullen gaan doen op te vangen. De Kunstraad adviseert verder om – aangezien de budgetten veel overeenkomsten en overlap vertonen – de grenzen tussen deze budgetten niet al te strikt te stellen en ‘zachte schotten’ te hanteren. In de praktijk passen veel aanvragen niet altijd eenduidig binnen één budget. Het voordeel van deze werkwijze is dat de Kunstraad flexibel kan inspelen op de behoeften van het veld. Wel moet het streven er uiteraard maximaal op zijn gericht om de budgetten die zijn geoordeeld voor amateurkunstprojecten, community art en coaching ook daadwerkelijk daaraan te besteden. De gehonoreerde projecten zullen in het jaarverslag worden verantwoord.

Ten slotte moet worden aangetekend dat de externe evaluatie van het Wijk als werkplaats-budget nog niet is afgerond en dat de Kunstraad zich ten aanzien van dit budget ook andere constructies kan voorstellen.

In dit hoofdstuk staat een overzicht van alle instellingen die een meerjarige subsidie hebben aangevraagd. Dit overzicht vraagt om een toelichting, zowel in het algemeen als ten aanzien van enkele afzonderlijke instellingen.

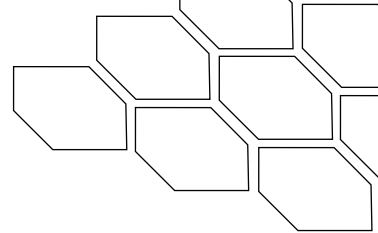
- De instellingen zijn in volgorde genummerd. Het is dezelfde volgorde als die waarin ze in dit advies zijn behandeld. De ordening is naar discipline.
- In de tweede kolom staat het subsidiebedrag dat deze instelling in 2012 van de gemeente uit het cultuurbudget ontvangt. We houden ons daarbij aan de informatie die de gemeente ons heeft verstrekt.
- In de derde kolom staat het bedrag dat deze instelling aan meerjarige gemeentelijke subsidie vraagt op basis van het ingediende beleidsplan.
- De volgende kolom bevat het bedrag dat de Kunstraad voor deze instelling adviseert als meerjarige subsidie; dat wil zeggen voor de periode 2013-2016. De optelling van deze bedragen geeft het bedrag waarover de Kunstraad volgens de opdracht kon adviseren.
- Dat bedrag is € 108.000 meer dan opgegeven omdat het, na ambtelijk overleg, mogelijk bleek een deel van het speciale BKV-budget (Beeldende Kunst en Vormgeving), dat was ondergebracht bij het CBK binnen dit advies anders aan te wenden.
- In de laatste kolom staan de adviesbedragen die betrekking hebben op het aanvullende budget van € 686.000 per jaar in de jaren 2013 en 2014. Bij de meeste instellingen adviseert de Kunstraad om in die twee jaren jaarlijks hetzelfde bedrag toe te kennen. Bij twee instellingen (Simplon en CBK) stellen we voor 2013 een hoger bedrag voor dan in 2014 en is het gemiddelde opgenomen. Voor een toelichting verwijzen we naar de adviestekst per instelling.
- De hoogte van het adviesbedrag wordt in de afzonderlijke adviezen beargumenteerd en de grote lijn van het adviesbeleid wordt in de algemene inleidende teksten uiteengezet.
- Een viertal instellingen (Noorderslag, CBK, Biblionet en Vier 5 mei/Bevrijdingsfestival) krijgt meerjarige subsidies uit verschillende gemeentelijke budgetten. In de adviesteksten wordt dat verklaard.
- De kernvoorzieningen De Oosterpoort/Stadsschouwburg, Groninger Museum, Stedelijke Muziekschool/Kunstencentrum Groep en Centrum Beeldende Kunst staan wel opgenomen in dit overzicht, maar de daarbij genoemde bedragen tellen niet mee in de totaalstelling. Deze bedragen waren tevoren door de gemeente vastgelegd. In een aantal gevallen worden er in de adviestekst wel opmerkingen over gemaakt, maar deze hebben geen invloed op de totaalstellingen.
- Van de incidentele budgetten tellen er drie mee binnen het financiële kader van dit advies (incidentenbudget, orgelbudget en Groningse Nieuwe) en twee vallen buiten het financiële kader, maar vielen wel onder de adviesvraag van de gemeente (Wijk als werkplaats en stimuleringsregeling amateurs). Die laatste twee tellen dan ook niet mee in de totaalstelling.

PODIUMKUNSTEN			2013 - 2016	2013 - 2016	2013 en 2014
nr		subsidie 2012	gevraagd	advies meerjarig	aanvullend (gem.)
theater					
1	Grand Theatre	€ 501.000	€ 894.000	€ 125.000	€ 350.000
2	Noord Nederlands Toneel	-	€ 500.000	€ 200.000	-
3	Noorderzon	€ 271.000	€ 489.945	€ 490.000	€ 20.000
4	De Oosterpoort / Stadsschouwburg*	€ 6.038.000	€ 5.985.000	n.v.t.	-
5	Theater te Water	€ 20.000	€ 21.000	€ 21.000	-
jeugdtheater					
6	De Citadel	€ 39.000	€ 87.000	€ 40.000	€ 40.000
7	De Steeg	€ 36.000	€ 45.000	-	-
8	Matchmaker	-	€ 25.000	-	-
9	Circus Santelli	-	€ 20.000	-	€ 10.000
10	Jonge Harten Festival	€ 59.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 20.000
11	De Noorderlingen	€ 88.000	€ 100.600	€ 60.000	-
12	Vertellus	-	€ 30.000	-	-
dans					
13	Club Guy & Roni	€ 56.000	€ 400.000	€ 120.000	-
14	Noord Nederlandse Dans	-	€ 70.000	-	-
klassieke muziek					
15	Capella Frisiae	-	€ 25.000	-	-
16	Luthers Bach Ensemble	-	€ 17.000	-	-
17	Martini Beiaard	€ 8.000	€ 8.650	€ 5.000	€ 2.500
18	Musica Antiqua Nova	€ 15.600	€ 15.000	-	-
19	Noord Nederlands Orkest	€ 20.000	€ 40.000	€ 40.000	-
20	Peter de Grote Festival	€ 26.000	€ 40.000	€ 26.000	-
jeugd en muziek					
21	Music and Fun	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 2.500
22	Haydn Jeugd Strijkorkest	€ 22.000	€ 22.500	€ 15.000	-
23	Prinses Christina Concours	€ 10.400	€ 12.500	€ 12.500	-
24	Jungle Warriors Productions	€ 14.000	€ 50.000	-	-
25	Urban House Groningen	€ 52.000	€ 90.000	€ 45.000	-
popmuziek					
26	Productiehuis Popcultuur	-	€ 50.000	-	-
27	Simplon	€ 428.000	€ 435.000	€ 300.000	€ 100.000
28	Muziek over Gronigen	-	€ 58.300	-	-
29	Vera	€ 398.000	€ 400.000	€ 400.000	-
30	Eurosonic Noorderslag	€ 108.000	€ 140.000	€ 140.000	-

BEELDENDE KUNST EN ERFGOED		2013 - 2016	2013 - 2016	2013 en 2014	
nr		subsidie 2012	gevraagd	advies meerjarig	aanvullend (gem.)
31	Centrum Beeldende Kunst *	€ 716.000	€ 723.000	€ 600.000	€ 75.000
32	Noorderlicht	€ 162.000	€ 190.000	€ 190.000	-
33	Groninger Museum*	€ 3.547.000	€ 3.547.000	n.v.t.	-
34	N. Scheepvaartmuseum	€ 276.000	€ 353.200	€ 276.000	-
35	Grafisch Museum Groningen	€ 20.000	€ 40.000	€ 20.000	-
36	Oorlogs- en Verzetcentrum G.	€ 37.000	€ 37.000	€ 37.000	-
37	Stripmuseum	-	€ 150.000	-	-
38	Atelierorganisatie HaViK	-	€ 29.000	-	-
39	Kunstruimte 09	€ 27.000	€ 36.000	-	-
40	NP3	€ 53.000	€ 150.000	€ 100.000	-
41	Sign	€ 39.000	€ 43.000	€ 43.000	-
42	Tschumpaviljoen, Stichting	€ 33.000	€ 38.000	€ 25.000	-
43	Wall House #2	€ 20.000	€ 30.000	€ 30.000	-
44	Beeldlijn	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	-
	Reserveren Stadsgeschiedenis			€ 50.000	-
LETTEREN EN OVERIGE INSTELLINGEN					
nr		subsidie 2012	gevraagd	advies meerjarig	aanvullend (gem.)
letteren					
45	Biblionet Groningen	€ 6.038.000	€ 6.083.000	€ 5.825.000	-
46	Poëziepaleis	€ 24.000	€ 77.000	€ 25.000	€ 10.000
47	SLAG	€ 16.000	€ 38.000	€ 25.000	-
overige instellingen					
48	SMG/KCG*	€ 3.159.000	€ 3.163.000	n.v.t.	
49	Liga 68	€ 183.000	€ 280.000	€ 183.000	-
50	@Sinnema's	-	€ 46.455	-	-
51	Usva	€ 10.000	€ 15.000	-	-
52	Vier 5 mei/Bevrijdingsfestival	€ 53.000	€ 45.000	€ 45.000	-
53	Van der Leeuw-lezing	€ 6.050	€ 6.050	-	€ 6.000
INCIDENTELE BUDGETTEN					
nr		subsidie 2012	gevraagd	advies meerjarig	aanvullend (gem.)
	Incidentenbudget	€ 320.000		€ 320.000	€ 50.000
	Orgelbudget	€ 20.000		€ 20.000	-
	Groningse Nieuwe	€ 109.000		€ 100.000	-
	Wijk als Werkplaats	€ 93.000		€ 95.000	-
	Amateurkunst	€ 44.000		€ 44.000	-
Totaal		€ 9.650.050	€ 11.865.200	€ 9.445.500	€ 686.000

* Kernvoorziening, telt niet mee in deze optelling

COLOFON

Dit advies verschijnt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Kunstraad Groningen.

Dat bestuur bestaat uit:

Hans van Maanen (voorzitter), Simone Lippens (plaatsvervangend voorzitter),
Ben Warner (penningmeester), Rika Pot (lid), Peter Vermeulen (lid)

Het bestuur werd geadviseerd door twee commissies bestaande uit:

Podiumkunsten: Jippe Hoekstra (voorzitter), Arthur de Bussy, Yvonne Franquinet en Bertien Minco
Beeldende Kunst: Gitta Luiten (voorzitter, Titus Eliëns en Macha Roesink

Daarnaast zijn de volgende adviseurs in het adviesproces betrokken geweest:

Evert Bisschop Boele, Ingrid Bloemert, Elly van den Brand, Hans Brans, Luuk Eisema, Bert Heikema,
Henk Kraayenzank, Andrea Möller, Bert Oling, Ron Overbeek, Annelies Propstra, Gerrit Willems, Jo
Willems en Eeuwe Zijlstra

Het adviesproces is secretariaal begeleid door:

Mireille de Jong (projectsecretaris), Saskia van de Ree (projectsecretaris),
Marco Bentz van den Berg (directeur Kunstraad)

met redactionele en administratieve ondersteuning van:

Annette Steenhuisen (secretaris Kunstraad), Antje van der Meulen (office-manager Kunstraad)

Lay-out en vormgeving:

Wienos

